سپین

ناول

Ketabton.com

نور محمد ترکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناول

سپین

نور محمد تره کی

خپرونکی:

پښتو ادبي غورځنګ، کوټه پښتونخوا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: سپين
ليکوال	:: نور محمد تره کی
کمپوزر، ډيزاين او خپروونکی	پښتو ادبي غورځنګ، کوټه
د چاپ لړ	:: (۱۸)
کمپوزر	:: حبيب الرحمن تاثير
د چاپ شمېر	:: (۱۱۰۰) ټوکه
د ړومبي چاپ	:: ۲۰۰۹ م کال
د چاپ ځای	::

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوږ خنک یادښت

نور محمد تره کی د پښتو ادب هغه خلانده ستوری دی چي په خپل وار سره يې پښتو ادب ته هغه رڼا وربخښلي ده. چي هر کله د پښتو کیسیز ادب ذکر راځي نو د نور محمد تره کي پنځوني به پاله پدره "هر و مرو" ذکر کېږي. هغه په دې چي نور محمد تره کي پښتو ادب ته دومره په لوړه کچه ناولونه وړاندي کړي دي چي تر اوسه پوري پر دې ناولونو باندي څو لسیزي تېري شوې دي خو دوی خپل ارزښت له لاسه نه دی ورکړی او تر څو پوري چي زموږ په ټولنه کښي ناانصافي او د بل پر حقونو تېری روان وي نو د ځینو انسانانو په لاره کښي به دغه ناولونه د مشالونو په څېر خپلي رڼاوي خپروي او د انسانانو په ویښتابه کښي به له ژوندیو انسانانو سره سم خپل رول لوبوي. ډېر د افسوس ځای دی. لکه څنګه چي نور د پښتو په زړه پوري آثار بېلا بېلو ټولنو له خوا ځخه خپاره سول او لا خپرېږي. خو تر اوسه پوري چا د نور محمد تره کي د ناولونو و چاپولو ته زړه ښه نه کړ. په دې اړه ډېر څه لیکل کېدلای شي. دلته ځني ډډه کوو. د طالب چي اصل نوم يې اختر محمد دی. د مور دې شيدې سي چي په کوټه کښي يې يو وخت د کابل کتاب پلورنځي په نامه باندي دکان کاوه. هغه وخت د نيوي په لسيزه کښي يې د تره کي د ځلورو واړو ناولونو کاپي د افغانستان د علومو اکاډمي له چاپ ځخه په هم هغه بڼه چاپ کړل.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالب دغه گام به د پښتو په تاريخ کښي ژوندى څکه پاته وي چي دا يوه داسي دوره وه چي دلته د افغانستان چاپ کتابونه د ځينو کړيو له خوا په شعوري ډول له منځه وړل کېدل. خو بيا را وروسته چا دا جرأت ونه کړ چي دغه کار يې په نوې بڼه کړى واى. پښتو ادبي غورځنګ په داسي وخت کښي دې کار ته اوږه ورکړه چي په اصطلاح اوبه لا تر ورخ نه دي تېري سوې.

سپين په دوهم ځل په کال ۱۳۵۷ کښي د افغانستان د علومو اکاډمي لخوا د شل زره په تيراژ کښي چاپ سوى.

چي زموږ پر اندي پروت دى. د سپين په لومړي چاپي نسخه پسي مو ډېره هڅه وکړه خو و مو نه موندله. سپين د نور محمد تره کي له ناولونو څخه يو داسي ناول دى چي زموږ د ټولني ډېري هغه ناخوالي چي له بده مرغه تر اوسه پوري زموږ په ټولنه کښي موجودي دي او زموږ خوار او خپلي اولس لا تر اوسه پوري ورسره لاس و گرېوان دي. يکښي ښېړل سوي دي او تر څو پوري چي زموږ ټولنه د ويښتابه پر او ته نه وي رسېدلې سپين به د پښتنو او نورو داسي ټولنو چي له دغه ډول ستونځو سره مخ دي ستر رول لوبوي.

پښتو ادبي غورځنګ وياړي چي د ستر ليکوال اروابناد نور محمد تره کي سپين ناول په نوي او ښکلي بڼه پښتني ټولني ته وړاندي کوي.

په درنښت

پښتو ادبي غورځنګ. کوټه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین

په کلي کې خورالوی شخول دی. هري خوا ته ځوږ دی. ځوک يوې خواته په بيړه درومي او ځوک بلي خواته ځغلي. ځوک د چا په خبره ښه نه پوهېږي او هر يو سرګردانه ښکاري.

د يوه ښکلي چمبر له مخه چې له کلي ځخه لږ وتلی دی يوه لويه ډله خلک ناست دي. چا سر کښته اچولی دی، ځوک بیا د خپل اړخ له سړي سره ورو-ورو پسپېږي او يو ځه ورته وايي. په دې ډله خلکو کې زياتره سپين ږيري دي چې له نورو شاوخوا کليو ځخه راغلي دي. د چا ږيري شناوی دي، د چا تکې سپيني او اوږدې دي، د چا ږيري بيا توري دي. دا ټول پواځي د تورو ږيرو څښتنان دي، چې سرونه يې ډېر نه دي ځړولي، او يو څه په هسکه غاړه ګوري. په دې ډله خلکو کې چوپه چوپايي ده چې پواځي کله کله بنهاري اورېدل کېږي او هم د خينو تسپو د ټکهاري په اثر آرامه فضا لږ ځه سره ووهله سي، او هم کله کله له ناستو کسانو ځخه کوم يو ارمېږي وکاږي او لږ ځه په زوره ووايي: "توبه خدايه! توبه".

دا چې سړی د کلي شخول او ځوږي ته ګوري او د دغه ځای سکوت او آرامۍ ته نظر وکړي حيرانېږي چې هلته ولي داسي حال دی او دلته ولي دومره په ادب سره خلک ناست دي او د يو شي لپاره انتظار باسي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چې څوک د چمبر لويه دروازه پرانېزي نو د ښخو او ورو د ژړا او او کوکارو خورا لويه څپه راووځي او د حاضرينو سکوت او آرامي مختله کړي.

په کلي کې ځوره له دې جهته ده چې د شاوخوا ديارو څخه يو ګڼ شمېر راڼده. خواران. ورې. تږې راټول سوي دي او د دې انتظار باسي چې د حاجي... مړي به څه وخت ښخېږي. چې دوی يې اسقاط واخلي او خېرات يې وخوري، د غه خواران "نه په آسمان ستوری لري او نه په مځکه سيوری." دوی په رسم او رواج پروانه هم کوي. او لکه سپين پګړي او سپين کالي دومره مقيد نه دي.

په کوڅه کې خای په خای د دغو خورانو کوچني ډلي ناستي دي او يو بل ته کيسي او نکلونه کوي، د دوی زياتره نکلونه په دې برخه کې وي چې پلانکی سړی چې مړ سو نو خورا ښه خېرات او اسقاط يې پسې کړی و او يا دا چې پلانکی کنجوس و په خپل مړي پسې يې هيڅ ونه شندل.

په دغه وخت کې له چمبره د مرحوم يو سپين ږيری ورور چې په کلو کلو ورسره مرور و راووت او ستر ګي يې مبتلې. داسي څرګندېده لکه چې خورا ډېر يې ژړلي دي او اوس لا هم ډېر غرېب ورته درېږي او خپله ژړانه سي کنټرولولای. او پر خپله مرورتيا يې افسوس کاوه.

له حاضرينو څخه يو معمر سړي مخاطب کړ او پوښتنه يې ورځني وکړه چې:

"مړی خو لا پخوا پرېمنځل سو. نو ولي جنازه نه راباسئ؟".

اخندزاده صاحب د دغه معمر سړي خبره پرې کړه او د مرحوم ژړغونکي ورور ته يې وويل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کتاب وايي هر څومره چې مړی ژر ښخ سي ثوابونه يې ههغومره ډېر وي، نو که تلوار پرې وکړې داپه د مرحوم د روح د آرامۍ لپاره خورا ښه کار وي".

"موږ خو د صاحبزاده صاحب راتګ ته انتظار باسو چې د جنازې لمونځ ورکړي. سړی مو لا پخوا پسې استولی دی ګوندي اوس را ورسېږي".

ډېره موده لا نه سوه تېره چې له ليري يوه ډله راڅرګند سول. يوه له حاضرينو څخه وويل:

دا ډله چې راځي د صاحبزاده صاحب ډله راته ايسي. راځئ چې موږ ورته تياری وکړو څوک که اودس نه لري هغه دي ژر اودسونه تازه کړي ځکه چې لمونځ به سمدلاسه کېږي.

وروسته له هغه چې د ټولو حاضرينو مخونه د هغې ډلې وخوا ته وروا وښتل نو دغه کسان تقريباً په يوه پلا ولاړ سول. څوک د کاريز د اوبو وخواته د اودس د تازه کولو لپاره لاړل او څوک د صاحبزاده صاحب مخې ته ورو-ورو وررهي سول چې د هغه هر کلي وکړي.

صاحبزاده صاحب پر يوه خورا ښه چاغ سره آس باندي سپور دی ده خورا لويه پنډه تکه سپينه پګړی داسي تړلې ده چې يو ول يې پر بل وله باندي دومره ښه نه دی راغلی خو د پګړی اخېري ولونو يې بيا انتظام مونډلی دی. د صاحبزاده صاحب کوچنی تک سور مخ په سور بخونه لويه ږيره او بيا په سپينه پګړی کي خورا کوچني برېښي او سړی بايد د ده مخ دليدو لپاره ښه خير سي. ده پر خپله پګړی باندي سپين څادر هم غوړلی دی چې د ده سر يې ښه ګرد او مسطح غوندي کړی دی. دی په عمر ديرش يا دوه ديرش کلن برېښي. د صاحبزاده تر شا څو نور کسان چې څوک په پښو ځي او څوک پر خرو سپاره دي. څو څو

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنه چي د هغوی پګړی هم سپیني دي د صاحبزاده صاحب د آس پر یوه او په بل اړخ روان دي او خپل قدمونه په خورا اوچت ډول د آس له قدمونو سره برابر اخلي. هغه خلک چي مخي ته یې ورغلي وو د صاحبزاده صاحب خورا تود هرکلی وکړ، او هر یوه د ده لاس ښکلاوه.

صاحبزاده صاحب بې له دې چي له آسه ځوړ سي خپل دواړه لاسونه یې یوې خواته او بلې خواته خلکو ته د مچېدو لپاره څړولي وو او د آس ملونه یوه مرید نیولي وه.

صاجنراده صاحب پر آس سپور په ګڼو خلکو کي د چمبر مخي ته را ورسېده، او لومړی تر دې چي له آسه ځخه کښته سي یوه مرید ته یې وویل:

"ور ته ووایاست چي جنازه را وباسي".

وروسته له هغه چي خپله یوه پښه یې د آس له رکابه راوکښله او د مرید پر اوږه یې کښېښودله او بیا په وقار سره له آس ځخه راکښته سو.

د مرحوم ورور د ده لاس ونیو او هغه یې مچ کړ او وروسته له هغه څو قدمه پر شا ولاړ. بیا نو د چمبر د دروازې خواته رهي سو، څو نور کسان هم ورپسې لاړل چي له هغه سره د جنازې په راایستلو کي مرسته وکړي.

صاحبزاده صاحب د ګڼو خلکو په منځ کي ولاړ و او څو تنو ملا ډولو او معمرو کسانو چي د ده په خواکي په تعظیم سره ولاړ وو، د ده د ښه صحت او د ده د کاله او د تېر د ښه والي پوښتنه او ګروېږنه په خورا منیه سره کوله چي ده به ور ته وویل: "د الله فضل دی په هر حال شکر دی بې له کفره".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه حال کي جنازه را وايستله سوه. څرنګه چي د چمبر دروازه پرانستل سوه د ژړا او کوکو ځپه په خورا شدت سره راووتله.

اديره له کلي څخه ډېره ليري نه ده. جنازه د مخه سوه او صاحبزاده صاحب او نور مشايعين په پسي روان دي.

د اديرې پر څنګ پر يوه پلن ځای باندي چي شکي يې پرې اواري کړې وې. جنازه په معمولي تشريفاتو سره کښېښودله سوه. سپين پګړي او سپين کالي ټول د جنازې سره نږدې شا وخوا ولاړ دي او سمدلاسه يې د لمانځه لپاره صفونه سم کړل. خواران او پښې لڅي لږ څه ارت ولاړ وو.

وروسته تر هغه چي د جنازې لمونځ د صاحبزاده صاحب په امامت ادا کړى سو نو ټول حاضرين د يوې حلقې په توګه د قبض لپاره کښېناستل او د قرآن کريم دوره شروع سوه.

د مرحوم ورور او ځو زامن يې چي عمر يې ۱۰-۱۱ کلو ته رسېده صاحبزاده صاحب ته نږدې ناست دي. د مرحوم تر ټولو مشر زوى کوز ملک ته تللى دى او دلته حضور نه لري. د خداى بخښلي يو زوى لومړى د دورې د مراسمو تر ختمېدو ولاړ سو او د خيل اکا د هدايت سره سم کور ته په دغه مقصد ولاړ چي له کوره د اسقاط لپاره روپۍ راوړي. تقريباً نيم ساعت وروسته د مړي يو بل زوى ولاړ سو او د کور په لوري رهي سو.

يو څه وخت لا نه و تېر سوى چي يو بل زوى يې هم له دورې څخه جګ سو او د کور خواته روان سو.

د دورې مراسم له معمول وخت څخه زيات اوږده سول. دا ځکه چي د وېشلو لپاره پيسې تر وې رارسېدلې. صاحبزاده صاحب د مړي ورور ته سر ورنږدې کړ او ورته وې ويل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کوم شي د اسقاط لپاره حاضر دی او که یه؟ که وي نو ولي يې نه وېشئ چي مړی له خېره سره ښخ سي"
هغه ورته وويل:
"هلکان تللي دي چي پيسې راوړي، گونډي اوس راورسېږي".
له پنځلسو دقيقو وروسته صاحبزاده صاحب بيا په يوه معنی داره کتنه ورته وکتل او دی سمدستي له حلقې څخه ولاړ سو چي په هلکانو پسې ولاړ سي او پيسې ژر راوړي.
کوم وخت چي د خلکو له نظره د کوڅو په دېوالو کي نهام سو نو يې خپل تگ شديد کړ او تقريباً په منډه د خپل ورور د چمبر خواته روان و. په سوې ساه په انگړ ورننووت او په وچ بږغ يې ناري کړي:
"کاني! سمته څه سواست؟ خدای مو خوار کړه، ژر سي چي د صاحبزاده صاحب طبيعت خته سو او نور خلک هم ستړي سول راوځئ چي خو".
خو د ده بږغ د ښځو په ژړا او د کوچنيانو په نارو او انگولاوو کي هيڅ اغېزه نه کوي. په يوه خونه کي چي هغه تشه وه ورننووت. څوک يې مونده نه کړل او بلي خوني ته وراغی چي يوه ورېنداره يې د برج له زينو څخه په منډه او په نيولي او سوې ساه راکښته سوه او چي په خپل لېوره يې سترگي ولگېدلي نو لويه چيغه يې وکړه او ويې ويل چي:
"کور خو مي سېپره سو هلکانو سره مړه کړل. هله ژر سه دوی ټول په برج کي دي تر سرو يې سره نيولي دي او سره څکوي".
ميرامد (د مړي ورور) په بيړه او تعجب او خواشيني د برج په زينو کي وروخوت او په ډېر تعجب يې وليدل چي ښځي او

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکان پر لـه کـښېنې تـوی دي او یـو بـل سـره کـښېوي. (میرامـد) پـه زوره چیغـه کـړه او دوی یـې لـه دغـه نـاوړه عمـل څخـه منـع کـړل او لاسونه یـې یو د بل له څنـو څخـه وکـښل. بیا میرامـد پـه قهـر پوښتنه وکړه چي:

"دا د کـور د ورانولـو حرکـات او جګـړه د څـه لپـاره ده؟ ولـي مـو پیسـې رانه وړې. چـي خلکـو تـه سـو وېشلې وای؟ ټـول خلـک زمـوږ پـه انتظار کي دي.

سـمت (۱۱) کلـن پـه داسـي حـال کـي چـي خولـه یـې لـه وینـو ډکـه وه او د سـر ښـکېدلي وېشتان یـې پـه مـخ او پـزه پراتـه وو. ورتـه وویل چي:

دا حرمـوني ګـوره (کـاني تـه اشـاره) د خپلـې شـریري مـور پـه مرسـته غـواړي چـي نغـدي روپـۍ وتروښـوي او هـم ځینـي غمـي او د سـرو زرو شـیان پـټ وسـاتي. او وروسـته لـه وېـش څخـه هغـه د خپـل ځان په ګټه استعمال کړي.

خـو د کـاني مـور سمدلاسـه خـو ګامـه پـر مـخ راغلـه او پـر سـمت باندي یې تو کړل او ورته یې وویل چي:

"د دروغجـن مـخ تـور دی. سـتا خپلـي مـرداري مـور دا کـار کـړی دی اوس غـواړي چـي د نـورو سـپین کـالي ور مـردار کـړي. نـازک (لېوره تـه خطـاب) چـي د هلکـانو د پـلار رسـالانـه وه ختلې چـي دغـه پلیتـه (خپلـي بنـي تـه اشـاره) راولاړه سـوه او د خپـل مېـړه پـه جېبونـو کـي پـه کیلـي پـسې ګرځېدلـه چـي د کـوچنی خـوني ور خـلاص کـړي او هلتـه نغـدي او جـنس د زوی پـه واسـطه د خپلـي پلار ګـنـي کـره وباسـي. خـو زه پـه دې پوهـه سـوم او دامـي لـه دغـه نـاوړه کـار څخـه راو ګرځولـه. خـو اوس چـي (کـاني) پـه پیسـو پسې راغـې او مـا غوښـتل چـي ده تـه پیسې ورکـړم تـا تـه یـې در وړي نـو

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمدلاسه مور او زوی رابانـدي حملـه وکـړه او وې ویـل چـي مـوږ غواړو د دوی حق پټ کړو.

میرامد د دغـه خبرو په اورېدو نور خواشـیني او غمجن سو او ترک – ترک یې وژړل او په ژړا کي یې وویل:

"لالاجان پـر دېره پـروت دی او تـر اوسـه لا ښخ سـوی نـه دی چي زامنو او ماینو یې دغـه حال اچولی دی. ټـول سیالان او ناسیاله پـر ادیـره ناست دي او ټـولي ښځي په خونو او انګړ کـي د ویـر کولو لپـاره ناسـتي دي او هـري یـوې پـه ژړا سـتوني څیـري کـړي خـو دخـدای بخـښلي ماینې او زامـن پـر پیـسو سـره خـوري. او خدایـه دا څـه حال دی؟ اوس کـه دوسـت او دښمن راخبـر سي څـو پـزه بـه مي شل ځایه پرې سي. د ټول عمر او ټول کاله نوم به مي برباد سي".

د مرحـوم ټـولي څلـور مـاینې وې. د دوو مـاینو یـې دلتـه دغـه حـال دی او دوې نـوري مـاینې یـې لـه پاتـاخوانو سـره ناسـتي دي خـو دوی جـسماً هلتـه ناسـتي دي او روحـاً خـورا پـه عـذاب دي ځکـه چـي هـره یـوه دا تـصور کـوي چـي هغـو نـورو دوو ښـو یـې ځانونـه مـاړه کـړل. او ډېـر مـال او جـنس بـه یـې ایـستلي وي او دوی دواړه تـش لاسـونه پاته سوې.

میرامـد پـه بیـړه یـو مـوټی پیـسې رااخیـستلې او پـه تاخـت د ادیـرې خواتـه راروان سـو. پـه سـوې ساه یـې خـان ور رسـاوه او سمدلاسه یې د پیسو په وېشلو پیل وکړ.

هـر کلـه چـي د ده ټـول معنویـات خـراب سـوي وو نـو ده د پیـسو پـه وېشلو کـي دومـره دقـت ونـه کـړای سـو او د دې متـل پـه مطـابق یـې رفتار ونه کړ چي وایي: (برخي وېشه مړونه ګوره).

د اسـقاط پـه وروسـتی مرحلـه کـي د ملایـانو او طالبـانو خـوږ پورته سو او دغه کلمات اورېدل کېدل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"په سپېدو کې راغلي يو تولنه ورځ مو ورته تېره کړه خو اخر يې دومره شی راکړ چي هيڅ مناسبت راسره نه لري. ارمان مي هغه سرگرداني وه چي د مړي په پرېمنځلو او کښته پورته کولو کي مو تېره کړه".

يو بل ملا ورباندي بږغ کړ چي:

"څه وکړو وروره داسي بده زمانه ده چي هيڅ تصور يې نه کېږي. د سپين پگړي او سپين کاليو قدر له منځه ولاړ اوس يې څوک د پياز له نرخه نه پوښتي، عالمانو ته اوس چي د انبياوو وارثان دي څوک دوه توته اهميت نه ورکوي. خداي دي خبر کړي بېرېږم چي پر دغو خلکو د خدای قهر نازل نه سي".

داسي ځر گندېږي کومه برخه چي صاحبزاده صاحب ته رسېدلې وه هغه د ده په طبيعت سمه نه وه لگېدلې او دغه پيسې يې چي ده ته ورکړې سوې وې د خان تر حيثيت او مقام او د مړي تر بدايي توب ډېري کښته گڼلې.

د خپل نارضايت د ځرگندولو لپاره يې فرصت موندلی کاوه. بيا ده خپل يو نږدې مريد ته وويل چي:

"ډېري رابانـدي وهـي، دومره يې سرگردانه او لالهانده کړو اخر گوره څه يې په لاس کي راکړې، دومره اندازه پيسې خو څوک د حجرې چړي ته ورکوي او يا يوه بل خېر غوښتونکي ته يې ورکوي، داخو د لنگر د يوې ورځي خرڅ هم نه کېږي دغو خداي خوار کړو ته دغه حقيقت په يو چل سره ورسوه او بنه يې پوه کړه چي څه بايد وکړي؟".

په دغه حال کي د پيسو وېشلو کار چي په خواره ډله کي توزيع کېده هم پای ته ورسېده او خلکو دې ته هڅه وکړه چي مړی قبر ته يوسي. وروسته تر دې چي مړی ښخ سو د کلي ملا، صاحبزاده صاحب دې ته راوباله چي د مرحوم د ژوند په باره کي

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ووايي او د ده ښه سړي توب ثابت کړي. ده لږ څه تندی تريو کړ او ورويې له ځانه سره وويل چې "څه خبر مې ځني وليد چې دغه خدمت هم ور ته وکړم؟".

بيا يو څو ګامه وروسته ولاړ غاړي يې تازه کړې او په وينا يې پيل کړ:

مرحوم خورا ښه سړی و، خپل پنځه وخته لمونځ يې کاوه بداي سړی و دا خو څرګنده ده چې د خدای رضا او بيا جنت په بدايي ګټل کېږي ځکه چې بډايان کولای سي چې ښه خېراتونه ورکړي او په دې توګه د خلکو او د خدای تعالی رضا حاصله کړي....

مرحوم دغه د خېر کار تر يوه حده پوري کړی و خو اوس د ده د وروسته پاته کسانو وظيفه ده چې دغه د خېر کارونو ته دوام ورکړي، او د هغه روح آرام وساتي".

بيا يې لاس پورته کړ او دعايې وکړه ټول حاضرين په خورا بېړه او شوق سره بېرته د کلي خواته رهي سول او د معمول سره سم دوی ته ښوروا، غوښې او ډوډۍ ورکول کېدله. د غوړي ډوډۍ او غوښو د خوړلو په اميد د هغو خوارانو زړونه چې په هفتو-هفتو يې څه نه وو ليدلي او تود او غوړ نګولی يې خوړلی نه و خوشحاله او تاوده وو.

عامو خلکو ته په کوځه کي ډوډۍ ورکول کېدله، او خواصو ته داسي ترتيب نيول سوی و چې د مرحوم په کور کي ډوډۍ وخوري.

کوم وخت چې خلګ له اديرې څخه بېرته د کلي خواته راګرځېدل نو د مړي وړور مير امد د هغه مريد له خوا چې د صاحب زاده صاحب له پلوه ورته هدايت ورکړی سوی و پوه کړی سو چې د ده عطيه (اسقاط) لږ و او بايد د دې تلافي خورا په بېړه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسي. لـه دې جهتـه کـوم وخـت چـي ډوډۍ وخوړلـه سوه نـو ميرامـد يـو مـوټی نـوري پيسـي هـم ورکـړې احمدا ډول يـې نـور معتبـر او مـشهور ملا يـانو تـه هـم يـو څـه پيسې بيـا ورکـړې. دا چـي صاحبزاده صـاحب تـه دوهمـه پـلا بيـا لاس ونيـول سـو او هـم نـورو ملا يـانو تـه تکـرار يـو څـه ورکـړی سـول نـو سمدلاسـه يـې د مرحـوم نـور ډېـر صـفتونه او خـصايل رابرسـېره کـړل او هـر يـوه د ده د سـخاوت او مېړانـي پـه يـادولو پيـل وکـړ او پـه دغـه بـاب کـي يـې يـو زيـات شمېر مثالونه راوړل او يوه بناغلي وويل:

"صـاحبزاده صـاحب زمـا لـه زبانـه يـې کـوه چـي يـوه ورځ د جمعـه خـان د کـلا لمرخريکـي تـه ښـه ډېـر خلـک سره ناسـت وو. چـي مـشکوندۍ تـوړۍ (يـوه کونـډه وه) راغلـه او ټـول حاضـرين يـې مخاطـب کـړل چـي ورتـه (۳۲) افغـانۍ پـه پـور ورکـړي چـي د يـوه پـوروړي غـاړه پـه وباسـي ځکـه چـي هغـه عـرض وربانـدي کـړی دی او ماسـلان يـې پـه پـسې کـړي دي. د دې خـوارکۍ اوبـه پـه هيچـا نـه پـوري وتلې تـر څـو چـي دغـه مرحـوم جېب تـه لاس کـړ او هغـه روپـۍ يې ورته ورکړې.

پـه دې کـي شـک نـه شـته چـي دغـي تـوړۍ بيـا درې چرګـان او (۵۰) دانـې هګـۍ ده تـه ورکـړې او هـم يـې يـو پـاو کـوچ وروړل. خـو دلتـه خبـره د ده پـه دې مېړانـه ده چـي ده بـې لـه کـوم خنـډ څخـه دا خـواره د ماسـلانو لـه غمچينـي څخـه وژغورلـه او د ده مرسـته د هغـې د زړه ډاډ سو.

يو بل سړي را درسته کړه چي:

"خـدای بخـښلی خـو د دغـه ټـول کلـي او ديـار پـزه و. مـوږ او تاسـي تـه خـو داسـي و د يـو غـره پـه شـان اړ او درمانـده يـې هيـڅ وخـت نـا اميـده نـه دی پـرې ايښی. ده بـه هـر چاتـه پـه پـسرلي کـي پـه سـلم غـنم ورکـول. او پـه رشـه بـه يـې ورخنـي بېرتـه اخيـستل. د ده سـلم تـر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورو ټولو بدایانو ګټور و. سوی سړی هم نه و که به چاپه خپله تاکلې نېټه پور ور ونه رساوه نو په پوره زړه او ورین تندي به یې تر کاله پوري پرېښود او یواځې د سلم تفاوت به یې یوه په دوه وشمېره چې البته دغه کار یې طبیعي او د معمول او رواج سره سم و".

له دغه ډول وینا ګانو څخه وروسته حاضرین ولاړ سول د ټولو ناستو کسانو موچني په وره کې ورسمې کړی سوې.

صاحبزاده صاحب د مخه او نور ټول خلګ ور پسې سول په داسې حال کې چې ټول حاضرین پرې راټول وو دی په ډېر وقار د مریدانو په مرسته پر آس باندې سپور او ورو -ورو له خپلو مریدانو سره له ډلي څخه لیري کېده.

نور خېرات خواره هم سره تیت او پرک سول او سباته د پاتا ټغرونه وغوړول سول چې له خلوېښتو شپو ویر او پاتا څخه وروسته ټغرونه بېرته ټول سول.

د پاتا اخیستلو په موده کې د مړي زامن. ماینې او لوني خو په آرامه نه وې ناستې. دوی به هره ورځ د یو شي او یا بل شي په پلمه په خپلو کې سره وهل او ټل به خوار او سپین ږیری (میر امد) له دوی سره په عذاب و.

کوم وخت چې د ویر ټغرونه ټول سول نو میرامد خپل ورېرونه ورېرې او ورېندار ګاني سره راوغوښتلې و دوی ته یې په نصیحتونو او وینا کولو شروع وکړه.

میرامد د دوی دغه ناوړه حرکتونه او په خپلو کې پرله پسې جګړې خورا وغندلې او دوی ته یې وویل چې:

"پلار مو دومره مال او نغدې پیسې درته راټولې کړې دي چې هغه نه یواځې تاسې نسې تمامولای. زه پوره یقین لرم چې ستاسې لمسیان یې هم نه سي خلاصولای نو ستاسې څه بې بختي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وار ده چې په خپلو منځو کې سره خوړئ او ټول ديار پر خان باندې خندوئ. تاسې خو زما او زما د ټول کاله او ټبر پزه هغه وخت راغوځه کړه چې مړئ لا پر ډېره پروت و او تاسو د ميراث اخيستلو او د لويې برخې لاس ته د راوړلو لپاره جګړې کولې.

ښځو يوې د بلې کوڅې وشکولې او هلکانو د يو او بل ځمې غونچه - غونچه وکښلې. خان دې وځوري دغه مرداره دنيا چې تاسې يې په سرګردانۍ او خګرخونې اخته کړي ياست. په دې بايد ټول پوه شئ چې زه اوس د خپل مرحوم مشر ورور پر ځاى ناست يم بايد تاسې ټول اوس زما د وينا او توصيو احترام وکړئ. او وروسته له دې داسې کار ونه کړئ چې هغه ستاسې د ټول کاله په زيان تماميږي"

د مړي مشرې ښځې يعنې لومړنۍ ماينې پرونۍ سره راټول کړه او په داسې حال کې چې د خپل تکري يو غوټ يې په خوله کې نيولى و په يوه لوړ خو ژړغونکي غوندي ږغ ورته وويل:

"د روپو د صندوق کلي د ګلالي (د مړي د کشرې يا وروستې ماينې) سره ده او هم د قبالو او نورو سند کلي د ښايستوګي (د مړي دريمه ماينه) سره ده موږ په ټبر و ځو شپو کې وليدل چې دوى دواړو خپله چاره وکړه او هر څه چې يې زړه وو هغومره اندازه مال يې تر ګونډې لاندې کړ. هر څومره چې موږ لاس وپښې وهلې خو چا راته غوږ ونه نيو او زموږ دغه اظهارات يې سپين سترګي وبلله. خو اخر موږ هم د خداى بخښلي په نامه يو او زوزاد لرو او په دغه کور کې مو پوره حق شته. په دې زموږ بشپړ يقين دى چې که وضعيت هم دغسې پسې دوام وکړي نو موږ او کمکيان به مو سره لمر ته ووځي نو هغه وخت خو به بيا سيال او نا سيال په تاسې خاندي خداى مې دي خپل زوى (سپين) ژر راولي".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمي ورپنداري يې ورته وويل چې:

"ته بايد موږ ټولو ته په يوه سترګه وګورې. د خداى بخښلي اولاد ستا زامن او لوڼي بلل کېږي. داسې نه وي چې څوک دې د زړه ټوټه وي او څوک دې د پرين. تر ټولو ښه خبره دا ده چې زموږ لاسونه سره وکاږې ځکه چې هلکان ټول کمکيان دي او وينه يې تودة ده زما هلکي خو تر ټولو کمکي هم دی موږ بنې هم يوه د بلې خبره دومره نه سو سره زغملاى. خداى دې نه کړې چې يو ورخ ته راځي نو پر سرو کوپړيو به راشې".

په دغه مجلس او يا د کور او کاله په خبرو کې د مړي له (۱۴) زامنو چې يو يې هم له ۱۰-۱۱ کلونو څخه ډېر عمر نه درلود او د څلورو لوڼو څخه شپږ زامن او درې لوڼي حاضري وې. دوى به کله-کله په خبرو کې ورولوېدل او د خپلو ميندو په تاييد او د ميړوګانو په ترديد به يې په عصبانيت سره خبرې کولې. دا لس دوولس کلو هلکانو خو به لاسونه سوک کړل او پورته به يې ونيول او ناره به يې کړه چې:

"موږ به خپل حق چا ته نه پرېږدو او که څوک د دې کار د کولو هڅه وکړي نو ماغزه به يې وربانديې توی کړو".

ميراحمد وويل چې:

"اوس يو پر بل مه سره غور ځئ زه به ستاسې چيتمه (پرېکړه) ژر در وکړم. کوم وخت چې نور هلکان هم راسي نو زه به تاسو ټول يو ځاى سره کښېنوم او ستاسې حقيقي وضعيت به تثبيت کړم".

په دې وخت کې د بډاى کاله وضعيت ورځ په ورځ خرابېده او د دغه داعضاوو تر منځ بې اعتمادي ډېرېده. د ښځو دعوې او د هلکانو د کور او صحرا جګړې و د ټول کلي په تېره بيا د خان او د کلي د ملا توجه خان ته راواړ ګرځوله. هغوى غوښتل چې د دوى له

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړو څخه ناوړه ګټې وکړي. او په دغه ډول نس او جیب ډک کړي.

د میرامد مشره ورېندار څلور زامن لري چې مشر یې (۲۳) کلن او کشر یې لس کلن دی. د مشر زوی نوم یې (سپین) دی چې د پلار د مړینې په وخت کې دلته نه و. دی خورا زړور، په زړه کلک او بې میني غوندې سړی برېښي. او په خپل ټول کاله کې هم په دغو خویونو مشهور دی. دغه زلمی که څه هم باید د زلمیتوب ټول صفتونه ولري خو خورا حریص او په دنیا مین دی. خورا تینګ هم دی او دغه یې عادت دی چې په هر څه او په هره توګه چې وي باید پیسه لاسته راوړي. د ده مور هم د ده په شان ده او د خپلو بنو او بنزیانو وجود یې خورا بد ایسي او دوی ټول د خپلې هوسایي لپاره یو لوی مانع ګڼي.

کوم وخت چې د (سپین) پلار لا ژوندی و ده او مور به تل داسې لارې چارې لټولې چې د هغوی په واسطه وکړای سي چې خپل دښمنان (بنزیان) او (بنې) له منځه لیرې کړې او یا یې څه نا څه تر خپل کامل نفوذ لاندې راولي. د مور او مشر زوی دغه فکر په تېره بیا په هغه وخت کې خورا شدید سوی دی چې د سپین پلار مړ سوی دی. دوی خپل د زړه خواله د بل هیچا سره نه کوي او نه کوم بل زوی او لور په خپلو دغو خواهشاتو خبروي. دوی دواړه بې له دې چې یو ټاکلی پلان جوړ کړي. دې ته امیدواره دي چې یوه ورځ به خپل مقصد ته ورسېږي او یو خورا مسعود ژوند به یې په نصیب سي.

ځکه چې سپین تر ټولو سکه او نا سکه ورونو څخه مشر دی. نو ځکه تر میرامد وروسته ټول ده ته یو څه په د.نه سترګه ګوري. خو په دې هم مشهور دی چې که یې لاس ورسېږي خپلې

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا سکه خوبندي. میندي او وروڼه په الووی کړي او خولې ته به یې واچوي.

د دوی چمبر دوه انګړه لري. چې یو یې د ننه انګړ دی او بل یې د باندي او ښې خواته یې د میلمنو کوټه ده. د (مرحوم) دوی ماینې د ننه په انګړ کې دي او دوی نوري یې په دباندي انګړ کې اوسي. هره ښځه جلا - جلا کوټه لري خو د دوی پخلی تول په یو ځای کې کېږي او وار په وار یې پخوي د کور او کاله شیان په دوی کې وېشلي سوي دي. مثلاً د اوړو د کوټې کیلي د یوې ښځې سره او د لاندي او نګوټې د شیانو کیلي د بلې ښځې سره همدا ډول چای او بوره له بلې سره او د شیدو او مستو واک او اختیار د بلې سره دی.

د ډوډۍ د پخلي په وار د ځای د جارو کېدلو په وار او د پسونو او غواوو د زړه‌رمې کولو په وار باندي هره ورځ داسې جنجال. دعوې او حتی جنګونه وي چې یو قیامت جوړ کړي دا دعوې او جګړې اوس تر پخوا بېخي ډېري سوې دي. او کوم وخت چې دوی ښې دعوې سره شروع کړي نو د هغوی لوڼې او زامن هم راتول سي او په خور انفرت او کینه د خپلې مېرې په مقابل کې درېږي او هغه ډول سپکې خولې ورته پرې کوي چې په هیڅ کتاب یې روانه وي کله - کله خو داسې وي چې د ښځو کوڅې وخیږي او د هلکانو سرونه سات سي او وینې پرې وبهېږي. ځکه چې د (مړي) دوهمه ښځه یواځې یو زوی او یوه لور لري چې هغه هم (۶) کلن او لور یې (۸) کلنه ده نو ځکه دا تل د خپلو بنزیانو او بنو له لاسه وهلې رټلې وي. دا ښځه که یوه ورځ دعوې وکړي نو دوې دري شپې په خپله بېکسي ژاړي. او د انګړ په منځ کې ناسته وي او سوتونه کوي. او د دې په سوتو کې چې زوی او لور هم برخه واخلي نو یوه عجبه منظره جوړه سي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(سپين) د خپلې مور. او وروڼو او خوېندو سره په دننه انګړ کې استوګنه کوي. يوه ورځ يې مور ورته وويل چې:

"تر څو به دغه خوار او د شنه زړه ژوند تېروو. زما ډېرې بدې طالع دې ځواني مې دې د پلار سره خاوري کړه. کوم وخت چې يې زه راوده ولم پلار دې هيڅ شی نه درلو. يو زوړ يابو يې وچې د منجاريتوب سودا به يې په شا وخوا کليو کې وربانديي ګرځوله او خرڅوله به يې. يو څه لږ مځکه يې چې درلوده هغه يې زما د ولور داد کولو لپاره حرڅه کړه. ډېر تريخ ژوند او تنګيساوي راباندې تېري سوي. خدای پاک زما پلو او کوځې ستا په پلار پوري نېکمرغه کړ او يو وار يې ډېرې وچلېدله او په څو کلو کې د ډوډۍ خاوند سو چې بيا البته خورا غټ بډای وګرځېده. د ده بډايي زما د بدبختي موجب سوه. هر څومره چې يې دنيا ډېرېدله هغومره د ده د ښځو کولو هوس زياتېده تر څو چې خبره دې اندازې ته ورسېدله چې زه يې اوس د داسې مشکل سره مخامخ کړې يمه. هر څه چې دې د لاسه کېږي ژر يې وکړه چې لږ څه مو غوړونه په آرام سي او پاته شپې ورځې مې په هوسايي تېري سي".

سپين په مينه خپلې مور ته وکتل او په يو خوږ او له مينې ډک ږغ يې ورته وويل:

"زه په دغه خصوص کې له خپلو خينو نېتيانو سره په صلاح او مشوره اخته يم. زما دغه دوستان او اشنايان ما ته سمې لارې لټوي او غواړو چې دغسې يو چل جوړ کړو چې د شتمنۍ ډېره برخه مونږ واخلو. دا ځکه چې ته په خپله وايې چې له پلار سره مې دي سختې او نا آرامه شپې تېرې کړې دي او د اوسنې شتمنۍ بنسټ تا ايښې دی. نو تر ټولو مونږ زيات استحقاق لرو چې د ميراث لويه برخه مونږ واخلو".

كتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپين د دغه خبره پر مور باندي ډېره ښه ولګېدله او په دې چي زوی يې هم له مور سره همفکره دی ډېره خوشحاله سوه. مور يې په داسي حال کي چي خپلي لور (تورپيکی) ته يې د چايو لپاره بړغ کاوه داسي وويل چي:

"ربښتيا خبره خو دا ده زويه چي اوس نو له خدای پاک څخه دا غواړم چي خپل ځان ته کور ولرم او خپلواکي ژوند تېر کړم او له دا دومره کړپ او کړوپ څخه مي غوږونه په آرام سي خپلي نږندي راته ګرځي او زه د هغوی زېرمه کوم. دا مي په ټينګه پتيبلي ده زويه چي څرنګه له دغه مردار ډنډ څخه خلاصه سمه دستي به کوزده در کوم چي خدای مي په لمسيانو پته کړي".

په دغه وخت کي تورپيکی رانوتله او دوې پيالي او يوه شنه پيتلي چاينکه يې د مور او مشر ورور په مخ کي کېښودلې او سمدلاسه يې په سوک-سوک پيل وکړ او په ژړغونکي بړغ يې مور ته وويل:

"(خر) په ځاپېره ووهلم او په خپله يې منده کړه دباندي ووت. ماته يه لاس رانه غی که نه نو مابه يې حق په لاس ورکړی وای. که لالاجان (مقصد يې سپين و) د ده غوږونه تاونه کړي نو والله خو به يې کلک ووهم".

مور يې پر باړخو ښکل کړه او د هغې سر يې په خپل ټټر پوري ونيو او په مينه يې ور ته وويل:

"د زړه سره مه ژاړه. هغه شيطان تو زه پېژنم. کور ته چي راسي ستا کسات به ورځني واخلم ته چي زما غوندي مورکی لرې څه غم يې ژاړې".

دوی په دغو خبرو کي وې چي د سپين يو کوچنی ورور په منډه راغی او سپين ته يې وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خان صاحب په وره کې ولاړ دی او نا غواړي".

ده سمدلاسه د چایو پیاله کښېښودله او ژر ژر یې موچنې په پښو کې او په زغرده وره ته وراغی. له روغبړ او هر کلي څخه وروسته یې ورته وویل:

"راځه د ننه کوټه ته لاړ سو. د مېلمنو خونه لېږ څه ښه نه ښکاري ځکه چې هره ګړی لوی او واړه په وخي او ننوځي. ادې ښه چای پوخ کړی دی او ځای هم بې غمه دی".

په داسې حال کې چې خان صاحب یې تر څنګ راروان دی دوی دواړه د خوني وره ته راغلل او (سپین) مور ته یې غږ وکړ چې خان صاحب ورسره دی باید ژر نیالۍ او څنګوابنې برابر کړي.

بیا یې خان صاحب ته وویل چې "بسم الله در ننوځئ" هغه هم چې ور ټیټ و سر کښته کړ او په خونه ورننووت. لومړی تر دې چې پر تازه اچول سوې نیالۍ باندې کښېني. خان صاحب نوک ونیو او د سپین مور ته یې وویل چې:

"سپین سرې ستړې مه شې! له رنګه خو اوس ښه راته ایسې. ګوندې د مړې له غمونو او خواشینیو څخه اوس خلاصه سوې یې. خدای دې زامن لره. ته باید د دوی په وجود ژوندۍ پاته سې. او هم خوشحاله اوسې چې زامن دې ځیني زلمیان دي او ځیني د غویو له پښو څخه وتلي دي".

له دغه وینا وروسته یې لومړی د اوږې څادر پر څنګوابنې واچاوه او بیا پر نیالۍ باندې کښېنوست. ځپله مشهدي لونګۍ یې چې پر یوه کلکه چکنې خولۍ باندې یې تړلې وه له سره راکښته کړه پر ځپله ګونډه باندې یې کښېښودله. لومړی تر هغه چې خان صاحب بیا په وینا خوله پرانیزي د سپین مور ورته وویل

چې:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خدای دي دا ستا غونډي ننګيالي خانان د دغو خلکو له سره نه کموي. په تاسو مو آب ځوندي دی. د قوم د عزت لمن تاسي پاکه ساتئ. ستا هغه نېکۍ او ښې مرستې چې د سپين له پلار سره دي کړې دي زموږ نه هېرېږي. د سپين پلار (خدای تعالی دې وبخښي) په محکمو کې دومره لاس او پښې نه سوای کولای او تل به يې له تاسي څخه مرسته غوښتله. اوسنۍ زمانه خو خورا خرابه زمانه ده. که دي چاته پور ورکړ نو داسي يې وګڼه لکه په خره سپره بدي چي رانيسي".

بيا يې زوی ته مخ راواړاوه او په يو ډېر غونډي اواز يې ورته وويل

"دغه لڅ لپر. پښې لڅي چي ګدلي يې په شلو لارو سره تللې او د ګدلې په هر کوټ کې يې په زرهاوو سپړي دي داسي ساده او سازي شيان مه ګڼه. دوی هيڅ وخت زموږ په شان له خلکو سره چي يو څه ګوله ډوډۍ خدای ورکړې ده دوستان نه دي که زموږ مال په لاس ورسي هغه بيا په اساني بېرته نه ورکوي. کومه ورځ چي اړ سي او کوچنيان يې له لوږي ناري ورته وهي او په خپله هم په نس نوکاري لګوي نو د شپې ننواتي راسي او يو څه په سود وسلم غواړي خو هغه وخت چي د سلم د ادا کولو او يا د سود ورکولو نېټه يې راسي نو ځان يوې خوا او بلې خواته کوي. او په زور پلمې جوړي کړي. هيڅ ورباندي نه شته. نو په دغسي حال کي هم دغه خانان صاحبان دي چي زموږ سره مرسته کوي او دغه ډول خدای خوار کړي خلک محکمې ته سپاري او هلته يې په يوه ګړۍ ور څخه واخلي. ځکه چي په شريعت او اصولو دواړو موږ ته پړه وي. او هم د خپل حاکم په خوله کي يو څه ورواچوو.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو د دغه خان صاحب هغه ښېګڼي او مرستي چي په سوو پلا يې ستاله پلار سره کړې دي مور نه سو هېرولای. که دوی نه وای او حکومت (چي د خدای د عدالت سيوری دی) نه وای نو دا لوڅګانو او مزدورانو به زموږ بډایه طبقه بېخي ور که کړې وای. او نن ورځ به موږ دغه مځکي، باغونه، نغدي پيسي او جنس نه درلودی".

دې ستاينې او نرمو او پستو خبرو خان صاحب ډېر خوشحاله کړ او ده ته يې زړه ورټول کړ او په خورا خوشحالی يې وويل:

"خو ستا پلار دي خدای وبخښي په دې ښه پوهېده چي خپل غنم څه وخت بايد خرڅ کړي او په چا يې بايد وپلوري. ده خدای بخښلي هيڅ وخت په مني چي ريښې به واخيستلی سوې غنم به چا که څه هم په سرو زرو به يې غوښتل نه خرڅول. ځکه چي به د (بچه ګرو) وخت سو د کندوانو خولې به يې ايله کړې هره ورځ به د ده د کور مخ ته خورا لويه ډله ښځي او نر ناست وو. او دا ټول به ده تر له تېر کړو. که څه هم په دغو معاملو کي موږ هم تر ده وروسته نه پاته کېدو خو ده ته خدای عجبه ستاره ور کړې وه. خو چي د دنيا له کارو دي راايستلی وای نو داسي يې وبوله چي د علاقداری د ليکونکي په مخ نه سو ورتلای او خپله خبره يې نه سوای ادا کولی، نو په دغه وخت کي به يې له ما څخه مرسته وغوښتله او ما به په دغه نسبت چي يو آبداره سړی او د دونه دنيا څښتن و. ملا ورسره وتړله او هر چا چي به لږ څه مزغی کړاوه او يا به يې د خپل سلم په اداکولو کي خان دوري - دوري کاوه نو سمدستي به مي د ماسلانو په لاس ور کړ او تر هغه به يې ډباوه چي د ده سره به يې سمه لاره ونيوله او دا به يې ومنله چي په هره توګه چي وي د ده پور ور کړي. نو دلته چي کوم شی ستا مور وايه هغه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مازي وينانه وه بلکي دغه ټولي رښتيا دي. که موږ يو پر بل ځنګ سره ونه لګوونو دغه خدای خوار کړي بزګران به مو ژوند تريخ کړي. ځکه چې دوی ډېر دي او موږ لږ. د يوه او د سلو خونه سره کېږي، خو د دوی په خوله کې خورا ښه ملونه زما او د ماسل غمچينه ده او بس..."

بيا وروسته له هغه چې د نسوارو يوه لويه کپه يې خولې ته

اچول غوښتل، ويې ويل چې:

"هو زما خو د چايو پياله سړه سوه په خبرو کې مې هر څه

هېر سول". نسوار يې بېرته په ډبلي کې واچول او بيا يې وروسته

له هغه چې د چايو غړپ يې وکړ او پياله يې بېرته پر مخکه

کښېښودله ويې ويل:

"دا چای خو سوړ سوی دی، ښه ما و تا څو پلا د مخه يو څو

خبري سره کړي دي او په دې برخه کې مو خبري کړې وې چې

اوس ستاسي د کورني جنجالونه چې تر پخوا ډېر سوي دي څه

ډول ورک کړو. او ستا د ميندو او ميرېزو ورونو چيټه څه ډول

وکړو. بيا زه ولاړم محلي حکومت ته ځکه چې د هغو خلکو په

فقره خو به خبر يې چې هغوی څه وخت لومړی يو څو مړي کړي

وو. فرصت مې ونه موند چې بيا له تا سره په دغه خصوص کې

مفصل و ږغيږم".

سپين چې د مړو د فقرې خبر واورېده نو په مينه يې پوښتنه

ور ځخه وکړه چې:

"رښتيا هغه مو ځرنګه کړه؟ خلکو ويل چې خورا لويه فقره

وه او بېخي درنه سوې وه. خورا ډېر خلګ په کې نيول سوي وو".

خان صاحب په يوه داسي ږغ ورته وويل چې له هغه ځخه د

ده او د ده په شان د نورو خانانو فتح او بری څرګندېده:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپینه! دا خبره ښخي رښتیا ده چي رمه تل شپه په کار لري. که شپانه په منځ کي نه وي نو ومنه چي د پسه ساه به د نړۍ له مخ څخه واخیستله سي. همدا ډول که موږ خانان او خانزاده ګان په منځ کي نه یو نو د دغو خلکو حال او احوال به خورا راته پرېشان ښکاره سي او ماسلان به یې داسي سره څیري لکه لېوان، چي مېږي سره څیري. تر ټولو لا عجبه دا ده چي موږ دغه خلک له دومره لویو بارو او له دومره لویو مسولیتونو څخه خلاص کړو. بیا هم د مصرفو جلاوې نه پرې کوي. او هر څوک لا وایي هله خانه کور دي خراب سه. هه خانه چي (ستاار تینه...) نو د دغو مړو فقره خورا لویه او درنه فقره وه. ډېر غټ غټ مامورین د یو پیاوړي هیت په توګه راغلي وو. خو د خدای په فضل او د مېړو په برکت دا لویه قضیه مو داسي فیصله کړه. چي والله که هیڅانه چا داویلي وای چي له دغه ځای څخه ولاړ سه هلته کښېنه. هو! دا ټول د مړو برکت دی که نه موږ څه شي یو. خو البته په دې کي شک نه شته چي لګښت او مصرف نو هم ښه بې دریغه وسو. ته پوهېږې چي داسي فقري خو بې له لوی او درانه مصرف څخه د ډېرو خلکو په ښنو کي زولنې وراچوي. موږ د خدای په فضل داسي سوک تر ویوست چي والله که یې بیا څوک نوم واخلي".

سپین په داسي حال کي چي مور ته یې ویل چي لږ څه تود چای راوړې خان صاحب په مینه مخاطب کړ او ویې ویل:

"فتح او بری. دا خو جوته خبره ده چي خوله او ژبه خورا لوی کارونه کوي. تور سپین او سپین تور ښودلای سي. خو دا باید ومنله سي چي پیسه هر څه کولای سي. کله - کله به زما پلار ویل چي پیسه د سړي هر عیب پټولای سي".

دا په ښه ډول څرګنده سوه چي د خان صاحب په دغه بري باندي د سپین اعتماد نور هم ډېر او ټینګ سو او دغه یې د خپل

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار او مقصد د لاس ته راوړلو لپاره یوه ښه نمونه وبلله او په ډېر ښه زړه یې مور ته وویل:

"ادې جانې! زه د خان صاحب سره لږ څه د زړه خواله کوم. دا به ډېره ښه سي چي نجوني او هلکان دې خوني ته رانه سي او زموږ په مجلس کي راونه لوېږي. نو که تاته زحمت نه وي نو د باندې انګړ ته ورووزه که څوک دلته زموږ کوټې ته راتلله مه یې را پرېږده".

د مور ښه یې سره سوه او په داسي حال کي چي لږ څه پرله و اېشېده ور ته ویې ویل چي:

"هماغه د پلار خویونه درسره خي. د هغه دا قاعده وه چي تل به یې اوبه تر پروړو لاندي بېولې او هیڅکله یې په موږ باندي باور نه درلود. هر څه کار یې په نهامه کاوه. که د خان صاحب مخ ته مي نه کتلای نو وپوهېږه چي خورا ستره جګړه به مي درسره کړې وای".

دا خبري چي یې خلاصولې نو د خان صاحب پیاله یې بیا ورډکه کړه. او ولاړه پدو هڅه یې وکړه. زوی یې په مینه ور ته وکتل او ویې ویل:

"سړه سینه ښه ده. موږ ټول ستا یو. خو ته فکر کوې چي موږ له تا څخه کوم پټ پټاني لرو. یه. داسي نه ده. زه به د خپلو ټولو خبرو لنډیز او مقصد تاسي ته سمدلاسه ووایم".

"خان صاحب خو زموږ دوست او خواخوږی دی. هر څه چي ده په لاس راکړل هغسي به کوو. ځکه چي دی په هره سوړه بلد دی".

مور یې په دغه ډول دلاسا سوه او په ښه زړه دباندي ووتله او خپلو دوو لوڼو ته یې د چرګانو د زېرمي دا وویل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین د خان صاحب څنګوانبې ته ښه نږدې سو. او په داسي حال کي چي د خپلې خولې ناړې يې غرچ تېرې کړې ورته وويل:

"ښه خان صاحب! دا متل به دي اورېدلي وي چي "څراغ يواځي خپله شاوخوا رڼا کوي". خو تر خان لاندې خاونه يې هماغسي تياره پاته وي. په دې کي موږ شک نه لرو چي ستا خبر خو ټولو ته رسېدلي خو موږ لږ څه در څخه هېر سوي غوندي يو. که ستا په ياد وي څه موده پخوا دي راته ويلي وو چي زموږ د کور کاله جنجالونه به ژر رافيصله کړې. خو بيا ته په نورو خبرو کښېوتې او موږ ته دې هيڅ پام نه سو. اوس دغه درته وايم چي د پلار دنيا مې هر چېرې وېره غوږېدلې پرته ده. او د رسد وخت هم راغلی دی. داسي ګومان کېږي چي څلورمه برخه حاصل به يې په لاس رانه سي. ځکه چي زما مېرې ګاني او د دوی زامن او لوڼي خورا په زړه تور دي. سپي ته يې اچوي خو پر ما او زما پر ورونو يې نه ده پېرزو، زه يې وينم او په غوږو يې اورم چي هره يوه خان ته ګوډانه ډکوي. د خپلو پلرو کره نغدي او جنس لېږي چي بيا يې په درد وخوري. سږ کال به د پالېزو عايدات څلورمه برخه په لاس رانه سي. او نه مو د باغونو حاصلات په پوره اندازه وليدل. نو داسي يو چل به جوړوې چي زموږ برخه درنه او غونډه سي ځکه چي ته دغه کارونه په اساني کولای سې".

خان د سپين خبره پرې کړه او په يوه صميمانه ږغ يې ورته وويل:

"په دې کي خو څه شک نه لرې چي زه هر څه کولای سم. د خدای په فضل هرې خواته چي مخه کړم يوه لاره په کي وباسم. دلته خبره په تا او ستا په خواني پورې اړه لري. زه يقين لرم چي پلار به درته ويلي وي چي ماله ده سره څومره نېکي کړې وې. ده

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دا دومره شتمني سره راټوله کړه دا يې زما په اوږه راټوله کړه. اوس تاسي د کلي د کارېز له څلورو برخو څخه درې برخې خورئ دا زما په همت. په دغه کارېز باندي پخوا شپاړس شلو کسو ژوند کاوه. خو کوم وخت چي خداى پاک ستا پلار ته وکتل نو له هر يوه څخه يې ټوټه-ټوټه مځکه ورو-ورو راونيوله تر څو چي اوس د زمري برخه ستاسي ده.

دا کارېز لا څه کوي د خداى په فضل مانور کارېزونه هم ستا پلار ته رانيولي دي. که به چا خوله سره خلاصوله او يا به يې ستا د پلار سره کومه لاندي باندي کوله نو سمدلاسه به مي داسي بېزوګان داوړولپوان ورته جوړ کړل چي دستي به يې لکى مړه سوه. دا څکه چي زه خو ستا د دعاله برکته په محکمو کي مخ لرم او مامورين مي هيڅ خبره په مځکه نه اچوي".

خان صاحب ساه واچوله او غوښت يې چي بيا خپلي خبري ته پسې دوام ورکړي خو سپين د ده په خبره کي ولوېدى:

"تا دلته زما خواني ته اشاره وکړه نو خان صاحب تا ته دي دا معلومه وي چي زه خو خان ستا ډېر مخلص ګنم. ستا مقصد له (لاس سره) څخه دى. هغه خو مالا تاسي ته پخوا ويلي وو چي په دې باره کي تاسو فکر مه کوئ. هر څه لنګي او (لاس سره) چي ته غواړې زه حاضر يم. چي در ته در يې کړم. خو دومره ډاډ راته راکړه چي که زموږ خبره محکمې ته لاړه او له نور کاله سره مي خبره جګه کړه نو ته به مي په څنګ درېږې. لومړى خو زه فکر کوم چي دلته به ستا د صاحبزاده صاحب او ملا صاحب په مرسته مقصد لاس ته راسي او که چېري ونه سو او دوى د نورو په لمسون زموږ د مقصد په لاره کي خنډونه اچول نو هلته به البته... ".

په دغه وخت کي د انګړ د وره ټکهارى د دوى تر غوږو سو او دواړه يې له دې چي څه ووايي يوه ګړى پټه خوله پاته سول، او

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر یوه دا فکر کاوه چې دا به څوک وي چې ورتکوي. خو خان سمدلاسه وویل چي:

"ها! هاها! ومي پېژانده چې دا ور څوک ټکوي دا به ملاصاحب وي. زه خو وایم چې زه تل ستا خبر غواړم او ستا د ګټې لپاره هر ډول فکر کوم. نن غرمه ما ملاصاحب ته ویلي وو چې ماپښین به دلته دواړه راځو. ملاصاحب راسره وعده کړې وه چې د ماپښین له لمانځه وروسته به راسي... خان لا دا ویناختمه وه رسولې چې د سپین مور رانوتله او لړ څه په اضطراب یې وویل:

"په وره کې ملاصاحب ولاړ دی. نجونو ور خلاص کړ او هغه رانووت چې دغه دی اوس دستي به راورسېږي. که ستاسې خوښه وي زه به هغه بلې خونې ته بوځم".

خان سر وښوراوه او هغه یې په دې پوهه کړه چې دی د خان په غوښتنه راغلی دی، په دغه حال کې ملاصاحب په وره رانووت. د رانوتلو په وخت کې یې په لوړ غږ وویل: "بسم الله...".

ملاصاحب سپین کالي اغوستي دي او سپینه پګړۍ یې تړلې ده او هم یې د سپین ماغوت یوه سدرۍ اغوستې ده، چې په هغې کې ژېړې تنۍ له ورایه برېښي. یو سپین څادر یې هم پر اوږو پروت دی په دې کې شک نه شته چې دغه سیان ټول سپین دي خو خورا خیرن دي په تېره د پګړۍ ولونه یې ځینې ځایونه خیرن او ځینې ځای بیا سپین کوتان لري.

ملاصاحب ته سمدلاسه بله نیالي او څنګوابنې کېښېښودل سول او لومړۍ تر هغه چې کښېني جېب ته یې لاس کړ او یو خیرن نسواري دسمال د تورو نسوارو یوه کوچنې ښیښه یې راو ایستله او هغه یې د نیالي پر ژۍ باندي واچول او بیا یې د خپل

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څادر یوه خندېده کش کړه او کښېناست او هغه یې پر خپلو پښو او څنګنو باندي خپور کړ.

په داسي حال کي چي د کوچنی ښښښي څخه یې په خپل ورغوي کي تور نسوار را اچول دغه کار یې په خورا خوند او پوره زړه کاوه. خان ته یې وویل:

"و بخښنه لږ څه ناوخته سو. خلک خورا سپین ستر ګي سوي دي، ربښتیا چي زمانه اخره ده. خدای مو دي ایمان ته خبر پېښ کړي. قضیه داوه چي د لمانځه څخه وروسته یوه ښیلي (لاټون) دماجت د یوې برخي د جوړېدو مسله راپور ته کړه. هغه ویل چي دغه مصرف باید د کارېز په شواروزو (شبانه روز) جلا کړل سي او هغه دي د مځکو څښتنان ور کړي. ما ور ته وویل چي "یه! دا جلا باید پر سړو سي. خو ده فریاد کاوه چي والله که د مابنام اتام په کور کي لري، له کومه به یې پري کړي. نو ما ور ته وویل چي تر دې دي لا خوله په خاورو سه، نیت دي ښه نه دی. په دین کي دومره چرت نه وهي. نو هر څومره چي مندي وهي هغومره دي خدای پسي خواروي تانه دي اورېدلي چي وایي:

"پرېږده شر و شور د دنیا
ولې یې په دې غمګین
تېنګه کړه رسۍ د دین"

خو د هغه خدای خوار کړي خوله په واک نه ده او نه یې خان په واک دی هیڅ نه قانع کېده. د غونورو د ده په شان خدای وهلو پښې لڅو هم دده لوري ونیو او بغاري یې وهلې چي شی ورپوري نه شته، اخر مو خبره تاته پرېښودله که د دغو خدای خوار کړیو غوبړونه یو ځل تاونه کړې نو یقین وکړه چي سبا به پر

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوړو راسپاره سي او د سپین پګړیو او سپین کالیو قدر به نور هم کم سي. دا لا څه کوې چې یو سپین سترګي خولا داسي خبري کولې چې د سړي وېښتان ورته جګ درېدل او هغه زموږ پر خوله نه راځي".

توبه خدایه توبه! ستا له بدو کو څخه مو و ژغورې.

مثلاً ده وویل چې "موږ بزګران به له دغو سپین پګړیو او سپین کالیو مفت خورو څخه ځانونه خلاص کړو".

خېر عفوه غواړم خبره را څخه اوږده شانتې سوه...

په دغه آن کي سپین ولاړ سو او دوی ته یې وویل:

"زه پوهېږم چې زموږ او ستاسي خبري به اوږدې سي نو زه به ادې ته ووایم چې یو دوه چرګان وغځوي او لږ څه وریژي هم پخې کړي. ماښام دوډی به هم دلې وخورو. ملاصاحب که د مازیګر او ماښام د لمانځه ورکولو لپاره تګ غوښت البته ولاړ به سي خو بېرته به ډوډۍ خوړلو ته ځان راورسوي....

خان صاحب په ناز سترګي ورواوړلې او لومړی تر هغه چې دی څه ووایي، ملاصاحب ورته وویل:

"خدای دي برکتونه درکړي. دغسي د ښه سړي کارونه وکړئ چې اجر به یې خدای هم په دې جهان درکړي او هم به یې په هغه جهان...".

خان د ملا صاحب خبره غوڅه کړه او ویې ویل:

"دی خو قدردانه سړی دی. د هر چا اندازه پېژني که څه هم موږ په دغه کور کي څه لږه ډوډۍ نه ده خوړلې او تل یې پر کوندري (دسترخوان) باندي ښه خورولي یو خو نن به ځکه ډېر خوند وکړي چې کار هم د ده کوو او د ده د ګټي او نفعي لپاره به دلته صلاح مشوره کوو. نن خو مو تر یوې اندازې پوري ډوډۍ هم ورباندي پور ده".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين په منډه د باندي ووت او مور ته يې وويل چي:

"خان صاحب او ملا صاحب به ماښام دلته زموږ کره ډوډۍ وخوري ته يوه سرشته وکړه. ورته ووايه چي يو دوه چرګان حلال کړي او ښه پلاو (اصطلاحاً مرغ پلاو) ورته پوخ کړي خو دومره دي فکر اوسه چي دانوري بلاوي در خبر نه سي. (مقصد يې ميرې او د دوی اولادونه وو).

کوم وخت چي سپين بېرته په خپل ځای باندي کښېناست نو خان صاحب ملا ته وويل:

"د سپين مقصد دا دی چي د ده د پلار دنيا سو په سو پر ته ده او د ده ميرې ګاني او د هغوی خپلوان يې په چار ښاخو بادوي د ده هيله دا ده چي په هره توګه چي کېږي موږ ور سره مرسته وکړو او د هغو لاسونه ورځني وکاږو".

ملا صاحب لږ څه په چرت کي سو او بيا يې سپين ته مخ راواړاوه او ورته يې وويل چي:

"داسي مي واورېدل چي د خدای بخښلي آس دي صاحبزاده صاحب ته وروبخښه. په دې کي هيڅ شک نه شته چي صاحبزاده خو ښه سړی دی او هر څوک ورته اخلاص او عقيده لري. خو موږ د انبياوو وارثان بلل کېږو. د دين په مسله ناست يو. نو که ستاسي مقتديانو يوه ستر ګه د خدای په دغه ډول دوستانو وي نو په دې وپوهېږه چي بله سترګه مو بايد پر موږ هم وي. بيا په تېره د ماجت امام خو حقداره وي او دلته په جومات کي د خدای په هيله او ستاسي په هيله شپې او ورځي تېروي. زه دا نه وايم چي ګواکي تاسو له موږ سره مرسته نه ده کړې. حقيقت خو دا دی چي موږ ستاسو په زکاتو باندي پايو. دلته مي مقصد د مرحوم هغه کالي دي چي هغه به په خپله استعمالول...".

لومړی تر هغه چي سپين يو څه ووايي خان وويل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه کالي يې لا نه دي درکړي؟ ما دا خيال کاوه چې د وخته به يې در بخښلي وي خو خبر دی اوس هم وخت نه دی تېر سوی، دوی خو سر گردانه دي. يووار د مړي غم او بيا د کور کاله جنجالونه ور په غاړه سول. دی هم نوی له سفر څخه راغلی، تر تاسي سپين پکړيو چې د دين ستني ياست څوک مستحق دي؟..." .

سپين په داسي حال کي چې سر يې کښته اچولی و وويل:

"له هغې ورځي څخه چې پلار مي وفات سوی دی ما والله که د مخکي سر ليدلی وي. تل په ولاړو گرځم. هيڅ شي ته مي پام ته دی، که نه وي اصلي خو حقيقت دا دی چې هغه شيان خو په تاسو پوري اړه لري. بې غمه اوسه زه به دي په دغه برخه کي ناز واخلم" .

"د دغو خبرو په اورېدلو ملا صاحب نور هم په پسي وغوړېده او داسي څرگندېدله چې تا به ويل په کاليو کي نه ځايېږي. بيا يې په ورغوي کي يو څه تور نسوار په خورا نزاکت سره واچول او هغه يې خان ته ونيول. خان په ډېره فاتحانه وضعيت ملا ته وکتل او د لاس په دوو گوتو کي يې نسوار راواخيستل او مستقيماً يې پزي ته يو وړل. يوه. يوه نيمه دقيقه بېخي چوپه چوپايي وه، بيا دغه سکوت خان صاحب مات کړ او ويې ويل:

"زما په خپل فکر کي د مرحوم په کاله کي بل داسي په مالگه سړی نه شته لکه سپين. که د مړي آب او مبنه خوندي کېدله نو همدغه به يې خوندي کوي. نو زموږ هم کوښښ دغه دی چې د ده ملا وتړو او په هره توگه چې وي له دغو اوسنيو جنجالونو څخه به يې خلاص کړو" .

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا صاحب خپل ځنګوانبي رابېرته کړ او خان یې د خان په دې خبره ناګومانه واچاوه او ورته وېې وویل چي:

"سپین خو شکر دی هر څه لري سره او سپین یې تر سر تېر دی. پلار ورته هر څه ډېر کړي دي څه پروا یې لري. په لمنو-لمنو که یې یاد کړي بیا هم نه تمامېږي. دی یې څه غم لري".

خان لږ څه ټند سو او ویې ویل:

"مطلب بل شی دی. ملا صاحبه! د سپین داسي زړه دی چي له خپلو میرو ګانو سره وپش وکړي او له هغوی څخه خان جلا کړي، یو آرام او مستقل ژوند ولري. ته خو پوهېږې چي دغه کور نه دی بلکي د بنزو کور دی هر څوک یې کالخوای دي. دوهم تکی دا دی سپین وایي چي د مخکو ډېره برخه باید په ده پوري تکیه وکړي ځکه چي د ده مېریزي ورونه خو ټول کمکیان دي او داسي خطر موجود دی چي د دوی د میندو دلاسه به دا مځکي وړیا او یا په نه څه ووځي".

"ښه-ښه! اوس په مطلب ورسېدلم د ده د دریمي میرې زوی خو هم اوس ښه لوی غوندي معلومېږي. زما په خیال پر خان به ګرځېدلي وي او یا به ژر وګرځي".

خان لږ څه په جدي لهجه بیا ورته وویل:

"ته هغه څه کوي ملا صاحب! زموږ مقصد خو دا دی چي سپین ته یو څه ګټه راوړو ځکه چي سپین لوی ځوان دی او په ښه او بد پوهېږي نو دی هم داسي سړی نه دی چي د چا ښه ور ونه ګرځوي".

ملا صاحب لږ څه شهید غوندي سو او په داسي بړغ یې په وینا خوله پرانیستله چي په هغه کي د ده پښېماني او عذر غوښتل ښکاره معلومېدل.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"صاحبه! حافظه مي نوکی خرابه سوې غونډي ده که کومه ناپېیته او داسي خبره وکړم چي نه سره لګېږي نو تاسي ما وبخښئ".

د دوی دغه مرکه هغه وخت لږ څه غځنده غونډي سوه چي د سپین خور پتنوس په لاس راننوتله. دغه چای د ملاصاحب لپاره دی. ملاصاحب غوښتل چي موضوع وځنډوي خو خان ورته وویل چي:

"دغه کوچنی نجلي د سپین خور ده. موږ باید خپلو خبرو ته پسي دوام ورکړو".

ملاصاحب بیا سر کښته واچاوه او وروېي د خان سره وویل چي:

"موږ خو د دې جانداري په کارونو کي دومره لاس نه لرو، خانِ صاحب ستا خو ښه ده هر ډول چي تا او سپین سره غوټه کړه زما خو ښه ده".

ملاصاحب چي دا خبره خلاصوله نوېي پیاله ور پورته کړه څکه چي چای ډېر تود و د ده سونډان ژبه او تالو پرې وسوځېدل او هم په دغه سبب یې (سور) تولو واورېده. په ستر ګو کي یې اوښکي وګرځېدلې. خان د دې لپاره چي ملاصاحب په خان پوه نه کړي چي د ده په سوځېدلو پوه سوی دی او هم د دې لپاره چي سپین ته د ده په کار کي د ملاصاحب د مرستي او رول اهمیت وښیي په یو آرام برغ یې پوښتنه وکړه:

"هغه ورځ د کوز کلي څخه څو کسه راغلي وو او ستا پوښتنه یې کوله چا راته وویل چي د هغوی پر کومه کونډه باندي دعوه ده نو نه یم خبر چي هغه دي څرنګه کړه؟".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملاصاحب په داسي حال کي چي له جيبه يې ژېړي غټې تسبېچي د سدرۍ په غوټه پوري ترلې هم وې را وايستلې او هغه يې يو دوه درې پلا کښته او پورته کړې او ويې ويل:

"هغه خو د (لالي) اکاچې په ژمي کي مړ سو ښځه وه. ميراث خور و يې پسې اخيستې وه. ورته ويل به يې چي په خپل قوم کي مېړه وکړه. خو دا خورا سپين سترګې ښځه وه او دې خبري ته تن نه ږدي. ددې خيال دی چي په يو بل خاي کي دخپلي خوښي مېړه وکړي. نو د (لالي) اکا تربرونه او دکونډې ورونه راغلي وو او پوښتنه يې راڅخه وکړه چي په دغه خصوص کي څه وکړي؟. شريعت څه وايي؟ ماهم په ډانګ پيلي ورته وويل چي شريعت خو وايي چې کونډه دخپل واک اوخپل اختيار خاونده ده. هر چيري چې مېړه کوي کولای يې سي. خو دلته يوه خبره بله هم شته هغه دا چي د قوم رسم ورواج هم يو شی دی. زموږ پلرونو او نيکونو داسي راتېره کړې ده چي بايد کونډه په خپل کاله کي خوندي سي او آب و پرده يې وساتله سي. خو خلک اوس ډير سپين سترګي سوي دي. دعالمانو خبره نه مني. دښځي ورونه پر له غور خار سول او په دې خبره خورا پر له واوښتل.

بيامو فيصله پر دې باندي وکړه چي زه او (خان صاحب ته اشاره) به يوه ورځ سره کښېنو او ددوی تېره به وکړو".

خان صاحب بياور ځني پوښتنه وکړه:

"څه پوري شته او که لخ لغړ دي؟. ماچي اورېدلي دي دښځي پلار ګنې په غوښه ده اوشپه يې نه تېرېږي. ته وايي څه به په جوړ سي؟. په خبره ارزي او که به خوسي موچنې په کي وشلوو او څه به لاسته رانه سي".

ملاصاحب يو څه و مسل او په يوه او بل کناتې سو او په يوه پاسته غوندي ږغ يې وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"دوی خو په خپله سپين هډوکي دي د مابښام تبې يې نه باندې کېږي او تر کورونو يې سپي په منډه او په غپ تېرېږي. زه حيران يم چې تا ولې دلته د دوی د ښمنۍ او يا نېستی پوښتنه وکړه. کونده په خپله هر شی دی او هر څه په جوړېدای سي. خو موږ دي خدای وساتي چې په چا به په جبر او زور يو شی جوړ وو. خو دا هم وايم که چا څه راکړل ايسته يې نه غورځوم او که يې رانه کړل پسې غورځم نه. خالق رازق دی. چې خولې يې راکړې دي رزق به هم راکوي. تر اوسه خو يې ښه رارسولې ده له دې څخه وروسته به هم الله يادوو".

بيا خان سپين ته خير سو او ورته ويې ويل:

"ته ورسه ستا د مرحوم پلار کالي هر څونه جوړې چې يې وي د هغه کوټونه، اوږده کوټونه، پوستين، پګړی، خولی او نور هر څه چې ده استعمالول هغه راوړه چې ملا صاحب ته يې ورکړو ځکه چې د علماوو خوښي او رضايت د دين په لاره کې يوه غټه کاميابي ده. دا دي ښه کړي دي چې آس دې صاحبزاده صاحب ته ورکړی دی هغه هم دعاګوی دی او تل پر موږ و تاسي نظر ساتي. زما مشوره هم دغه ډول وه".

ملا صاحب په دې وينا باندې د ګل غوندي وغوړېده او په داسي حال کي چې له خوشحالی او ښه زړه يې غاړي بوږېدې وويل:

"خدای تعالی ځکه تاسي ته په رحمت کتلي دي. او تاسي يې په ټولنه کي درانه کړي ياست چې تاسو علماوو ته په درنه او د قدر په سترګه ګورئ. که دغه تاسي خانزاده ګان او د لوی زړه خاوندان نه وای نو د علماوو د شپې تېر خو به خورا سخت و. عام خلک خو عام دي. په هيڅ نه پوهېږي او نه څه کوي. دوی په خپل ځان پوري پکو دي، نو د عالمانو سره به څه وکړي.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه په ياد دي چي په دغه کلي کي نږدې لس دوولس کاله پخوا شپاړس شلي کسه اوسېدل.او هر چا به يوه کوچني - کوچني ټوټه مځکه درلوده کله چي به د ريشو وخت راغی نو ته باور وکړه (سپينه زويه!) چي د خپل زکات په راټولولو به مي نوکان ووتل او هر چا به خورا سپين سترګي راسره کوله خو ځکه چي د دوی نېتونه ښه نه وو. او پر علماوو باندي يې دومره نظر نه و. نو د هغوی مځکي خدای پاک ستا پلار ته ورکړې او هم خان صاحب په کي بې برخي نه سو. اوس خو په پوره زړه او آرامي سره خپل زکات په لاس راځي او له ډېرو خلګو سره لاس په ګرېوان نه يم".

کوم وخت چي يې د خپلې دغي وينا تاثير په دوی دواړو کي په زړه پوري وليد نو ملا صاحب بيا خبره شروع کړه:

"پر وانه لري، اوس به د ښځو لاس اړ وي کالي به بيا ماښام چي ډوډۍ وخوړله سوه راوړي. ما داسي بلل لکه په خپل کور کي او اوس يې هم دغه ډول بولم".

په دغه وخت کي خان په يو ژور فکر کي ډوب و.

ملا صاحب چي کوم هوکې وانه ورېده نو يې بيا خبره غبرګه کړه او ويې ويل:

"وپوهېدې خان صاحب! کالي به وروسته له هغه چي د ماخستن ډوډۍ وخوړله سي رابه يې وړي. اوس به د ښځو لاس بند او اړ وي. څرنګه سپينه زويه! دغسي دي نه ده خوښه؟".

هو ملا صاحب! هر ډول چي ستا او د خان صاحب خوښه وي هغسي زما خوښه ده.

بيا ملا صاحب ناڅاپه له خپله ځايه تر وره د باندي نظر واچاوه او په مقصر غوندي برغ يې وويل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د دنیا په کارونو کي ورک یم. لمونځ او اودس خو مي هېر دي.

خان صاحب ته او سپین دلته کښېنئ. زه به لمانځه ته ولاړ شم. او مقتدیان به راته ګوري. ماچي د مازیګر او ماښام جمعه ورکړه نو به راسم او که ستا زړه غواړي او ماجت ته راځې نو ډېره به ښه وي بیا به دواړه ډوډۍ ته راسو".

"ملاصاحب ته ولاړ سه زه به همدلته لمونځ وکړم او یوه ګړی به له سپین سره نور هم وړغېږم تر څو چي ته راځې موږ به ښې لاري چاري درته څارلي وي".

ملاصاحب سمدلاسه ولاړ سو او خپل څادر یې پر خان راتاو کړ او له بسم الله ویلو څخه وروسته له وره څخه ووت.

سپین له ده سره د انګېر تر وره پوري ملګري وکړه او بیا بېرته راوګرځېده. خان پر نیالي باندي ستوني ستغ پروت او د خوني چت ته یې په خیر -خیر کتل. کوم وخت چي یې د سپین د رانوتلو کړپار واورېده نو سمدلاسه یې پښې راټولي کړې او لږ څه یې د خان وضعیت سم کړ.

"سپینه ته خو ډېر طالېمن یې. ستا لپاره مي خورا ښه او په زړه پوري لاره وسنجوله چي د هغې په اثر هیله کېږي چي فایده به وکړې او د کور او کاله له جنجالونو څخه به دي اوږې سپکي سي. که څه هم دالاره لږ څه کړه وړه ده خو دومره درته وایم چي څرنګه چي ستا زړه وي هغسي به دي چیټه وسي. اوس خدای پاک ښه موقع په لاس درکړې ده. نور ورونه دي کوچني دي. ته کولای سې چي اوس خپل موټ کول (ښکل) کړې او هغه مځکې چي ته یې غواړې خان ته کړې او بیا په بې غمه زړه واده وکړې او د یو خوږ ژوند څښتن سي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین په خورا مینه ورته رانږدې سو او په داسي حال کي چي د ده پر څنګوابنې یې ځنګلې ولګولې ورته وویل:

"ته خو زموږ مور او پلار یې. بابا به تل ستا صفتونه راته کول اخر چي په خپلو سترګو مو ولیدل او هغه مرستي به یې تل یادولې تا به په محکمو کي له هغه سره کولې. نو زه پوره یقین لرم چي ته زما په خبر فکر کوې او زه به هم ستا لارښودنه هېره نه کړم او هر څه چي مي له وسه وسي هغه به در څخه ونه سپموم. نو زه خو هم اخر پښتون یم او پښتنې زېږولی یم".

خان ورته وویل:

"په دې کي به د ملاصاحب صلاح او مشوره هم واخلو. فکر کوم چي هغه به هیڅ په کي ونه وایي.

سپینه! تا یو ښه کار په نظر کي نیولی دی چي هغه دا و چي ملاصاحب ته دي د خپل مرحوم پلار کالي ورکړل. زه لږ څه زړه اونا زړه وم. ما ویل تا به بل چاته ورکړي وي او یا به پر ناګاره سې چي نه شته او هغه دي دلاسه ایستلي وي. اوس موږ کولای سو چي په دغه کالیو د ملاصاحب زړه راونیسو. ملاصاحب خو حقداره دی. بل دا چي ډېر عمر یې دلته تېر کړی دی تل په مړي او ژوندي، په غم او ښادی کي راسره شریک او حاضر دی. بل دا چي یو عالم سړی او د خدای د لاري څخه خبر او د نبي په مسند او مسله باندي ناست دی او زموږ او ستاسو دعاګاني بلل کېږي، که د ده لارښودنه. نه وي او د ده وعظونه او نصیحتونه، نه وي نو والله چي دغو خلګو خو به چي تول له لوږې کبدې کوي په خپلو منځو کي خوړلي وای. زه چي خان یم په یاران یم ته چي بدای او شتمن یې او دا دومره ملکونه جایدادونه لرې خپل عبادت. لمونځ او اودس کوي چي په هغه جهان خدای ښه جنتونه درکړي نو ته دا ماته وایه چي ګواکي زه ستاسي په قدر نه پوهېږم؟ په هغه ورخ

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

باندي مي ستا خبري هم پر زړه د کاڼي کرښي دي چي تا دوی ته وويل "د خدای امر خو دا دی چي ملا صاحب در ته واوراوه ټول خان ته مسلمانان وایاست باید هغه د زړه په سترګو ووینئ او د زړه په غوږ و يې واورئ. که نه وي نو والله خو به د خپلو کوټو تنبې در پسي ټينګي کړم او ټول خو به په بندیخانو کي وراسته کړم. تاسو څه خيال کړی دی، شکر دی پاچایي شته. عدالت شته".

ټول د دې خبرو په اورېدلو غلي غوندي سول او په هغه ورځ موږ د خلګو له ځپېړي څخه خلاص سو....

سپينه! خبره بلې خواته ولاړه خو په دې خوښ یم چي پر بده خوانه ده تللې په دې ډېر خوښ سوم چي ستا داشيان ټول ياد دي. دا به دي هم په ياد وي چي په هغه ورځ يوه کوچنۍ شانته نښته هم وسوه چي زما ناظر (ګنډ) هم په کي ژوبل غوندي سو او د هغه په عوض مو څومره کسان کش کړل او څومره مو بنديان کړل خو دا زښته سپين سترګي خلګ دي، هر څومره چي يې په سر ټکوي هغومره دوی نور هم خپل شدت زياتوي. ته څه فکر کوې چي ګوندي خلګ اوس په کراره دي؟ زه در ته وايم چي دوی هماغه خلګ دي کله ساړه سي خو مري نه او لږه موده وروسته بيا تاوده سي. خبر دي وي زموږ وستاسي ژوند دي وي په نړۍ کي خو هر څه پېښېږي. دغه ټول د همدغو يارانو په زور خوري. ته خو لا اوس هلک يې تجربه دي کمه ده. ستا پلار دي خدای وبخښي په دغو خبرو يې ښه سر خلاصېده".

صاحبه! ماته مي پلار ډېر څه راښودلي دي. هغه لا څه کوې زما په خپله ډېري خبري په ياد دي اوس خو زياته کوچنۍ نه یم زما والله که هغه ورځ هېره سي چي څو کاله پخوا زموږ بزګرانو زموږ لنګي غواوي حلالې کړې او زموږ په چمبر يې يمان

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

را اخيستي او غوښتل يې چې زموږ کور ته اور واچوي. د دوی ناري تر اوسه پوري زموږ په غوږو کي دي چې ويل به يې:

"زموږ مځکي دغه سوايي خور په نه څه را ځخه تر لاسه کړي دي، موږ بېر ته خپلي مځکي غواړو او داسي نور..."

او دا مي هم نه هېرېږي چې کوم وخت چي ته او ملا صاحب په دغو خلګو راښکاره سوئ او يو څو خبري مو ورته وکړې دوی داسي ساړه سول لکه چي په اور باندي يخي اوبه توی سي. او په هر يوه لکی وځړېده. په تېره بيا د ملا صاحب دا کلمات خو مي تر اوسه په غوږو کي ازانګه کوي چي او خلګو بر خي ازلي دي، ورکړه د خدای ده. تاسي ولي ناروا کوئ او پر دې سړي باندي راغورځئ! نه مو دي اورېدلي چي: "باخداداګان ستيزه مکن". يعني چاته چي خدای پاک ورکړې وي د هغه سره سيالي مه کوئ. تاسو ته به خدای په هغه جهان کي عوضونه درکړي. تاسي ولي په دې مرداري دنيا پسي دومره ګرځئ ځرنګه يې ښه ويلي دي چي: "له پېښني تېښته نه شته". اوس هم دا درته وايم چي داسي بې خبره خلګ شته چي تل په دې فکر کي دي چي څه وخت زموږ او ستاسي بېړی واړوي".

له يو څه خنډ او مکث ځخه وروسته خان خپله خبره پسي اوږده کړه او وي ويل:

"ما چي کومه لاره چاره ستا د ښېګني لپاره لټولي وه هغه دا ده چي تاسي سره وښ وکړئ.

دوې بني دي يوې خواته سي او دوې بني دي بلي خواته. ته په خپله هغه ميره له ځان سره کړه چي د هغې يو زوی او يوه لور ده. په وېش کي به زه او ملا صاحب دواړه ناست يو. هغه مځکي چي ته يې خوښوې هغه لا اوس وټاکه چي موږ يې د دربمانو په توګه تاته در په برخه کړو. وروسته له څو مودې به دي ميره يو

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرې خرڅه کړې. لور به يې هم يو چاته ورکړې. پاتې سو يو زوی يې هغه به هم بياپه يوه بلا وخورو او په دغه ډول به د هغوی د ټولو برخه هم تاته درپاته سي. دا بايد درته ووايم چي دا خو د دې لوبې يوه برخه وه. بله برخه به يې داوي چي داسي چلونه بايد وسنجول سي چي د هغو نورو هلکانو مخکي هم تاته په لاس درسي. دا دوهمه برخه يې په تا پوري اړه لري. زموږ په مرسته ته اوس لومړنی برخه عملي کړه. دغه کار بيا اسانه دی. هيڅوک هم نه درپوهېږي. ميره دي ناوې ده، هغه بې له مېړه ژوند نه سي کولای. مېړه به هم په داسي ځای کي ورپيدا کړو چي بيا د دغه ځای مخ ونه ويني. پلار ګنی يې هم عاجزه او خواره ده څه نه سي کولای او نه ستا مخي ته درتلای سي. ته په دې خبره باندي ښه غور وکړه. که دي دا خبره خوښه سوه نو موږ به د دې د عملي کولو لپاره په تفصيل سره نقشه درجوړه کړو".

سپين يوه ګړی د ژور فکر په سيند کي لاهو سو. چي راپر سد کېده نو د خان د خولې څخه يې دا خبري بيا واورېدلې:

"هو يو شی به کوې هغه دا چي څوک ستا په دې خبره پوه نه سي، ځکه چي په دغه وختو کي خلګ دومره راته په ښه نظر نه ګوري لکه چي پخوا به يې کتل. په تېره بيا په دغو وختو کي خو يو څه بې لاري او بې سره پيدا سوي دي چي خورا ښو يېدلي دي او د هيچا حق نه پېژني، نه سپين کالي پرېږدي او نه د علم خاوند. دوی تل وايي چي همدغه بدايان، خانان او ملايان د خلګو دښمنان دي. که دي له مور سره صلاح کوله هم يې وکړه خو له دې کبله چي ښځي لږ څه ناقص العقله غوندي دي، نو زما په فکر ته په خپله چرت ووهه او بل څوک په ځان مه پوهوه په دغه خصوص کي ما د ملاصاحب سره هم تر يو حده پوري خواله کړې دې نو به يې هم سر په خلاص کړم".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپين سترګي وبرېښېدلې او په خان نه يوهېده چې دغه تجويز د خوشحالۍ دی او که د غم. خو دې تکې يې له زړه څخه ښه ځکه وکړه چې ميره او خور خو به واده کړي او د دوی د مځکو حق به هم ده ته ورپاته سي.

هو! د دوی برخه به هم ده ته ورپاته سي، هغه څه لږ او کوچنی جايداد نه دی. دا چې د دانورو برخه به هم په يوه نه يوه چل سره ترلاسه کړي. د ده په مغزو کې يې خورا خوږې هيلې ورپيدا کولې، د دغو هيلو تر سر رسولو مسله خورا اسانه او تر لاس لاندي ورته ښکارېدله. ځکه چې خان صاحب او ملاصاحب او هم غالب ګومان دی چې صاحبزاده صاحب به هم د ده هر ډول مرسته او ملاتړ وکړي. خو اوس به بيا په دغه چرت کې وي چې په خپله دوی به څومره او په څه ډول ځنې وغواړي. کله به يې په زړه کې ويل چې په ښکاره او د که خوله پوښتنه ځنې وکړي او هر څه چې لازم وي هغه به ورسره وټاکي چې بيا وروسته دومره غوښتنه ځني ونه کړي چې تر (مز يې شکرانه) ډېره سي. خو بيا به يې د خان سره ويل چې اوس يې پرېږده کوم وخت چې کار وسي او ټول خطرات تېر سي نو البته هغه وخت به يې خوشحاله کړي. يوه لوېشت مځکه که راوګټې نو هم تر هر څه ښه ده او هيڅ قيمت نه لري.

سپين بيا په يو احترام لرونکي بږغ ورځني پوښتنه وکړه:

"زما د دغه ميرې پلارګنی که څه هم خواره ده او څه نه لري خو کلک خلګ معلومېږي. که يوه پلا په لاره کې راته ودرېدل او ښې يې ټينګې کړې نو بيا به څه کوو؟.

دوهمه خبره دا ده چې ته وايې هلک به په يوه بلا وخورو. که چېري خلګ او ماماګان يې راخبر سي نو څه خواب به وايو. دا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوالونه مې ځکه دلته وکړل چې ښه ده د هر سي ترى اوس لا وتړلي سي".

خان ورته وويل:

"زويه' ستا دا پوښتني او لارښودني داسي دي (لکه لمسى چې انا ته... وربښيي) ما دغه ټول اړخونه څېړلي دي او د هر مشکل لپاره مې په زړه پوري لاره موندلې ده. هغه کورني څه کولاى سي؟ که په دغو ټولو کارو سر تر پايه خبر سي نو بيا يې هم څه د لاسه نه کېږي ځکه چې موږ په سړو کي پر بېښ يو. که لاړ سي عرض وکړي نو دا خو زمانسوار هم نه دى ځکه چې شکر دى غرانونه شته چې ويې شيندو. يوه خبره به زه درته وکړم چې نن ورځ غران هر څه کولاى سي، او هر ډول درنه ډېره اوچتولاى سي، زموږ پاړسي ويونکي ورونه خو اوس پيسه (مشکل کشا) بولي که چېري (خداى دي نه کړي) ډېره سخته راغله نو صاحبزاده صاحب او... صاحب خو شته، دوى چې مازي سترګي وښوروي هغه کار د خداى په فضل سره بيا سوى وي.

په زويه! په دغو خبرو پسې به نه ګرځې، که دي زړه غواړي چې ښې حاصل لرونکې مځکي او شنه باغونه ولرې او له دغه اړخه دي هم زړه نور ډاډه سي نو دغه کار وکړه، او بيا سو که ورته کښېنه او خداى يادوه".

له لږ څه ځنډ څخه وروسته خان بيا پر برغ کړل:

"ته په خپله ملاصاحب ته څه مه وايه هغه به زه په خپله ژبه پوه کړم، ځکه ته به په داسي ژبه ورته ووايې چې وبه ترهيږي".

په دغه وخت کي سپين ته خپل اکا ميرامد ور په زړه سو او لکه نابيره چې يې د خپل مقصد په لاره کي يو لوى مانع ليدلى وي، برغ يې کړه چې "د ميرامد کاکا څه ترى تړې؟".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان د سترګو په کونج کي ورته وکتل او وې ویل:

"هغه زما په زړه کي دومره اهمیت نه لري، په خپله دی خورا سپین ږیری دی. دا ګومان نه کېږي چي تر ډېره دي ژوندی وي، د داسي کارونو اجرا کول خو وخت غواړي، داسي نه ده چي نن موړ وویل او سبا یې سمدستي اجرا کړو. هر کار خپل یو ترتیب لري.

دوهم ټکی دا دی چي ته خبر یې چي میرامد او ستا پلار له شلو پنځه ویشتو کلو را ایسته هیڅ خبري نه سره کولې. دا لا څه کوې چي یو د بل په مرګ خورا خوشحاله وه.

ګومان کوم چي کیسه به یې ستا ټوله په یاد وي، اوس هم میرامد وایي چي زما ټول حق ده وخوړ او زه یې لغړ وشړ لم. له ما سره هم څه خبري نه کوي او کوږ مغزی را سره ګرځي. ځکه چي دی دغه فکر کوي او هر چېري وایي چي ما د ده له ورور سره د ده په خلاف مرسته کوله. نو د میرامد زړه له تاسي ټولو څخه تور دی، ډېر ځلي یې ویلي دي چي که ټول اور واخلي زه به سترګي ور کږې نه کړم.

په دې څو وروستیو ورځو کي چي ځي او راځي او یادي د پلار پر مړي باندي دومره هغې خوا او دې خواته غورځېده مقصد یې دا و چي دی هم کوم شواروز (شبانه روز) ځکه په لاس راوړي، او په دغه اړ دوړ کي دی هم یو شی تر لاسه کړي".

خو دوی په دغو خبرو اترو بوخت وو چي ملا صاحب بېرته له ماجت څخه راغی. ځکه چي د انګړ ور تړلی نه و بې له کوم ټک او ټوک څخه سیخ هغې خوني ته روان دی چي هلته لومړی خان او سپین سره ناست وو.

کوم وخت چي ملا تر لومړي انګړ تېر بېده نو لږ شان ته ځوږ یې تر غوږو سو او پرېکړې پرېکړې ټکي یې تر غوږو ورځي چي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځیني یې اوري او ځیني نه. مثلاً یو ځل یې د یوې ښځې ږغ داسې واورېده چې ویل یې "سپین سرې (مقصد یې د سپین مور وه) خو لکه چې کوم چل یې جوړ کړی دی چې خان ته یې لوګی راخېژي او څه پخوي، څوک یې مېلمانه دي؟".

یو بل ږغ: "د چرګانو کنهاری و، خان ... مېلمه یا صاحب... ".

ملاصاحب چې په خونه ورننووت او په خپل ځای کښېناست نو په داسې حال کې چې له جېب څخه یې تسبېح را ایستلې سپین ته یې وویل:

"ته خو د کور او کاله مشر یې اوس د خپل پلار په ځای ناست یې. د ټولو خلکو سترګې تاته دراوړې، ما څو ورځې پخوا اورېدلې وه او اوس مې هم تقریباً په خپله یقین راغی چې ستاسې په کور کې څه لږه بې انتظامي ښکاره کېږي. هلک، ښځه او کوچني ټول په خپل سر غوندې راته معلوم سول، که دغه وضعیت (خدای دې نه کړي) پسې اوږد سي نو ستاسې د کورني نوم به بدسې او تاسې ته به دنیا یې تاوانونه واوړي. دا خبري دلته ستا د خبر لپاره درته کوم.

خان صاحب هم حاضر دی. که بد وایم دی دې راته ووایې".

خان صاحب په ښه مینه او توده لهجه ورغبرګه کړه:

"صاحبه! اوس زمانه تر خان تېره ده. څوک د چا خبري ته غوږ نه نیسي. هر څه سړی دباندې کولای سي. خو کور او کاله ته چې راسي هر څه ورځني هېر سي او دلته د کاله د غړو په لاس لوبېږي. د احمدشاه بابا دا خبره دې نه ده اورېدلې چې ویلي یې دي:

"ټوله دنیا مې ایله کړه بې د ننګري له غاړي نه".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته زما مقصد دا نه دی چې ګواکې زه ستا د وینا طرفداري نه کوم او یا دا وایم چې خپل کهول په واک کې درلودل ښه کار نه دی، بلکې مقصد مې دا دی چې دغه کار که څه هم ډېر ګران دی خو بیا هم باید تر یوه حده پورې خو وسې او زه هم ستا د وینا ملاتړ کوم".

ملا د خپلوۍ او همدردۍ په لهجه خپله وینا پسې اوږده کړه او ویې ویل:

"ستا خبره خو په سلو کې سل رښتیا ده، خو څکه چې دا یو لوی کور یادېږي او هر چا ستر ګي ورته نیولې دي نو دوی ته ښځې ضروري ده چې خپله لمن تل تر خپلو پښو لاندې وساتي او پرې نږدې چې خلک دوی په ناوړه خوله یاد کړي، شکر دی غنم یې په کندوانو کې نه ځایېږي. په باغونو کې یې اسان ستړي کېږي، لویه ډله مزدوران او بزګران لري، په دینداری کې هم ښه دي خو که تر دې لا ښه وای نو ښه به وه.

"غوړي چې هر څومره غوړ وي هغومره ښه وي".

زه چې ده ته څه وایم له لوربیني یې وایم. که دوی یعنې دغسې شتمن خلک په آب وعزت کې وي او ډوډۍ یې پنډه وي نو څرګنده ده چې زموږ هم عزت دی او ډوډۍ به مو پنډه وي. خو که دوی خدای دې نه کوي داسې نه وي او یا خوار وي نو توبه له دې لوچګانو یعنې اوپره خلګو، اوپره خلک خو په هیڅ بند نه وي".

سپین لږ څه سور او شین سو او بیا یې په یوه لاپوکه غونډې برغ ورته وویل:

"زه پوهېږم چې ستا نصیحتونه تل زموږ د فایدې لپاره وي. له دې کبله چې ستا پر موږ زړه خوږېږي او زموږ د هوسایي او نېکمرغۍ سره مینه لرې، نو څکه دا راته وایاست. خو زه دا له زړه درته وایم چې ما تل په دغه برخه کې ډېر کوښښ کړی دی او دا

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي هیله ده چي ږغ مو دباندي ونه وځي خو څه وکړم هیڅ خواته مي مخ نه اوړي. دا ښځي یعني میرېې ګاني مي وهلي او ترټلي هم دي خو سره له هغه بیا هم دوی یوه پر بلي باندي دا ډول سره غورځي لکه پیشیاني. زه خوله همدې جهته دا غواړم چي ژر ځان له دغه ډول ناوړو جنجالونو څخه خلاص کړم او هره یوه پر ځای کښېنوم. او په خپله خپلي غریبي ته د خپل پلار په شان دوام ورکړم. دغه کارونه به هم انشاءالله تعالی ستا او د خان صاحب په برکت اجرا کړم".

دا خبره چي یې خلاصوله سمدلاسه یې د خپل پلار کالي چي بایدله ډوډۍ خوړلو څخه وروسته یې ملا ته ورکړي ور په یاد سول. او له خپل ځای څخه اوچت جګ سو. دواړو (ملاصاحب او خان صاحب) ته یې مخ راستون کړ چي د یو څو دقیقو لپاره اجازه ورکړي. د اجازې اخیستلو څخه وروسته چټک مورته چي په ځالــه (اشپزخانه) کي یې د مېلمنو لپاره ډوډۍ تیاروله راغی او ورته ویې ویل:

"ادې جاني! زما خو بېخي هېر سوي وو. د بابا کالي باید خوندي یو ځای سره ایښې وي هغه تیار کښېږده چي د ډوډۍ خوړلو څخه وروسته سمدلاسه یې ملا ته ورکړو او هم درباندي زېري کوم چي خان صاحب او ملاصاحب دواړه زموږ د ګټې او فایدې لپاره فکر او کار کوي. وایي چي د نورو میرو ګانو او میرېزو زامنو او لوڼو لاس به داسي وکاږي چي د پای لوی باغ او د کڅ ښې پستې خاوري مځکي به موږ ته په وېش کي راولي".

په دغه آن کي مور یې په خوله لاس کښېښود او په اشاره یې پوه کړ چي د ځالي په هغه بله برخه کي چي هلته لوی تنور هم ایښې دی د دې دوهمه بن ناسته ده او کټو اېشوي. یوه اووه کلنه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور يې هم ورسره ده. ده بېرته په عادي بڼه خوله. څه سوکه ورته وويل چي:

"پروانه لري هغه خو په غوږو درنه ده څه به اوري. نجلي يې په دې خبرو نه پوهېږي".

د دې وينا وروستي ټکي يې تماماوه چي د ښالي هغې بلې برخې ته ورننووت او ميرې ته يې وويل:

"دلته څه غواړې؟ څه ورکه شه په هر ځاى كي ستاناپاكه ارواح ګرځي، يو چېري به درڅخه خلاص نه سم بلادي په دا پلن مخ سه".

لومړى تر هغه چي دا څه ووايي د هغې كوچنى لور و وېرېدله او په ژړا سوه او د مور په څنګ ورننوتله دا ځكه چي دوې ورځي پخوا يې په څپېړه دا ډول وهلې وه چي خوله يې په خاورو تللې وه بيا يې مېرې په قهر ورته وويل:

"زړه دې وچ سه بابايي هم ته رابانـدې كوې؟ نن خو د كتوي د پخولو وار زما و، ډوډۍ مي هم د (جانان) په مايني پخه كړه (جانان د دوى بزګر و). په خپله خو تاسي د ښان لپاره چرګان غځولي دي او وريجي پخوئ، بېبزى او غړومبى لا پر ما لرې؟ دابه وكر دې خاوري شه".

د سپين مور سمدلاسه ورته وراغله او بې له دې چي لږ څه د ادب مراعات وكړي په بشكنځلو يې خوله پوري كړه. نژدې وه چي خورا لويه ماره ښيني جوړه سي. خو سپين دوى سره پوري وهلې او خپله مور يې بېرته د ښالي دابلي برخي ته راو ايستله. بيا يې مور ورته وويل:

"كالي له ما سره نه شته هغه خو دې د كشري مېرې سره دي. زه په خبره يم چي كالي يې ټول يو ځاى كړي دي او په (ګوګو) كي يې ايښي دي.

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ یې ماته هم وویل چې کالي یې نغښتي دي او که سپین هغه چاته ورکول نو له ما څخه دې یوسي خو په دې څو ورو ستیو ورځو کې دا له ما سره یو څه بې سکه ده. او که یې نه درکول نو نیغ د (ګوګو) خواته ور تېر سه او په خپله یې راواخله".

سپین په دې وویرېده چې د آب مبلمانه یې یواځې په کوټه کې پرې ایښي دي او په خپله د ښځو د دعوو او جګړو په جال کښېوتلی دی نو هغه په بېړه د هغې مېرې د خوني خواته ور تېر سو. او دا یې د ځان سره غوټه کړې وه چې که یې په سمه درنه کړل نو سمدلاسه به په کې لوېږي، او داسې به یې وهې لکه....

خو د سپین ستوری لوړ و. کوم وخت چې دی ورته د هغې مېرې په خونه کې یې یوه کوچنۍ اته کلنه میرېزی خور ناسته وه او سپین ته یې وویل:

"ادې اوس دستي د دلو ادې کره ورغله راځي".

سپین لږ څه په تریو تندي ورته وویل:

"د بابا کالي یې چېرې ایښي دي؟".

نجلۍ له واره د (ګوګو) خواته ورغله او هغه کمبله یې پورته کول غوښتل چې پر ګوګو کې یې ویې راخېږولي وو. خو وس یې پرې ونه رسېده او ورور ته یې وویل: "دلته لالا!".

سپین سمدلاسه ټول کالي له ګوګو څخه راوایستل او د خوني پر غولي باندې یې واچول، بیا یې نو په خورا خوشحالی او د بریالیتوب په ږغ وویل:

"زرغونه شې خورجانې!".

هر کله چې کالي ډېر وو نو هغه یې په دوه پلا یوووړل.

ملا صاحب چې سپین تر کالیو لاندې بار ولید خورا خوشحاله سو او تندی یې ویې سره ولاړ او له ډېرې خوشحالی څخه یې تقریباً غاړه سره مښتې وه. خو په زحمت یې ورته وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپینه زویه! پوري ستړی سوی به یې؟، تا خو به کشرانو ته ویل چي دغه کار وکړي".

خان صاحب باندي را ږغ کړل:

"ملاصاحب خو دي اوس وغتهاوه. سپینه! د اسقاط د ورځي کسات دي وروکیښ. ملاصاحب ما خو درته وویل چي د مرحوم په مینه خلک پاته سوي دي او داسي هم نه ده چي ته به وا سپېره ډاګ دی".

سپین بیا د باندي را وتل غوښتل چي ملا ورته وویل:

"له خېره؟ راسه کښېنه".

"نور لا هم شته چي هغه راوړم نو به بیا کښېنم".

په دې چي ملاصاحب له ډېري خوشحالي په کالیو کي نه ځايېږي خان صاحب وپوهېده او په یوه احسان اچوونکي لهجه یې وویل:

"صاحبه! پرېږده چي هغه هم راوړي. زما هم دغه اټکل و چي نور کالي به هم وي. ځکه مرحوم خو یو او پره مزدور او یا بزګر نه و چي خلک بایده د دوی د غاړي کالي سمدلاسه سوځي چي له سپږو. خیرو او ناروغیو څخه خلاص سي".

د خان دا پورته وینا چي تمامېدله سپین بیا په کالیو بار رانووت او په هغو پخوانیو کالو باندي یې واچول.

ملاصاحب دي منظري خورا خان ته جذب کړ او بې له ارادې یې وویل.

"شکر دی خدایه چي په دین د اسلام یو. خدای خو موږ او تاسي ته هر څه راکړي دي خو مازي موږ یې د لیدو سترګي نه لرو. الله تعالی...".

په دې ځای کي خان صاحب د ده خبره غوڅه کړه او ورته یې وویل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"که دي خوښه وي لومړی تر ډوډۍ به کالي وګورو. خو که سپین وایي چي ډوډۍ ښخي نږدې دي او تیاره ده نو البته وروسته له ډوډۍ به یې وګورو".

سپین ومسل: "ډوډۍ هم نږدې ده".

ملا صاحب وویل:

"په کتاب کي یې راوړي دي چي (لومړی طعام او بیا کلام) د کالو کوټه خو درنه ده او لویه برېښي. که اوس یې له لیدو پیل وسي داسي ژر به یې خلاصه نه کړو خو په مړه ګېډه چي دغه کار وسي خورا به خوندور وي. خو بیا هم که ستاسي خوښه وي".

خان صاحب غوښتل چي څه ووایي خو ملا صاحب بیا خپله خبره پسي اوږده کړه او ویې ویل:

"موږ او تاسي باید په هر حال شکر وکاږو چپ له کفره. خان صاحب که مي له زړه پوښتي د پښتو متل دی چي (په ګاخر یې نه یم په خرپ یې یم).

صاحبزاده صاحب خو زموږ او ستاسي د سر سترګي دي او لوی روحاني سړی دی، خو دا هم باید ووایم چي موږ هم د نبي په مسله ناست یو.

هغه بله ورځ چا په خبرو کي یاده کړه چي سپین د خپل پلار آس سره دټولو اسبابو هغه مبارک ته ورولېږه. په دې خو خورا خوشحاله سوم چي بې ځایه ګام نه دی اخیست سوی او زما او د ده به منځ کي هیڅ توپیر نه سته خو لږ څه مي دا زړه راته لږ سو چي زه خو به یې هم یادولم. بې له دنیایي او مادي مرستو چي ماله مرحوم سره کړې دي. ټول عمر یې امام هم وم. په کور او کاله کي هم خان داسي لږ غوندي بې سیکه راته ښکاریده. خو اوس تاسي او سپین د زړه پر پرهار باندي پنډکي راکښېښوده.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای دي تاسو ته په درنه سترګه وګوري. خدای مو جنتونه ځای کړه.

مور: سپین پګړي خو ستاسي دعاګویان یو. تل ستاسي ښه او بري غواړو".

ملاصاحب خپله خبره په مشکل سره خلاصه کړې وه. چي د سپین خور ګډوه او چلمچي راوړل.

خان صاحب دواړه وزرونه اوچت کړل او په داسي حال کي چي ستړیا یې کښله وویل:

"یو چړي له ملا ځخه پوښتنه وکړه چي په نړۍ کي کوم ساز خوند کوي؟ ده ورته وویل چي د چلمچي او ګډوې ساز تر هر څه ښه خوند کوي. ځکه دغه ساز د نعمتونو د راوړلو ځرک وي نو اوس هم د ګډوې او چلمچي شرنګهاري خورا خوند وکړ".

ملاصاحب په داسي حال کي چي د خپل لاس تسپې یې سره غونډولې او جیب ته کولې یې وویل:

"ته ښه وایې په کتابو کي یې د خوړلو او ځښلو دشیانو تعریف خورا ډېر راوړي دي، خو اوس که رښتیا درته ووایم زمانه اخره سوې ده په هیڅ شي کي خوند پاته نه دی. له هر شي ځخه برکت تللی دی. له انسانانو هم سبک ختلی دی خدای مو دي ایمان ته خبر کړي".

ده چي دا خبره تمامه له د سپین خور له مخه چلمچي ورته کښېښود. ملاصاحب اشاره ورته وکړه چي لومړی خان صاحب ته اوبه ور واچوي. خو خان صاحب لږ څه په جدي لهجه وویل:

"په داسي ځایو کي خو لومړی حق د علماوو وي. علما خو زموږ د سترګو تور دي، که دوی نه وي نو نړۍ نه شته هر څه به وران ویجاړ سي. په تېره بیا زموږ د خانانو لپاره خو خورا مرستیال بلل کېږي. ورواچوه نجلي ملاصاحب ته اوبه ورواچوه".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا په داسي حال کي چي لاسونه يې اوبو ته ونيول غاړي يې تازه کړي او په خواږه ږغ يې وويل:

"سپينه! ما تاته د کور او د کاله د ښه انتظام په خصوص کي څه وويل خو بيا زموږ په خبرو کي نوري خبري راکښېوتې. نو مقصد مي دا و چي زه اوس دلته راتلم د ښځو ږغ مي تر غوږو سو چي ما گومان وکړ چي دوی له شنه زړه خبري کوي نو ما هغه وخت له خان سره فکر وکړ چي کاشکي له دغسي لويو کورو د ښځو ږغ په زوره نه اورېدل کېدای او هر کار يې په پټه خوله اجرا کېدای".

کوم چي کوندري وغوړول سوه او ډوډی پر کښېښودل سوه او ملاصاحب ډوډی ته رابېر ته کېده نو يې بيا خپلو دواړو ملگرو (خان او سپين) ته وويل:

"لومړی تر دې چي په ډوډی پيل وسي (بسم الله) ويل. د ډوډی برکت زياتوي او کوم وخت چي ډوډی وخوړله سي نو (شکر) ويل د نعمتونو د ډېر والي سبب کېږي، که څه هم دغه ټکي ما تاسو ته څو-څو خله ويلي دی خو دلته مي څکه بيا در ته په ياد کړ چي ډوډی راوړله سوه".

د ډوډی له خوړلو څخه وروسته ملا صاحب د لاسو د پرېمنځلو څخه وروسته د کالو خواته چي سپين د خوني په يوه گوټ کي کوټه کړي وو ورغی او لومړی يې پوستين راپورته کړ. دغه پوستين د گيدړو او خورا ښه خړ، وربښمين پوښ يې درلوده. د گيدړو په وړيو يې لاس وواهه او دا چي تارونه يې خورا پاسته او په زړه پوري وو خوشحالهسو. بيا يې د کاليو هره ټوټه را اخيستله او بلې خواته يې کښېښودله.

خان صاحب هم ورغی او د پوستين او د اوږده گوټ صفت يې خورا ډېر وکړ او وې ويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ملاصاحب اوس نوله هري خواري ووتلې، خدای داسي سيان در کړل چي په خوب کي دي نه وو ليدلي. خدای دي د پلار برکت په سپين باندي کښېږدي، او توفيق دي ورکړي چي هغه رويه چي د ده پلار له ماو تا سره درلوده پسي تعقيب کړي. زه دا نه وايم چي ښه رويه او ښه کړه وړه يواځي له يوې خوا کېدای سي زما مقصد دا دی چي تک خوله يو لاس نه خېژي. نو موږ ته دي هم خدای وس راکړي چي هغه څه چي د سپين خوښه وي هغسي وکړو. په تېره بيا څرنګه چي ماورته وويل. زموږ د داسي ښو کولو او مرستي وخت خورا نژدې دی".

په دې آن کي د سپين مور او دوه نور کوچني ورونه رانغوتل. او لوښو او کونډري د ټولولو هڅه يې وکړه. خان صاحب دا پورته خبري چي د دعا رنګ يې هم درلود د سپين په مور باندي خورا ښې ولګېدې او خان صاحب ته يې وويل:

"سپين خو لا اوس هلک دی په ټولو چارو او کارو دومره پوه نه دی. که څه هم د ده پلار ډېر کوښښ کاوه چي دی ښه (باولی) کړي او د دنيا په هره چاره يې پوه کړي خو له يوې خوا ژوند مهلت ورنه کړ او له بلې خوا دا نورو ښځو نه پرېښود او تل به يې په غوږو کي ډول-ډول ناوړه او بې حقيقته خبري ورپو کړې. چي پرده باندي به يې يو راز يا بل راز اغېزه کوله.

خان صاحب ستا قدر خو پر موږ دی او تل تا موږ له بيابانه ښه ساتلي يو. په يوه شي مي انديښنه خورا زياته ده، خان صاحب خدای به يې کوي او ته به يې کوې مقصد مي د سپين پچه ده چي راغور ځېدونکې ده. که سږ راغله او که له کاله. خدای دي نه کړي که د ده پچه راغله نو ټول کور به سرې غرمې ته ووځي. زما نور زامن واړه دي او بنزيان مي اومه خوري. که څه هم يوه ورخ د سپين پلار هم تا ته په دې باره کي څه ويلي وو، او تا ورسره

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(هوکې) کړې وه چې له دې سر گردانۍ څخه به یې خلاصون خو بیا په دې برخه کې څه نه دي ویلي سوي".

خان صاحب د واره پر را درسته کړه:

"ادې دا څه کار دی؟ موږ خو ستا د دعا له برکته پیلان په گنډه منډو. والله که یې څوک پته موندلای سي او ته داسي په خواره خوله کي راته وایې. تا ته زړی درکوم چې هغه مي د وختـه له جدول څخه غور خولی دی هیڅ پچه یې نه غورځي. خو که څېري یې پچه راغلې هم وای نو ما او د ده پلار دې ته بنه او په زړه پوري لاره سنجولې وه. هغه دا چې سمدلاسه به مو د... صاحب په مدرسه کي څهره کړی وای او په دغه ډول به د علم دین د تحصیل په نامه سرې ستر گي گرځېدای. والله که چا چپ ورته کتلي وای. خو دا درته واډ درکوم چې دې ته هم حاجت پاته نه سو او کار مو دې سره جوړ کړی دی، که دا هم فرضاً نه وای سوی شکر د سپین دنیا خولـړه نه ده. دا متل خو به دې اورېدلی وي "پیسه د زوی سر وهي". نو ستا حلق په څه وچ دی".

د دوی د دې خبرو په وخت کي ملاصاحب (پوستین) اغوستی و او هغه یې په خان برابر اوه او هره گړی یې خپلو پښو ته کتل چي پر جوړ دی او که اوږد؟.

خان صاحب چي خپله لومړی خبره خلاصوله نو یې پر ږغ کړه:

"ستا او د خدای بخښلي ونه خو سره برابره غوندي ښکارېده خو پوستین یې لږ څه اوږد ښکارېږي. زه د دې تکي پر خوا یم چي لږ څه اوږد وي ښه دی، ځکه عالمان تل اوږده شیان اغوندي او سر تر پښو پوري پټ خوښ دي".

په دې حال کي د سپین د مور اوښکي د لالتهین تر رڼا وځلېدلې او یوه دقیقه وروسته کوم چې ملاصاحب پر خان باندي

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مړي بالا پوښ سماوه د دې سوک سو. خان صاحب په ملا باندي لږ څه په منت لړلي ږغ ناري کړل:

"دا شيان اوس پرېږده هر کار خپل وخت لري".

د ملاصاحب اصل تکي ته پام سو او په بيړه يې هغه له خانه لري کړه. خو د نورو کالو په ترتيب بوخت سو او په دغه فکر کي و چي دا به په څه ډول په يوه پلا يوسي. لومړی تر دې چي سپين ته ووايي چي يو بزګر ته ږغ کړي چي دغه شيان بيا له ده سره ورسوي، د خان صاحب ږغ يې تر غوږ سو چي د سپين مور يې دلاسا کوله او ورته يې ويل:

"مرګ خو حقه پياله ده چي هر څوک يې څکي. خدای بخښلی خورا طالبمن سړی و چي د خپل مشر زوی او نورو خپلو خپلوانو په يامه پټ سو او هم په دې بختور دی چي سترګي يې تر شا کړې نه دي، څکه چي کامل يقين يې و چي دنيا يې دومره ډېره کړې ده چي لمسيان به يې تمامه نه کړی سي. نو ته بايد په دې سر لوړې سي چي نن ورخ ستا د مېړه داسي ښه شيان پاته سوي دي چي هغه تاسو ملا ته ورکوئ او يا يې خيرات توئ، په دې باندي بايد تاسو شکر وکاږئ، که خدای بخښلي څه نه درلودای او لکه دا نور اوپره اولڅ لغړ خلګ (خدای دي نه کړي) مړ وای نو هم به ناسته وې. يه ادې ته بايد تر هر چا ډېره خوشحالي وکړي بله خبره خو دا ده چي تا دا کالي که څه هم د خدای په نامه ورکړل خو داسي ځای او داسي سړي ته دي ورکړل چي هغه ستاسي په دنيايي درد هم خوړلي دي او خوري يې".

"که مي له زړه پوښتې نو وروسته له هغه چي د سپين پلار دوهمه ښځه وکړه ماته يې بيا د زړه خواږه نه دي راکړي او سم ږغ يې رابانددي کړی نه دی، زما او د ده عمر ټول په خواشيني کي تېر سو نو اوس هيڅ دليل نه شته چي زه دي پر ده باندي وژاړم او يا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي په دې باندې وژاړم چې د ده کالي ولې بل څوک اغوندي. هسي مازې غريب راته و درېد او بې واکه مې اوښکي له سترګو توى سوې، څو له يوه جهته مې په ده خوار هم زړه سوځي هغه دا چې په دغه دومره دنيا کي ده د آرامۍ نفس و نه کيښ او ټول عمر يې په خواشيني او غم کي تېر کړ. که به دباندي لاړ. نو له خپلو بزګرانو او پوروړو سره به په سر وتلې و او کورته به شين زړه راغی، او کښېناستلی به لا نه و چې د ښځو او هلکانو له جنجاله نو سره به يې مشغولاوه. په يو سبب خو ښه سو چې خدای يې خوله پټه کړه او لږ څه آرام سو".

له لږ څه ساه اچولو څخه وروسته يې بيا وويل:

"خان صاحب په دې زړه راپوره کړ چې د هلک (سپين) د پچې تری دي ترلې دي، ما خو ځله په دې برخه کي له سپين څخه پوښتنه کړې وه. خو هغه ماته کوم په زړه پوري ځواب نه و راکړى، خو اوس دي (خپر يوسې) زړه پر پښتي کړ".

لومړی تر هغه چې خان صاحب يو څه ووايي سپين مور ته لږ څه تريو سو او تر شونډانو لاندي يې وويل:

"ادې ته خو بيا باندي سوې. کله به له ايشه کښېنې؟ بس دی پرې مورده چې مور يو څه خبري سره وکړو".

ملا:

"سپينه د مور په خوله پوري ډېر مه مښله! په کتابونو يي کي يې راوړي دي چې جنت د مور او پلار تر پښو لاندي دی"

خان صاحب:

"ادې! مور چې اوس له ډوډۍ خوړلو څخه بې غمه سو نو غواړو چې ستاسي د کور و کاله په شاوخوا کي يو څه سره ووايو. او په دې برخه کي ځانونه سره پوه کړو، نو که ته مور يوه ګړی

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېږدي ښه به وي ځکه چي بيا ملاصاحب د ماخوستن لمانځه ته درومي".

د سپين مور سره له خپله کوچني زويه سمدلاسه ووتله بيا ملا سپين ته وويل:

"لومړی تر هغه چي بزګران ځملي او ويده سي که دي چا ته وويل چي بيا له ما سره دغه کالي تر کوره پوري ورسوي. ځکه چي تياره ده زه ټول يواځي نه شم وړلای تا ته دي خدای بر کتونه در کړي. ښه دي لاندي باندي پټ کړم، اوس مي نو مظلمه په خپله غاړه".

خان صاحب:

"ښه وايي سپنيه اوس لا يو بزګر خبر کړه. دوی خو چي لمر لا په متي لوېدلی وي په خپلو غارو ننوځي".

"ملاصاحب تر څو چي سپين بېر ته راګرځي ماو تا به يو څه سره وګړېږو".

سپين چي تر وره ووت نو ملاصاحب په داسي حال کي چي د خپلو سپينو زرو په غاښتومبني يې د غاښ په ټومبلو پيل کاوه خان صاحب ته يې وويل چي:

"ستا يو شي تر زامه سو. او که تر اوسه پوري لا دغسي ناست يې؟ موږ ملايان يو ښه خوی لرو چي په لږ شي هم غاړه باسو خو ستاسي زړونه لوی دي او په دغو سپکو شيانو مو ښه نه کېږي".

خان:

"زما غم مه خوره ملاصاحب! موږ ته به هم خپل نصيب راورسېږي صبر ښه دی، نه دي دي اورېدلي چي د (صبر ونه په مراد پخېږي).

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته غوږ ونیسه اوس یې څرنګه کوې. چې د دوی لاس سره وخېژي. ما خو په خپله داسي اټکل وهلی دی چې باید لومړی دوی سره جلا سي. یعني وېش وکړي، بیا هره ښځه پوهېږي او کار یې مګر په دې ترتیب به د دوی ګزاره لږ څه مشکله غوندي سي، له دې کبله چې دغه مشکلات ایسته کړل سي نو ښه دا ده چې دوې ښځي سره له خپلو اولادونو یوې خواته سي او دوې نوري بلي خواته.

د سپین مور او هغه ښځه چې یو زوی او یوه لور لري سره یو ځای سي او نوري دوې دي یو ځای بلي خواته خپله لاره وهي.

سپین دې ته خورا په تلوسه دی چې ژر تر ژره هغه کښته لوی باغ د ځان کړي. ځکه چې په کلي کي بل داسي څوک د خولې د پرېکړي سړی نه شته. نو څرګنده ده چې زه او ته به په دغه کار کي ناست یو او دریم توب (منځګړتوب) به کوو. زما خو ځکه دغه باغ په سپین باندي لورېږي چې دی یو سړی بر ښې او د سپین کالیو او سپین پګړیو قدر ورسره دی. یوه ورځ که سړی په کوم ځای کي اړ او محتاج سي نو د ده له دنیا څخه به ګټه واخلي. دغه نور ورونه خو یې کوچنیان دي شپې او ورځي نه دي پرې تېري سوې. نو له دې کبله دوی د هیڅ ښې نه سي کېدلای. نو ما غوښتل چې له تا څخه پوښتنه وکړم چې څه وخت به د دوی لاسونه سره کاږو او سپین ته د دغه لوی باغ ورکولو ته د شریعت غانبي څه ډول برابروې؟".

خدای دي خېر کړي دا خبري خو په سر کي اسانه دي. دومره ډېر کونجان نه لري که دي خو ښه وي صاحبزاده صاحب به هم خبر کړو او د هغه په مخ کي به کار په خپل زړه سره پرې کړو. نو وینې! څوک به څه ویلی هم نه سي، هر څوک به وایي چې وېش په سمه سوی دی. که څه هم زما کامل باور دی چې هیڅوک د

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای په فضل موږ ته کاره کتلای نه سي، او هر څه چي موږ وکړو هغه عادلانه ګڼي. خو بیا هم د احتیاط لپاره زما په خیال دغه ټکی ښه دی، اوس خو زمانه بده ده په هره خبره کي خاشي ماتوي. که ته بل څه په کې وايې نو هم ووایه زه یې منلو ته تیار یم، خو په دې شرط چي له شریعت څخه مخالف نه وي".

خان:

"خدای مو دي له دې څخه وژغوري چي موږ به له شریعته مخالف ګام اخلو، شکر دی مسلمانان یو. الحمدالله په دین د اسلام یو. تا په خپل عمر کي داسي کار له ما څخه لیدلی دی چي هغه په شریعت برابر نه وي، هو! په دې کي شک نه شته چي ولسي رسم ته هم ګورو خو هیڅکله داسي نه کوو چي شریعت تر پښو لاندي کړو.

سبا به د لالي اکا د کونډي مسله فیصله کوو، ته وا هغه به له شریعته مخالف فیصله کوم؟. که څه هم ما د وخته په خپل زړه کي غوټه کړې ده چي ښځه به یو بل چېري خرڅوم خو دا درته وایم چي دغه کار به تر هغه وخته پوري ونه کړم چي د شریعت غابني ورته برابر نه کړم، تا ته معلومه ده چي ما لږ داسي کارونه کړي دي چي په هغه کي مي له تا څخه مسوره نه وي اخیستې او ته هم تر هغه پوري فتوی نه راکوې تر څو چي یوه لاره ورته برابره نه کړې. زه خو تل د شریعت سره مینه لرم، د همدې شریعت په برکت موږ ته یوه خوله مړی رارسېږي او بل څوک پر لاسونو راته اوبه اچوي".

ملا صاحب د ده ښه او د مېړاني کارونه وستایل:

"ستا په غیاب کي ما تل ویلي دي چي ته د شریعت سره خورا مینه لرې. هیڅ وخت دي شریعت خوار کړی نه دی. بل خوی دي دا ښه دی چي پر خپل لمانځه او اوداسه باندي ښه ټینګ

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړ یې. ستالمونځ ما قضانه دی لیدلی. هو! هر څه چې سړی وکړي او هر ډول ګناهونه چې د سړي څخه صادر سي، خو که پر خپل لمانځه او اوداسه باندي ټینګ و نو خدای تعالیٰ ور ته تر هغو ګناهونو ور تېرېږي او عفوه ور ته کوي".

دا چې په ولس کي ستا شا مخکي ته نه ځي او څوک دي راپر خولی نه سي علت یې همدا دی چې دین نیولی یې او د هغه په حمایت کي یې. بندګان خو تل ګناهکار وي، درواغ ورځني وویل سي، د بل حق ورځني خوړل کېږي، ظلم ور څخه وسي او په سوونو نور کارونه یې له لاسه وسي، خو چې کلیمه شریفه ووایي او خپل لمونځ او اودس وکړي نو ډېر امید شته چې خدای تعالیٰ به یې بېر ته سپین سپېځلی کړي".

ملاصاحب لا خپل دغه تقریر خلاص کړی نه و چې سپین په پتنوس کي د چایو لوښي په لاس په خونه راننووت او ملا ته یې ډاډ ور کړ چې دوه تنه بزګران یې د دغه کار لپاره موظف کړل، یوه ګړی وروسته به راسي او مرسته به درسره وکړي.

بیا خان صاحب وویل چې:

"شکر دی خدایه زه راضي یم خو ته مه سې ناراضه! ملاصاحب! دا د سر کاري دفترو کارونه خو زما نسوار نه دي خو دغه په شرعي مسایلو کي یو څه مات وګوډ کېږم، اوس د سپین کار څه وخت او په څه ډول خلاصوي؟".

ملاصاحب:

"څرنګه چې د خدای لاره او شریعت مقتضي وي، هغسي به کوو".

خان:

"ملاصاحب د پښتو دغه متل به نه هېروې چې وایي (بر خي وېښه مړونه ګوره).

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ده لپاره باید یوه په زړه پوري لاره وسنجول سي".
ملاصاحب:
"څرنګه چي مالومړی درته وویل"دغه کار خو په سر کي اسان دی".
په دغه ترڅ کي څو ورځي تېري سوې او په دغه ضمن کي به خان صاحب او ملاصاحب سره لیدل کتل او په دې به یې بحث کاوه چي د دغه بډای د کاله مشکلات په څه ډول حل کړي.
یعني په دې ډول یې حل کړي چي (هم خرما او هم ثواب).
یوه ورځ ملاصاحب د سهار له لمانځه وروسته د خان کره ولاړی، او هغه ته یې وویل:
"زه پوهېږم چي ته د دغه کاله دوست یې او پر دوی باندي هر ډول پیرزوینه لرې. نو راسه داسي وکړو چي سپین خو زلمی دی او د خان په خبر و شر ښه پوهېږي هغه ته به خپله برخه ورمعلومه کړو. د دې نورو صغیرانو لپاره به شرعاً یو وصي وټاکو، او هغه وصي به د دوی زېرمه تر هغه وخته پوري کوي تر څو چي دوی لویېږي نو زما په خیال د دوی وصایت هم ته په غاړه واخله. په دغه صورت کي ته له سپین سره هر ډول ښه کولای سې، او څرنګه چي دي زړه وي هغسي معامله کولای سې. خو دا هم څو شرطونه لري.
لومړی دا چي دا دري ښځي پلار ګني لري. یعني د یتیمانو ماماخېل دي هغوی باید په دغه راضي کړل سي او یا په یو ډول د دوی زړونه په لاس راوړل سي چي په دغه کار کي خاشې ماتي نه کړي.
دوهم دا چي د صاحبزاده صاحب تر غوږ هم دا خبره ورتېره کړله سي، ځکه چي هغه مبارک هم د دې کاله د هوسایي او ښه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

والي سره مینه لري او تل د مرحوم په آس سپور د دوی کره راځي.

دریم دا چي په خپله کونډي باید رضا کړی سي. په دي ډول کوم وخت چي ته وصي سوې نو ومنه چي د ټولو به په کي خبر وي. یعني هم تا ته ښه دی هم سپین ته او هم کونډو یتیمانو ته. د میرامد په خصوص کي باید ووایم چي د هغه زړه سوړ دی او د خپل مړه وروړ له کور سره دومره علاقه نه لري صرف یو څو ورځي دوري دوري وڅغاست خو بیا چي یې وضعیتونه ولیدل او په دي پوه سو چي کوم شی نه سي ترېنه جوړولای نو یې ښخي لاس ورځني واخیست. له دي کبله میرامد په هیڅ وشمېره. پر ته له دغه په میرامد هیڅ اعتماد هم نه لري ځکه چي ټول عمر یې له خپل مړه وروړ سره په دعوو او دنګلو کي تېر کړ او هر څېري به یې ناري سوري وهلې چي د ده حق یې خوړلی دی. نو ګومان نه کوم چي هغه ته دي څوک مخه ور کړي".

خان په داسي حال کي چي له ډېري خوشحالي په کالو کي نه ځایېده ملا ته وویل:

"دغه کار به شرعي مشکلات لري. نور خپل خپلوان یې ډېر دي".

"ستا صداقت، ښه سړیتوب او دا چي د خلکو له حق خوړلو څخه دي بد راځي ستا دوستانو ته به معلوم وي. نو که هغه ستا په (امانت داري) باندي شهادت ور کړي. نو البته شریعت خو تل په دغه ډول صادق وصي پسي ګرځي. که له ما څخه څوک پوښتنه وکړي نو زه به وروسته له هغه چي شاهدان تېر سي فتوی ور کړم. شاهدان مي ځکه وویل چي خبره شریعت برابره سي".

خان صاحب:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شاهدان خو به د يوې روپۍ شل تنه درته راولم، د دوى څه کمى دى خو چې خپلو بزګرانو ته ووايم د شريعت لار خو به رابرابره کړي، راغلو دې ته چې د کونډو رضايت په کار دى، دا هم دومره ګران کار نه برېښي کله د خداى تعالى او ستاسو او د صاحبزاده صاحب نظر وي نو باور وکړه چې هغه هم په يو چړوک کېږي".

خان لومړى دې مسلې ته خير نه و، خو چې وروسته يې ښه چرت په کې وواهه نو يې د خپل وصايت د امکاناتو موضوع ښه ترا تر ستر ګو رونه و برېښېدله او له خان سره يې فيصله وکړه چې لومړى تر هر څه يو څو پوروړي ورته پورته کړي او بيا هغه په خپله ور فيصله کړي او پاى کې د ده له مقصد سره مرسته وکړي سي.

سمدلاسه يې خپل ناظر يو دوو داسي کسانو ته ور واستاوه چې د هغوى مځکه او باغونه له عمرو-عمرو را ايسته د سپين پر کاله ګروه، او هم يې ښې ډېري پيسي په (سلم) ترېنه اخيستې وې، دغه دواړه کسان ښه د خولې د پرېکړې سړي وو، پخوا يې هم د سپين د پلار په مقابل کې سر پورته کړى و او د خپلو مځکو حاصلات يې ورځني ګرځولي وو، ځکه چې د دوى له بدي خولې څخه وېريده او ډېر يې ورسره ځېږلاى نه سواى، مګر بيا په خپله دغه خان په کې مداخله وکړه او دوى دواړو ته يې خورا درانه تاوانونه ورواړول او شپېړ اووه مياشتې يې په محکمو کې سرګردانه وګرځول او له خپلې خوارۍ او غريبۍ څخه يې اچولي وو، او په اصطلاح ښه يې (د سر په کاسه کې اوبه ورکړې وې). نو له هغه وخت څخه را ايسته دوى دواړه د خان صاحب تابع بلبل کېدل او هيڅکله يې د بډاى د مځکو حاصلات بيا نه وو ګرځولي،

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چې د خان صاحب سترګي په دوی باندي ومښتې نو سمدلاسه يې ورته وويل چې:

"هلکانو ستړي مه سئ خدای مو هر کله راوله! د زړه خواله به هغه وخت درسره کوم چې تاسي کښېنئ او شلومبې او ډوډوی وخورئ".

وروسته له هغه خان صاحب ناظر ته امر وکړ چې ژر ورته ډوډۍ او شلومبې راوړي او په خپله د باندي د دې لپاره ووت چې دوی ته د ډوډۍ خوړلو موقع ورکړي او هم د خپل نابېره شفقت موثرات په کي ډېر کړي.

يو تن چې (تور) نومېده دغه بل (سکاڼ) ته وويل:

"خان صاحب نن خورا مهربانه دی، نور کله به يې زموږ سلام نه اخيست او زموږ مخونو ته به يې سم نه کتل. خو اوس دا دومره نرمه او پسته وضع چې ده له موږ سره را اخيستې ده د حيرانتيا وړ ده، ته وا د دې علت به څه وي؟ بيا خو به يې کوم کوهي راته کيندلی نه وي؟. ماته خو والله خپل زړه دا وايي چې په يوه ډوله کي به مو واچوي چې عمري زموږ له خبرو او جنجالونو څخه خلاص سي".

(سکاڼ) په داسي حال کي چې په ډوډۍ پسي يې د شلومبو غوړپ کاوه وويل:

"شل پلا مي تاته ويلي دي چې په خوله باندي لاس ونيسه او د خانانو په نسبت څه مه وايه، او مه هغه چاته څه وايه چې دوی يې درولي دي. خو ستا هيڅ آرام نه راځي او تل دي په بدمايانو، خانانو او ملايانو پسي پيلتې را اخيستي دي او د هغوی ناوړه کړه وړه خلکو ته ښودل غواړې. اوس خدای خبر چېري مو په کومه بندي خانه کي وراسته کړي".

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی دغه خبره په متې خلاصه کړې وه چې خان بیرته راوګرځېده او بیایې په خورا مینه ترینه پوښتنه وکړه چې هیله لري دوی دواړه هغه کار په ښه توګه وکړي کوم چې اوس دوی ته سپارل کیږي.

په دغه وخت کې د دوی په زړونو کې ډول-ډول فکرونه ورګرځېدل.

(سکاڼ) لومړی دغه فکر وکړ چې د خان صاحب چاته خواشنه سوې ده او اوس غواړي چې په دوی باندې یې پرې باسي. بیا به یې ویل چې د دې کار لپاره خو خپله د خان صاحب ښه غښتلي بزګران شته په هغوی به یې دغه کار کړی وای. خو د دوی دغه تلوسې ژر د خان په بړغ مړاوې غونډې سوې:

"دومره ګران کار نه درته سپارم، تن سبا راشه اخیستله کېږي، کوم وخت چې د سپین ناظر درسې نو ګورئ چې غنم ورته ورنه کړئ. ورته ووایاست چې زیاته موږ نه غواړو چې د خپل موټ زحمت او ثمره بې انصافو بدایانو ته ورکړو، والله چې ټوټه-ټوټه مو کړې هم که شی درکړو. زما یقین دی چې ناظر یې درسره زور نه سي کولای، کوم وخت که یې زور زیاتی کاوه نو سمدلاسه یې په ډګر کې راغورځار کړئ او ښه یې وډبوئ. خو ګورئ چې کوم هډ مډ یې ورمات نه کړئ، مقصد دا دی چې وې دار کړئ.

(تور) ورته وویل:

"په دواړو سترګو" د مړو لاکله په قیامت نه وه رضا" خو صرف دومره تکې راته ووایه چې د دې معاملې پای به څه وي؟. یعني په رښتیا ستا پر موږ زړه سوی دی او زموږ لوری کوې او که مو کوم بل مقصد په نظر کې دی. دا پوښتنه مې څکه د صاحب نه وکړه چې موږ پوه کړې".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تر دې چې خان څه ووايي (سکاڼ) پر راټوپ وهل:

"ستا يې په نورو خبرو څه د خېر و شر ذمه وار په خپله خان صاحب دی زما خو سړي دومره ور ته لنډ دي چې بلي خبري ته به ونه ګورم او ښه به يې در ته وڅېوم".

خان په يوه خورا پسته او خوږه لهجه وويل:

"ځار تر هغه چې يو کميس يې تر تا ډېر خيري کړی وي. وينې! سکاڼ چې په خبره پوه دی او تجربه يې ښه ده نو مطلب ته ژر ور ورسېده. خو ته لکه (مونډي يوم) خاوره ډېروې او خبره نه شې سره وېشلای. څه چې ما درته وويل ته هغسې وکړه. کومه خطره او بد به نه په کې وينې. ته په ما باور ولره چې کوهي ته دي نه ورغورځوم پر ته له دغه دا ته ولي له خپله ژونده سره دومره مينه لرې. يو او پره سړی يې چې اوس نو هيڅ نه دي درپاته سوي. ته که دغه کار وکړې او د بدای په مخ کې ودرېږې نو ته به څه بايلې او څه درپوري شته؟.

يه وروره! څه چې زه درته وايم هغسې کوه. بې خيري به له سره ونه وينې. تېر به هېر وې هر څه چې مو سره کړي دي هغه سوي دي. زموږ و ستاسي اوس بياله سره شروع کېږي".

خان صاحب د سپين او ملا صاحب په مقابل کې خپل وضعيت نور هم پسې پوست کړ او تر پخوا لا ډېره تواضع ور ته کوي او له دواړو سره د وېش په خصوص کې په تماس کې دی.

سربېره له دغو دوو کسانو ده د سپين له نورو ميرو ګانو سره هم تګ راتګ ډېر و نښلاوه دوی ته به يې د راتلونکي ښه ژوند په باب کې غوړې او پستې خبري کولې او دا چې له دوی سره به په هره برخه کې ښه مرسته وکړای سي خوږې وعدې ورکولې.

خان صاحب په جمعه کې يو ځل يا دوه ځله د صاحبزاده صاحب ځای ته به هم ور ته او له هغه سره به يې د دغه بدای د کاله

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خصوص کي کله له ليري او کله بيا له نږدې خبري اتري کولې، خو په خپله صاحبزاده صاحب په دغو وختو کي له ده څخه ماېنجن غوندي دی. که څه هم په ظاهره چي خلک ډېر وي ده ته په درنه سترګه ګوري، خو چي سره يواځي سي وضعيتونه يې ساړه سي.

يوه ورځ خان صاحب په ډکه خوله ورته وويل:

"صاحبزاده صاحب! له څه مودې راايسي خپه غوندي ښکارې. زه چي په زړه کي ګرځوم نو هيڅ داسي شی په ياد نه راځي چي هغه به ستا د خپګان موجب سوی وي. خو بيا هم نه ويل کېږي انسان له خطا څخه خالي نه دی، که ما کومه ګناه کړې وي هيله کوم چي راته ووايې، ځکه چي زما او ستا په منځ کي خو د زړه بدوالي او ماېنجني ګنجايش نه لري. خدای دي نه کړي يوه ورځ به د دواړو لپاره ضررناکه ثابته سوې وي".

د دې وروستيو جملو په اداکولو سره صاحبزاده صاحب لږ څه سور وشين سو او طبيعت يې پرله واوښت او په يو وچ بڼ يې ورته وويل:

"ما ستا په سر باندي هغه بل خان له خاني څخه وايست چي له پلاره او له نيکه خان و. که دي په ياد وي همدا زه وم چي خلکو ته مي ستا د نبت خبري وکړې او دا مي ورته وويل چي تا ودروي. او هغه بل خوار کي مي په تورو تور کړ. دلته خو اوس څوک نه شته چي زما او ستا خبري واوري. نو ربښتيا درته ووايم زما خپنو مخلصانو او مريدانو راته وويل چي د غوبه يې له خاني سره څه؟ خو زما د اصرار په اثر خلکو تاته د خاني پګړۍ دروتړله. په بله ژبه ته يواځي او يواځي ما درولی خان وې. او ما داسي ګڼله چي اوس به نو زما ډېره له دغه پلوه بې غمه وي. خو تا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته وروسته ښه ورو-ورو بدلوله او اوس دې اندازې ته خبره را رسېدلې ده چې په ما کې چرت نه وهي.

دا څو وخته چې داسې تود-تود راځي او د خلګو په مخ کې خان زما ډېر مخلص ښيي او لاسونه مې ښکلوي مقصد دې دا دی چې د سپين په فقره کې غونډه ګوله يواځې خپلې خولې ته کړي. که سپين هغه آس نه وای را الېږلی نو ما ستا مخالفت خورا کلک تصور کاوه او ژر به مې ستا د راپرې ايستلو لپاره اقدام کړی وای، سربېره په دې له څه مودې را ايسته دې وضعيت خورا سوړ سوی دی، يو څو فقرې مې دراوستولې چې هغه فيصله کړه او له خلکو سره چې زما مخلصان دې وخغله خو تا په هغو فقرو کې خپل موټ ښه کول او خورا ډېر څه دې په جوړ کړي وو، او موږ ته دې والله که يوه پګړی هم راکړې وي، د پيرو فقير حق نه پېژني او هر څه دې پر خپله مخه پسې يوړل، سړی خو داسې نه کوي او پنځه واړه ګوتې په خوله نه منډي، تا په پارسي ژبه کې د کار دارانو دغه متل نه دی اورېدلی چې وايي. (چيزی بخور چيزی بده و چيزی بنه).

نور به څه درته وايم که سړی يې خو همدغه درته کافي ده او خان به سم کړې که نه وي نو...".

په دغه وخت کې د خان په هغو تورو هيلو کې سړې چړوکې ولاړې، چې ده د سپين او د هغه د کاله په نسبت يې درلودې، په زړه کې يې وويل چې که څه هم دا ګوله خو مې له خولې تللې غوندې ده خو بايد خپل زړه لږ څه سوړ کړم. بيا نو هر څه چې پېښه سوه هغه به پېښېږي.

تر دغه وخته پورې دوی لږ څه ليرې سره ناست وو، خان صاحب سمدلاسه راولاړ سو او د صاحبزاده صاحب تر څنګ کښېناست او ورته يې وويل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه سو، چي په رښتيا ويل پيل وسو... په دغه وخت کي خان ته ناڅاپه په زړه کي څه وروګرځېدل او خپله وينا يې بې له کوم ترتيبه او يا تکميلولو نه ختم کړه او تقريباً يوه دقيقه پټه خوله پاته سو چي په دغه موده کي يې خپل تندی ورين کړ. او خوله يې سره وغوړوله او په يوه عاجزانه ږغ يې ورته وويل:

"ته خو زموږ مور او پلار يې. موږ اميان خلګ يو، ډېري خطاګاني را څخه خېژي خو تاسي، هو! تاسي لوی خلګ بايد زموږ په خطا باندي د عفوه او بخشش پښه راکش کاږئ. په پارسي کي دا څه ښه متل دی چي وايي، (از خوردها الخشيدن، از کلانها وبزرگان بخشيدن).

نو صاحبه! په دې کي خو څه شک نه شته چي له موږ څخه به سهوي سوې وي، خو خدای تعالی دي د شيطانانو کور او کرونده ورانه کړي چي هغه تاسو ته خورا غټ او ډېر څه ښيي، او زموږ سپيني او پاکي لمني رامرداروي. که نه وي زه به ولي د هغه چا بې خيري غواړم چي د هغه په برکت زه پر خلکو باندي دومره بابايي او خاني کوم.

بل دا چي دا خو ښکاره خرګنده ده چي زموږ موجوديت ستاسي پيرانو او فقيرانو په ښه او نېک نظر پوري تړلی دی. دا تاسي مبارکان ياست چي موږ مو په ورغوي ايښي يو او له مخالفو عناصرو څخه مو ژغورئ.

يه، يه، يه! صاحبه تر ګناهو به راتېرېږې او په دې خورا خوشحال‌الهسوم چي هر څه دي سپين راته وويل. پيران او فقيران خو پر موږ باندي حق لري چي دغه حق موږ په مشکل اداکولای سو...".

د دې خبري وروستی تکی يې لا په خوله کي و چي د صاحبزاده صاحب پر لاس يې ورحمله کړه او هغه يې چي په ښه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوته یې اوړدې شامقصودی تسپې ځړېدلې خپلې خولې ته یووړ او مچ یې کړ. بیا یې په سترګو کېښود.

د خان په دغه حرکت باندې دی خورا وغوړېده او د هغه سر یې خپلې خولې ته رانږدې کړ او په تندي یې ښکل کړ او د دلاسایی څو خبرې یې ورته وکړې چې په هغو سره خان نور هم وباتېده.

خان په خپل دغه حرکت چې په عین قهر او خواشینی کې یې خپل وضعیت سمدلاسه واړاوه، ډېر خوشحاله سو او هغه یې د خپل بریالیتوب لپاره خورا ښه په زړه پوري کار وګاڼه او بیا یې په یوه داسې لهجه چې د ده ژور او خورا ډېر اخلاص څرګنداوه ورته وویل:

"صاحبه! که در ته تکلیف نه وي نو یوه ښوروا ګۍ له موږ سره وخورئ. ما خو یو څو وري ساتلي دي چې اوس خورا ښه چاغ سوي او غوښه یې هم ډېره نازکه ده، دا څو شپې ما و تا په یوه کاسه نه یو سره کښېنستلي".

کور دې ودان، ډوډۍ دې پنډه زما په دې وختو کې لږ څه پر لېنګو درد وي پر آس چندانې نه سم سپرېدلای که ډېر اصرار کوې نو کوم یو وری دلې راولېږه. مېله به پرې جوړه کړو.

خان په خپله وینا او د مقابل طرف په عکس العمل باندې نور هم خوشحالهسو او په داسې حال کې چې بیا یې د صاحب زاده صاحب لاسونه مچ کړل او رارخصت سو. څو لومړی تر دې چې د خوني له وره څخه راووځي صاحبزاده صاحب پسې راږغ کړل:

"خلګ د دې نوي کارېز د مځکو خورا ډېر تعریف کوي، وایي چې یو شواروز یې خورا ډېر څه کېږي او د کارېز اوبه هم وایي چې خورا ډېري او خوږې دي ته په دې کې ری ووهه که یو څه نیو که سړی په کې وکړي څه بد و دې خو به نه لري".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان ببر ته مخ ورته راواړاوه او ورته يې وويل:

"په دواړو سترګو هغه کاريز خو هر څه ښه-ښه دی. خو يو شی يې دی هغه دا چې د پنځو په لاس کې دی يعنې ډېر بزګران په کې برخې لري، دا خو څرګنده ده چې کار چې د پنځو سې هغه خراب سي. مګر يوه خبره په کې شته هغه دا چې دوی نه سره پرې جوړېږي او ګذاره يې نه باندې کېږي هيله ده چې بې تکليفه به په لاس راسي، ستا د دعا په برکت به هر څه اسانه سي".

"دغه ښه دی چې د پنځو سره ګډ وي که چېري د يوه او يا دوو وای نو په مشکله به نيوکه په کې سوې وای. هلته زمونږ و ستاسې مخلصان ډېر دي. زه چاته ډېر په ډکه خوله نه سم ويلای ځکه زه د دې نورو فقيرانو غونډې نه يم، غوښت مې ډېر په خوله نه راځي څه مې کاوه، ملکونه خو مې شکر دی ډېر دي مګر خبره دا ده چې خلګ يې خورا ډېر صفت کوي".

خان په دې باندې نور هم خوشحاله سو، د رارخصتېدو په وخت کې صاحبزاده صاحب د راولاړېدو کوښښ وکړ خو د خان د اصرار په اثر صرف د نيالۍ څخه لږ شانتې پورته سو.

له دغو خبرو څخه څو شپې لا نه وې تېرې سوې چې يوه ورځ سپين د خان کره وراغی او نېغ د ده خونې ته ورننووت، خان د ده هر کلی وکړ او ژر تر ژره يې نيالۍ ورواچوله او ده ته يې پر هغه د کښېناستلو اشاره وکړه.

خان صاحب له دې لوري او له هغه لوري ورته په خبرو کې وچې سپين ورته وويل:

"نن بيا درته په ژړا راغلی يم او ښکې به مې راپاکوې يعنې زه نن د (تور) او د (سکانې) له لاسه راغلی يم، پرون مې ناظر ورلېږلی وچې (راشه) ورځنې راوړې خو دوی دواړو د راشې له ورکولو څخه سر غړولی و او وچ کلک ځواب يې ورکړی وچې

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې راشه نه سي در کولای او نوري سپکي سپوري يې هم ورته کړې وې. مثلاً ويل يې چې موږ بدايان د خلګو وينې څښو او تل مو د نورو په غوښو او وينو خوله سره وي، او داسې نوري ناپېيتې يې ورته کړې وې. که مې رښتيا پوښتې دغه دواړه ډېر سپين ستر ګي خلک دي. هيڅکله يې راشه په ښه نيت نه ده راکړې. ناظر يو څه لاس ورسره ښورولی و خو دوی او د دوی خپلوانو يو څه ترټلې هم وچې تر اوسه پوري ژړغونکي-ژړغونکي کېږي".

خان د دې خبرې په اورېدو سره خورا سره وغوړېده او په دې باندې چې د ده هر نقشه او چلونه د ده په زړه پوري ډول چلېږي خورا خوشحاله سو او سپين ته يې وويل:

"ته خوا مه بدوه. زه به يې کار وکړم. خو خلک په دې وختو کې لږ څه نه بلکې خورا ډېر سپين ستر ګي سوي دي، هغه پخواني مومنان چېرې دي چې د يوه مسلمان حق به يې خورا ژر ورکاوه او څوک به يې نه خوړل. خو که رښتيا در ته ووايم خلک هم تر يوه حده پوري ګرم نه دي ځکه اوس نو د ټولو له بدن څخه غوښه ولاړه او سپين هډوکي پاته دي. ته په خپله لږ څه فکر وکړه دغه (تور او سکاڼ) په خپل عمر کې په نس ماړه سوي نه دي. يواځې دوی څه کوي د دوی کور وکهول هم د مړي ګېډې شپه او ورځ ليدلې نه ده. کوم وخت چې دوی (۹) مياشتې وځغلې را وځغلې. پښې چاودي. لاسونه چاودي. ګرمې يې پر خانو باندې کلکې ولاړې وې کوم وخت چې راشه سره سوه نو موږ وتاسې جوالونه ورته واچوو او ټوله ورځنې راټوله کړو و داسې بې انصافان لا هم سته چې (ګېزاري) لا هم ورځنې راټولې کړي او دوی پر وچ ډګر پرېږدي. نو لږ څه حوصله په کار ده زه به يې انشاءالله در ته سم کړم".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه ډول باندې د دغه کاله څو نور پوروړي هم ورته پورته سول. او له ټاکلې ګټې ورکولو څخه يې غاړه وغړوله. د ځينو پالېزو او اجاره دارانو هم ځان يوې خوا بلې خواته کاوه خو خان به تل د سپين د خوښې لپاره هغه خلګ راغوښتل او په ظاهره به يې پېشرو ورته واهه او کله - کله خو به يې ښکنځل هم ورته کول چې ولې د سپين حق نه ورکوئ.

بله ورځ خان ملا صاحب ته وويل:

"هغه د وصې او وصايت خبري دې څه کړې؟. هغه دې لکه چې ټولې هېرې سوې. ته داسې وکړه کوم وخت چې د سپين کره ورځې نو د خبرو په ترڅ کې دا ورته ووايه چې څو يو سور سترګې او غښتلی سړی خپل وصي ونه دروي ګومان کېږي چې ډېر خلګ دې له پور او د هغه د ګټې له ورکولو څخه سر وغړوي او په دې توګه به د ټول کاله شتمني خاوري ايرې سي. نو دا وينا به دوی ته يو څه احساس ورکړي چې په دې برخه کې يو څه غور وکړي او هغه څه چې موږ غواړو هغه لاس ته راسي، که رښتيا درته ووايم ملا صاحب په دې شپو ورځو کې يو څه بې ميني غوندي سوی يې. پخوا به دې تل يوه نوې زړه راته کوله. لار او ځا به دې راښودل او کله - کله به دې زموږ کارونه او عملونه د شريعت په جامه کې راخوندي کول. خو اوس هغه سړی نه راته ښکارې، او داسې موږ غوندي ګرځې ولې علت يې څه دی؟. کوم شی خو به ما کړی نه وي چې ستا طبيعت خته سوی وي".

ملا صاحب بړيره وګروله او سترګې يې کوچنې غوندې کړې او وې ويل:

"که مې يوه ګړی هېر سوی يې نو خالق مې دې غاړه بنده کړي. ته ولې پر ما باندې داسې او داسې ګومان کوې. زه خو يو دعاګوی ملا سړی يم چې غير له لمانځه او او داسه نه بل څه کار نه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم. خو سره له هغه هم ما ستا په کار کي هیڅ ځان نه دی سپمولی. پرون لا ورغلم او ټولو ته مي صفت وکړ او دا چي ستا زړه سوی او ښه میړانه هر چېري مشهوره ده. دوی ته مي تر غوږ ورتېره کړه. په وازه خوله سړی چاته نه سي ویلای چي ته دغه کار وکړه او یا هغه وکړه. هر کار وخت غواړي.

هو! اوس را په یاد سو ماته دوی هم ژړلي وو چي ځیني اسامیان ورته په سپکه ستر ګه ګوري. او لکه د پخوا غوندي سر ورته نه ټیټوي. ما هغه وخت ورته وویل چي خدای دي خان صاحب ته بر کت ورکړي دغسي خلک به چي د مومنانو. یتیمانو او کونډو رنډو حق نه ورکوي ژر پر خپل ځای مېخ کښېنوي او خورا دروند هیداد (سزا) به ورکړي. دوی ټول زما په دغه خبره یو څه زړورسول او داسي څرګندېده چي نور یې زړه درنږدي سو. موږ خو خپله سعیه بندګي کوو. خو هو یو څه درته وایم چي زه په خپله نه غواړم چي له شریعت مخالف کار وسي، هر څه باید په شرع برابر وي.

موږ خو له چا څخه غلا نه کوو چي دوی رضا کړو او د دوی په خوښه وصایت راکړل سي نو که څوک-څوک رضا کړي نو بیا به په هغه کي څه نقض وي، نه دي دي اوربدلي چي وایي (رضایي کړه ملا یې ماته کړه). دغه کار باید ژر سره ورسېږي خورا به خوشحاله شم که دغه کار لومړی تر هغه چي اوبه اوړي (یعني د مني غنم کرل کېږي) سر ته ورسېږي، نو بیخي به ښه سي.

بله خبره دا ده چي دوی بله چاره هم نه لري بې له دې چي ما وصي کړي او یا مي د خان ملګری وساتي. که دوی په دغه کي خنډ کول غواړي نو (زه خو هم خوړلي سومه نه یم) داسي چلونه او ولونه به ورته جوړ سي چي په خپله به ورته ووایي. (شپاړس) خو زه هغه ستا خبره نه غواړم چي له شریعته مخالفت کار وکړم، که

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وي چېرې زما تندی ورته تریو سو نو د هیڅ چا تندی به غوړېدلی ونه ویني. له تا څخه صرف دومره هیله ده چې دوی په اصل حقیقت پوه کړې".

خان د صاحبزاده صاحب کره خپل تګ راتګ نور هم ډېر کړ او همدا ډول د بېدای کاله ته به هر وخت ورته او د هغوی وضعیت به یې له نزدې څخه کوت او تل به یې د دې لپاره خوږېږ او په زړه پورې هیلي په زړه کې روزلې چې یوه ورځ نه یوه ورځ به د دغه بېدای د یتیمانو وصي سي، بیا به هر څه اسانه وموي.

یوه ورځ ګهیځ دی د صاحبزاده صاحب په حضور کې په خورا ادب ناست و بلکې څادر یې تر خان داډول تاو کړی و چې تا به ویل (مراقبه) ناست دی. کوم وخت چې نور حاضرین او مخلصین رخصت سول، نو خان صاحب ورو خپل سر د څنګنو څخه راپورته کړ او صاحبزاده صاحب ته یې وویل:

"د سپین په کاله کې تل څوږه وي له کومه وخته چې یې پلار مړ سوی دی نو سپین خوار کی هم (د سر له بویه وتلی دی) تل یې په چمبر کې چغ و بوغ وي. ما و ملاصاحب ډېر کوښښ کاوه چې د دوی تر منځ یو څه جوړه او روغه سره راسي، خو دوی څکه چې د ښځو کور دی په هیڅ ډول غاړه نه سره ږدي، او یو بل ته تن نه ورکوي، زموږ تجویز داسي و چې سپین او بل کوچنی ورور یې (ګېرد ی) سره یو ځای سي او د خپل انګړ اوسني ور وتړي او بل لوري ته ور جوړ کړي او دغه نور یتیمان دې سره یوې خواته سي څکه چې د دوی میندې هم لږ څه سره څټې او دومره به یو د بل په غاړه کې نه سره لوېږي، خو څکه چې دنیا یې ډېره ده نو باید یو امین او صادق سړی د دوی وصي سي چې د دوی مال او شتمني خاوري نه سي، نو ما غوښتل چې په دغه باب کې له تاسي سره

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصلحت وکړم او څرنګه چې ستا خوښه وي هغسي به وکړو چې لږ څه مو غوږونه په کرار سي".

څو ثانيې لا نه وې تېري سوې چې خان (ها!) کړه او خپله خبره يې داسي پسې اوږده کړه:

"ما په نوي کارېز کي د هغو مځکو پوښتنه هم وکړه چې تا راته ويلي وو. په هغه کارېز کي د سپين د کاله مځکي ډېري دي. داسي در ته وايم چې څلورمه برخه يې د دوی وې. نوري هم پيدا کېږي مقصد دادی چې پوره اميد شته چې په هغه ځای کي يو څه مځکي په ښه توګه بې له دې چې غوږ په غوږ خبر سي لاس ته درسي".

صاحبزاده صاحب وروسته له لږ فکر څخه ور ته وويل:

"تل ما تا ته نصيحت کړی دی چې د خان تر کار د نورو کارونه له مخه کوه ځکه چې په دغسي کارونو او په دغسي کولو کي ثوابونه دي. ته لومړی زموږ د مځکي موضوع چې په نوي کارېز کي به لاس ته راسي يا را نه سي، پرېږده، د هغو کونډو يتيمانو مسله وڅېړه چې رښتيا د دوی ږغ تل تر موږ ايسته تېرېږي په خپله له کونډو سره په تېره بيا د سپين د مور سره چې د ټولو څخه سپين سرې بلله کېږي. ما په دې برخه کي خبري کړې دي هغوی دغه چې ته وايې راته ويلي دي.

دا چې دوې ښځي سره له خپلو اولادونو يوې خواته سي او دوې بلي خواته څه ګټه دوی ته لري؟، اول و اخر خو بيا هم سره جلا کېدونکي دي نو اوس دي لا جلا سي. يعني څلور بنې دي په څلورو لارو لاړې سي. څوک چې مېړه کوي و دې کړې او څوک چې له خپلو اولادونو سره کښېني، نو دې کښېني، وصي بايد په شريعت برابر سړی وي چې د يتيمانو مال ونه تروښي، زه خو ستاسي په ټول کلي کي بل داسي څوک نه وينم بې له تا يا ستاسي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي د ملاصاحب څخه نور خو ټول او پوره خلک دي او په ښه او بد نه پوهېږي. وخي ننوځي خو په هيڅ درک نه پوهيږي نو زما په عقيده تا او ملاصاحب سره کښېنئ او دغه مسله ښه وڅېړئ او بيا له سپين سره هم مصلحت وکړئ چي هغه څه وايي. ما ته څو ورځي د مخه په خپله ملاصاحب ويلي و چي د خان زړه غواړي چي له دغي کورنۍ سره مرسته وکړي يعني د دوی وصايت په غاړه واخلي. خو بيا هم په کلي کي يوه دوه درې په عمر پاخه بزګران سره راغونډ کړئ او يوه وړوکي غونډي جرګګی جوړه کړئ په هره خوا مو چي سره غوټه کړه هغسي وکړئ".

خان د دغو خبرو په اورېدلو په خپلو کاليو کي نه ځايېده او له ډېري خاشحالۍ يې غوښتل چي د ده په پښو کي ور ولوېږي. خو بيا يې بېرته خپل ځان اداره کړ او په داسي حال کي چي ناړي يې تېري کړې وويل:

"موږ تل کوښښ کړی دی چي ستاسي نصيحت په غوږ کي ونيسو خو کله- کله مو نفس و شيطان ډېر ظالم سي او له (صراط المستقيم) څخه مو اړول غواړي. خو همدا تاسي فقيران ياست چي په دغسي ګړی کي مو له ناوړې لاري څخه راوګرځوئ او په نېغه لاره مو روان کړئ. بلـه دا چي زه په خپله سپين در ته را استوم هغه ته که تاسي يو څه لارښودنه وکړئ نو به ډېره ښه سي او کار به ژر فيصله سي، په دې کي چي دوې ښځي دي يوې خواته او دوې نوري دي بلي خواته سي.

موږ ډېر غور کړی او چرت وهلی دی. ما او ملاصاحب او سپين ډېره څېړنه کړې ده. هيله ده چي تاسي هم خپل رضايت په دې باره کي څرګند کړئ...".

صاحبزاده صاحب د ده خبره غوڅه کړه او وې ويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"رښتيا (ميرامد) خو مې هير و، ما له هغه نه پوښتنه کړې ده چې که غواړي د يتيمانو وصي سي. هغه ولوړل چې دغه کار ته به زړه ښه نه کړي ځکه چې ټول عمر يې له خپل ورور سره سنت سلام نه و اچولي او له شلو پنځه ويشتو کلونو نه را ايسته په يوه کاسه سره کښېنستلي نه وو، او زه هم ښه خبر يم چې کونډې يتيمان په ده هيڅ باور نه لري، سربېره په دې شاوخوا خلک ټول په خبر دي چې که ميرامد د دوی وصي سي نو دا به د يتيمانو لپاره خورا لوی خيانت او غټ نقص وي. د دې علت دا دی چې په خپله ميرامد وايي چې د ده ورور د ده حق خوړلی دی. او له دغه سببه ټول عمر ورسره مرور و. نو بيا دغسي سړی هيڅکله وصي کېدلای هم نه سي، په خپله ميرامد به په کومو سترګو دغسي کار ته زړه ښه کړي، خو ټول ديار به يې په لعنت سترګي وروکاږي.

بله خبره دا ده چې ميرامد د شريعت له خوا هم نه سي منل کېدای، ځکه چې باوله او بې سده غوندي سړی دی. د يتيمانو او کونډو واک او اختيار بايد داسي څوک ولري چې پوره روغ او سليم العقل وي، او هم د دې موټ او قوت ولري چې د هغوی د حق حمايه او دنيا يې د نورو خلکو له تېري څخه خوندي وساتلای سي، يعني هم د سوتي زور ولري او هم د کوتي.

دا خو څرګنده ده چې ميرامد خوار کی په خپله د يوه (کړوپش) زور او طاقت نه لري او هم يې خبره له خولي څخه څخېږي".

خان:

"هو صاحبه! ميرامد خوار کی خو د هيڅ سي نه دی، خپله خوله ځني لوېږي. نو دا دومره دنيا به څرنګه اداره او خوندي کړی سي.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلــه خبــره داده چــي ســپين پــه دغــو وختــو کــي پــر ځــان گرخپــدلي دی او ښــه رغــدی او غــښتلي هلــک ترېنــه جــوړ ســوی دی. ډېر يې زړه غواړي چي ژر ځان جلا کړي او بيا په پوره زړه د خپـل ځـان لپاره کـار وکـړي، د دنيـا ډېـر شـوقي دی. دی کـه اوس هـر څـه وګټـي نـو هغـه بـه د دانـورو يتيمـانو هـم ورکـړ وي. صـرف يـوه ميـره چي يو زوی او يوه لور لري پر ګرانه ده او تـل وايـي چي هغـه لـه ځـان سره کـول غـواړي نـو ځکـه مـا تاسـي تـه وويـل چـي دوی بنـي دي يـوې خواته سي او دوې نوري دي بلې خواته".

صاحبزاده صاحب:

"ښــه دی! هــر ډول چــي دوی خوشــحاله وي هغــسي وکــړئ. خـو دغـومره وکـړئ چـي شـريعت خـوار نـه سـي او پـه هغـه جهان زموږ او ستاسي غاړي بندي نه وي".

کــوم وخــت چــي ځــان د ده لــه حــضوره راولاړېــده نــو بيــا صاحبزاده صاحب ورته وويل:

"ښــه نــو اوس چــي د نــوي کــارېز د مځکــو پــه شــاوخوا کــي څــه وواپـه. مـا اورېـدلي دي چـي يـو شـواروز يـې لـس دوولـس خـرواره غنم کـوي او هـم يـې سـوزبر (سـبزبرګ) خـورا ښـه حاصـلات لـري. مثلاً د بادامو ښه باغونه لـري، د پـالېز هـره هيندوانـه يـې خـر پـه متـي وړي، نو کـه دغـه خبـري ربښـتيا وي بـده بـه نـه وي کـه يـو دوه شـواروزونه لاس تـه راسـي څـو البتـه پـه دې وپـوهېږه چـي دغـه کـار هـم بايـد پـه شـريعت برابر وسي. موږ نه غواړو چي د نورو په ستوني پښه کښېږدو".

خان:

"صـاحبه! شـکر دی مـسلمانان يـو، ولـي بـه داسـي کـار کـوو چـي هغــه بــه لــه شــريعته مخــالف وي، د دغــه کــارېز ځينــي اوســېدونکي بيخـي خـوار دي او لـږ و ډېـر څـه چـي لـري هغـه هـم د سپين پـر کالـه او يا په نورو ګرو دي.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی په خپله دومره نه لري چې ماښام یې وخوري او په ډېره منده خپل ملکونه خرڅوي او غواړي چې بل ولایت ته لاړ سي، که څه هم سپين په خپله ورته غلی دی چې دغه مځکي تر لاس کړي. خو بیا هم که په دې پوه سي چې تاسي ورسره مینه لرئ نو سم دلاسه به ځان تېول کړي".

بیا صاحبزاده صاحب لږ څه په غور پېدلي او ډېر ږغ ورته وويل:

"څه په مځه دي ښه سه، غرمه خو نه راسره تېروې؟ خدای دي بر کتونه در کړي. زما دعا درسره ده له خدای څخه دي پر هره بلا برسېره غواړم. که خدای کول توري خاوري به دي په لاس کي سره زر سي، ځکه چي له فقیرانو سره مینه لرې او هم خدای ښه روڼ ستوری در کړی دی.

د سپين د کاله له احوال څخه ما خبر وه، لږ څه په پرېشانه غوندي یم، لوی او د آب کور دی چي ونه شړ تېږي".

خان صاحب د زرو افغانیو نوی لوټ د تخرګ له جېب څخه راوکیښ او هغه یې د ده مخي ته غوړولی کېښود، چي مبارک یې ښه وپېژني او په داسي حال کي چي د وره خواته لږ څه تیټ-تیټ پر شاروان و وويل:

"ما خو دا پلا کوم څاروی د لنګر لپاره نه و راستلی، نو دغه یو لږ څه غوندي شی دی چي په لنګر کي یې اچول غواړم ډېره هیله ده چي تاسي به یې په ډېر شي قبول کړئ، موږ خو ستاسي قدر لکه چي لازم دی کولای نه سو خو دا ستاسي مهرباني ده چي موږ زړور کېږو او په جرات راځو، زه به څرنګه چي تاسي وويل تول احوال درته رالېږم زه به سعیه وکړم چي څرنګه چي تاسي راته وويل هغسي وکړم، خدای دي توفیق راکړي، صاحبه! ما ډېر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبخښئ ستاسي په حضور کي ډېر وخندېدم. د باندي خوږ ډېر دی. لکه چي نور مريدان ناست دي.

کوم وخت چي خان خپل کلي ته راغی نو له ډېر ښه زړه څخه بې پامه نېغ د ملاصاحب کره وراغی او دی يې خبر کړ چي د ده ځای ته ورسي او يوه ګړی ورسره کښېني چي څه ورته وايي.

ملاصاحب په داسي حال کي چي هم په خوله ورته (ډېر ښه) وويل او هم يې سر ورته وښوراوه. خوني ته بېرته ورننووت او خپل څادر يې راواخيست.

ده فکر کاوه چي خان به په انګړ کي ورته انتظار وي. خو کوم وخت چي بېرته له خوني څخه راووت نو خان يې ونه ليد. لومړی تر هغه چي تر انګړ ووځي څالي ته وراغی او ماينې ته يې وويل چي د غرمې ډوډی به د خان کره ګوندي وخوري او دا دي ورته انتظار نه کوي.

خان ايله کور ته رسېدلی و چي ملاصاحب هم ورپسي وروړسېده. څکه چي ګرمي ډېره وه نو پر سر باندي يې خپل څادر کوږه اېښی و او لومړی تر هغه چي دی څه ووايي خان ورته وويل:

"ملاصاحب راشه خدای دي راوله! خورا ښې خوږي او په زړه پوري خبري مي درته راوړې دي. زه اوس دغه يم چي د صاحبزاده صاحب څخه راغلم، سهار ورغلی وم تر اوسه پوري ورسره ناست وم. که يوه پلا د مبارک حضور ته څوک ورسي نو بيا ببخي مشکله ده چي له هغه ځايه څخه دي په اسانی راولاړ سي، فقط ته به وا چي په مځکي پوري يې مېخ کړی يم.

ښه يې ويلي دي چي (ښه خلک برکت او فيض و تاثير لري).

ګهيخ زه ورغلم چي د سپين د کاله د جنجالو په برخه کي ترېنه مصلحت او لارښودنه وغواړم. په دې باندي ډېر خوښ سوم

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مبارک ستاله خولې راته وویل چي زه غواړم له دغه کاله سره مرسته وکړم او د دوی دنیا ورخوندي کړم.

(مبارک) هم دغه مصلحت راکړ چي که غواړم زه وصي کېدلای سم. سپین دي له (ګړدي) سره یو ځای سي. یعني د ګړدي د دنیا واک او کالخوایي دي سپین ولري. خو د دغو نورو وصایت به زه وکړم مبارک ډېر اصرار کاوه چي دغه کار باید په شریعت برابر وکړم او بس. اوس نو هیله ده چي د شریعت غائبي ورته برابر کړې او په دې توګه د خدای او خلګو رضا حاصله کړو".

په دغه خبره باندي د ملاصاحب زړه ډېر ښه سو چي د خان زړه ښه دی او دا خبره د صاحبزاده صاحب له خولې ورته سوې ده. ملاصاحب هم په خواږه او د ملګري په ږغ ورته وویل:

"زه خو تل ستا دعاګوی یم. د سپین پګړ و نور څه په لاسه کېږي پر دوی باندي ویل دي او پر خلکو کول دي. ښه سو چي زما د زړه اخلاص او ښه پیرزوینه تاسو ته د مبارک له خولې معلومه سوه.

له ډېري خوشحالۍ څخه یې په ستوني کي خبره یو څه سره غوټه سوه او بیا یې په داسي حال کي چي خپلي نښتي ناړي یې تېري کړې خپله خبره یې داسي پسې اوږده کړه:

"خان صاحب! د شریعت لمن هم پراخه ده او هم تنګه. په دې کي شک نه شته چي زه خو به په ډېره سعیه او د زړه له اخلاصه له تاسي سره مرسته وکړم خو کور دې خراب سي خلګ ډېر شیطانان دي او له نه څه لوی غر جوړ کړي. برابي مي د یو چا له خولې څخه واورېدل چي د سپین د دریمي میرې پلار ګنې یو څه خوله ښوروي او په دې خبر سوي دي چي د دوی وصي کېږي نو به څه ماتي ګوډې په کي کوي. (لالو) بزګر ته یې ویلي وچي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی به د خپلي خور او خور پیانو حق په هره توګه چي وي وساتي او نوري داسي ناوړي خبري یې کړې دي چي اوس زما په خوله نه راځي.

دغه خلک د دې وړ دي چي په هره توګه چي کېږي سړی یې خوله ورماته کړي او داسي هیداد ور کړي چي نور هم خپلي پښې ورټولي کړي او د داسي ناوړو فکرو په جال کي رانه سي".

خان لږ څه خپل تندی سره واچاوه او په یوه لاپو که بږغ یې وویل:

دغه کورنی تل زما... ته ګوتي راوړي. څو ځله مي احوال ورلېږلی دی چي زما له کلي او زما له قومه لاس واخلئ او بې ځایه زموږ په کورنیو چارو کي ګوتي مه وهئ. خو دوی دومره سپین سترګي دي چي والله که زما دغه خبري داسي بولي لکه د خره تیز. دې ته مي اړباسي چي شل محکمې ورباندي وینم او که له خدایه ونه وېرېږم په بندیخانو کي به یې هډوکي وراسته کړم.

نه یم خبر چي دوی په کوم سر ژوندي دي چي دغه ډول خبري کوي".

خان چي دغه خبري کولې ورو-ورو پسي تودېده او په پای کي دومره پسې سور او سین سو چي په یوه پلا یې خورا لویه چیغه وکړه چي ملا صاحب یې خورا وارخطا کړ او وویرېده چي اوس به په ده باندي ور وغورځي.

ملا صاحب له خپلي دغي پیرزویني او صمیمیت څخه چي و ده ته یې د هغوی خبري ورسولې پښېمانه و. وروسته له هغه سي کلکي چیغي څخه لږ څه په آرامه سو او ملا صاحب ته یې وویل چي:

"په دغو خبرو چرت مه خرابوه دا متل دي اورېدلی دی چي وایي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(دوزې چې خان له غاړې وي نو د شپانه ډوډۍ وخوري).
زه به په دې برخه کې لالو راوغواړم او پوښتنه به ورځني وکړم. بیا که مې لازمه وبلله نو په خپله دوی به راوغواړم او کیفیت به خان ته څرګند کړم. تاسې دومره وکړئ چې ژر د دوی د معاملې په فیصله کولو کې عملي ګام واخلئ. عملي ګام دا دی چې ته په خپله ډوډۍ وکړه موږ یعني سپین او ما درغواړه. هلته به خبرې په اصل مطلب راواړوو هیله ده چې تر یوه حده پورې کومې فیصلې ته ورسیږو.
که دې صلاح وي دا کار نن ماښام ته وکړه یو چرګوړی حلال کړه یو چړې ورواستوه او سپین خبر کړه هر څومره چې دا خبره اوږدیږي د خلکو خبرې په کې ډېرېږي. باید داسې یې فیصله کړو لکه هغه متل چې وايي "انا مړه سوه تبه یې پرې سوه". که دغسې ونه سي نو بلاوي به له هرې غاړې سرونه راوباسي".
ملاصاحب د ده خبره غبرګوله چې د خان ناظر کوندرۍ (دسترخوان) په لاس رانئووت او د دوی مرکه یې وشلوله. ملا د کوندرې په لیدلو خورا خوشحاله سو. د دې لپاره چې خپله خوشحالي د خندا یاد (افرین) ویلو په ډول ورځني ښکاره نه سي نو یې خپل شونډان په غاښو کې خورا کلک ونیول او د هغه خوړله عملي خوشالي څخه راوګرځاوه. او هم د دې لپاره چې ناظر په خپلو خبرو پوه نه کړي نو یوه بله خبره یې منځ ته راواچوله او وې ویل:
"ګرندي اکا خپله لور په ۱۶ زره افغانۍ ورکړه. دا ښه ولور دی خو ما چې یې انهار ته کتل په خپله دی په دې لا قانع نه و او چاته یې ویلي وو چې ده غوښتل خپله لور په شل زره افغانۍ یو غټ سوایي خواره ته ورکړي او په هغو خپلې ګرو کړې مځکې خلاصې کړي. نن سهار یې دسمال ورکړ خو د نجلۍ مور داسې

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرله اېشبېده لکه باندي کتېو. او اوښکي يې د سېلاو غونډي بهېدلې، په ژړا مې دومره ورځني واورېدل چې لور يې پر بن ورکړې ده".

د دې وروسته کوم وخت چې ملا صاحب ولاړ، خان په لالو پسې ناظر واستاوه.

لالو په ښه وچ کلک معلومېږي، د ده د مخ او تټر د لوړې برخې ځرمن لمرو داسي ورېتلې ده چې ته به وايې چا اور پر بل کړې دی، دی د شاوخوا په ټولو بزګرانو کي په خورا غښتلوالي او ښه کار کولو مشهور دی. کوم وخت چې د چا د لو اشر وي نو يواځې دومره لو کوي لکه پنځه عادي کسان چې يې کوي، خو ډوډۍ هم دغومره ډېره خوري، مګر سره د دغه دومره کار کولو او غښتلوالي تل وايي چې زه په خپل عمر په وچه ډوډۍ په نس موړ سوی نه يم نګولې خو هلته واچوه.

کوم وخت چې په وره را ننووت وروسته له سلام او راشي درشي ځخه يو کونج ته پر دوو تلو کښېناست او دواړه سترګي يې د خان په تندي کي ښخې نيولې وې او دې ته منتظر و چې اوس به څه ورته وايي.

خان چې د خپل لاس تسپې و شر نګولې او غاړې يې تازه کړې وې ويل:

"لالوا کا! ته به هم وار خطا سوی يې چې زه دي څه کوم، مطلب دا دی چې تا ته د سپين د ميرې د پلار ګني له کاله ځخه چا زما په خصوص کي څه درته ويلي وو، زه دلته غواړم چې په هغو خبرو ښه و پوهېږم او که دې په ياد وي نو د دوی ټولي خبري بند په بند راته وکړه، کوم تکی در ځخه خطا نه سي".

په دغه وخت کي لالو تر خپلو دواړو ځنګنو خپل دواړه لاسونه راتاو کړي وو. او خپله زامه يې د ځنګانه په سترګه ايښې

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او کړوپ غونډي معلومېده. ده خپله زامه او سر لوړ کړ او په يو ږاده ږغ يې وويل:

"داسي خبري يې کولې چي نږدې ما ورسره وهلې وو. هر څه چي مي ورته وويل چي خپله خوله د خان کړي خو غوږ ته يې نه تله نو ماهم ورته زغملای نه سوای او څو سوکه مي تود کړ، په خبرو پسې به يې خان صاحب نه ګرځي. ښکه داسي خبري يې نه دي کړي چي په ويلو و ارزي، زما په دې خوا ورته شنه سوه چي ده ښکنځل کول که نه نو هغه نوري خبري خو هماغه خبري وې چي تقريباً هر څوک يې کوي".

خان لږ څه پرله واوښت او په وچ غونډي ږغ يې ورته وويل:

"بې له ښکنځلو څخه يې نور څه ويل؟ يعني خبري يې کوم غوږ درلودل او که هر څه چي په خوله ورتلل هغه يې راغور ځول؟".

لالو خپل ځنګنونه سره وغوړول او په چارزانه کښېناست او وې ويل:

"که يې ښکنځل يوې خواته کښېږدو نو يې ويل چي (خان او ملا لکه لېوان داسي دي چي په رمه کي لوېدلي وي، دغسي زموږ په کونډو او يتيمانو کي لوېدلي دي او غواړي چي د دوی دنيا تر ګونډو لاندي کړي).

کونډي يتيمان لا څه کوي چي موږ اوپره تږول د دوی له لاسه در په دره يو، د دوی ګزران زموږ په وينو او غوښو دی، اوس چي موږ اوپره خلګ يې پر وچ هډوکي و درولو او څه نه راپاتېدي جوړېږي، نو يې پر چاغو کورنيو چي هغه هم د خلګو په غوښو ماړه سوي دي را واچوله، اوس غواړي چي دوی هم پر وچ هډوکي ودروي، دوی بايد پوه سي چي موږ به د دوی په مخ کي کلک

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرپېږو او اجازه به ورنه کړو چې زموږ د خورلني او د هغې د کوچنیانو غوښې وخوري".

د خان طبیعت په هره هغه خبره چې لالو به کوله اووښت. په پای کې یې وویل:

"زه له دغه سپین سترګي ...سره کار لرم. ته دغه خبرې چاته مه کوه چې بیا نور اوپره راخبرېږي او تل به په خوله پوري رامښتي وي او هم به د خلګو په نظر سپک ورسو".

د ماښام پر ډوډۍ چې د ملاصاحب کره یې کړې وه سپین خان ته وویل:

"پخوا مې هم تاسو ته ویلي وو. چې زما ځیني پورونې حق راکولو ته غاړه نه ږدي. ځانونه په یوه خوا او بله خوا کوي. مثلاً د (تور) او (سکاڼ) په خصوص کې مې یوه پلا تاسې ته تر غوږو درتېره کړې وه هغوی تر اوسه پوري زما غوښتنو ته غوږ نه دي نیولي او ځان یوې او بلې خواته کوي. ستاسې هم لکه چې هېر سوي وي چې احوال ورکړئ چې زما سره سم پر لاره ولاړ سي. خو داهم درته وایم چې نور ډېر کسان چې خورا سور سترګي بلل کېدل او حق یې تر ځان نه راتېر اوه ستاسي له مرستي اوس لاري ته راشېوه سوي دي. څو کسو خولا په خپله احوال راستولي وچې باید ناظر ورواستوم چې د اجارې غنم راوړي.

که دي یوه بله پلا تور او سکاڼ ته پېش رو ورکړ او تندی دي ورته تریو کړ. زړه مې راته وایي چې سمدلاسه به خپل غنم تر خان راتېر کړي او بیا به ګوندي پر لاره کاږه واږه نه راسره څي".

ملاصاحب پر را درسته کړه:

"خدای مو دي بې له خپله خانه نه کوي. دی خو دغو خلګو ته داسي دی لکه چې پر کټو برغولي پروت وي. یعني هر څوک یې پر خپله لاره باندي سم کړي دي او ساه نه سي کښلای. په ده

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د بیابان لېوان گرځېدلي دي او هم د کور و کلي غل وغدی او ناروا او تېری کوونکي. په تېره بیا د خان صاحب زړه خو ستاسي سره چوي، ستا دنیا داسي ګڼي لکه خپله. تل په دې فکر کي دی چي هغه څه ډول له ناروا او خدای ناترسو څخه وساتي چي د بل حق داسي بولي لک پچه.

ګومان کوم چي د ده به هېر سوي وي چي هغو دوو خدای وهلو ته ووایي چي خپله راشه تر خان در تېره کړي".

دا وروستی جمله چي یې تماموله نو یې سترګي او هم خپل سر چي د سپیني پګړی لویه کوټه پر پرته وه د خان خواته واړاوه او دا هیله یې درلوده چي خان هم د ده خبره غبرګه کړي او په دې توګه خپله خواخوږي سپین ته نوره هم ثابته کړي. خان غږ ومب وهل او وې ویل:

سپینه! ته خو لا اوس هم هلک سړی یې. دا خو د دنیا کارونه دي ماتي ګوډي به کي ډېري پېښېږي. لږ څه دي زړه پراخ کړه هر څه به اسانه سي. ته ومنه چي زه تل ستاسي د ښېګڼي او ګټي لپاره فکر کوم که مي هېر سوي وي چي (سکاڼ) او (تور) ته ووایم نو دې علت هم دا دی چي زه ستاسي د نورو ماتو ګوډو په سمولو لګیا وم. مثلاً تا تل راته ویلي دي او اوس هم وایې چي په کور کي په عذاب یې او هم د زړه له کومي د خپلي ګټي هري خواته لاسونه اوږدولای نه سې، ځکه هر څه چي ګټې د دغه نورو یتیمانو هم در ګډ بلل کېږي. له دې جهته غواړې چي ژر خان یوې خواته کړې او په پوره زړه او ویسا خاطر د خپلي دنیا په ډېرولو بوخت سې، نو ته وپوهېږه او په خپله ملا صاحب ته چي زموږ د لمانځه امام هم بلل کېږي معلومه ده چي ما په دغه لاره کي له هیڅ ډول کوښښ څخه ځان نه دی سپمولی، تا ته...".

ملا صاحب یې خبره غوڅه کړه او ورته وې وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ستا خبره دي په ګل بدله سي خان صاحب! اصلي خبره خو دا ده چي موږ ټول په تا ډاډه یو. ته مشر یې او د ټول کلي واک لرې. ته به څکه زموږ د ښېګني او ګټي لپاره فکر وهې، څکه چي دغه نور خو ټول امیان او اوپره خلک دي، کوم شی هم نه لري چي له هغه سره مینه ولري یعني تش لاسونه ګرځي که ستاسي بزرګي نه وای او ستاسي سیوري نه وای نو به هیڅ نه وای نو پوهېږه چي ټول به خواستغي وای.

دلته مي مطلب دا دی چي سپین باید و پوهېږي چي خان صاحب یو په شریعت برابر سړی دی، پنځه وخته لمانځه ته راځي او وظیفه هم کوي. تل د ده ښېګنه غواړي پښلایي څو ځلي ماته ویلي دي چي څه ډول چل وسي چي سپین ته خپل د زړه مطلب تر لاسه سي".

ملا صاحب بیا لږ څه پر یوه خوا او بله خوا سو او په داسي حال کي چي نسوار یې پر ورغوي ټک واچول او خپلي یوې لور ته یې وویل چي د ډوډۍ احوال راوړي چي که تیاره وي نو ښه به وي وویل:

"زمانه اوس اخره او خرابه ده. خدای مو دي ایمان ته خیر کړي هیڅوک د چا حق ته غاړه نه ږدي او ټول یو د بله سره خوري. ما په خپله څو وخته پخوا د (شینګول) زوی ته یو دېرش منه غنم په سلم ورکړي وو. هغه ورځ مي دا خبره نرۍ تر غوږ ورتېره کړه چي خپل حق تر خان راتېر کړي خو سترګي یې هیښني ونیولي. ناري او بغاري یې وهلې چي د ده خپل تېر خواستغي کېږي، په دې مي هم و وېراوه چي خان صاحب ته به ووایم. خو بیا هم له خپله خره راکوز نه سو، کوم وخت چي مي لږ څه په کلکه ورته وویل نو خورا پر له واښېده او راته یې وویل چي "موږ علما او دغه خانان چي یو د دین ستن او بل د دنیا ستن

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلل کېږو د خلګو ويني او غوښې خورو او داسي لېوان يو چې د انسان په بڼه کي راوتلي يو او د ژوري غوندي د خلګو په ښارګ موخوله ايښې ده او ويني يې څېښېښو".

که څه هم د دغه هلک د دغه ډول سپين ستر ګی هيداد د (پټو) اکازوی پر هماغه څای ورکړ او راغورځار يې کړ او څو ښې ګونډې يې په نس کي ورکړې خو سره له هغه هم بايد موږ او تاسي د خلګو په سپين سترګي پوه سو او يو څه سوهان ورسره وکړو. که يې تر خوږ ګوته ونيسو او هېغ نېغ په لاره کي ورته ودرېږو البته د دوی چيغي به نوري هم تر آسمانه پوري ورسېږي. او دا نور بزګران او اوپره خلګ به راخبر کړي".

ملاصاحب لا خپله خبره سر ته نه رسولې نه وه چې لور يې ګډوه او چلمچي راننه ايستل او يوې خواته يې کښېښودل. خان صاحب د خپلو دواړو لاسو ګوتي تر له جار کړې او سيخي يې وغځولې او په داسي حال کي چې ارمېږي يې کښل وويل:

"توبه خدايه توبه! ملاصاحب زه هم په دې شپو ورځو کي دغه ډول خبري ډېري اورم په تېره بيا هغه کسان چې په دې وختو کي يې لږ څه تور او سپين زده کړي دي، دوی موږ د دې ملک ربښتيني دښمنان ګڼي او په دې نظريه دي چې دا ټولي لوړي، بربنډتياوي، ناروغی موږ و تاسو راوستې دي. که موږ له منځه ووتلو نو ګواکي دا ټول شيان به ورک سي او د دوی د ټولني ربښتيني نېکمرغي به شروع سي.

تېره ورځ زموږ زاړه بزګر (ادرو) زما له مشر زوی سره خوړلي وو علت يې دا و چې ده غوښتل سږ کال د يوې رشې پروړه نيمايي ده ته ورکړو څکه چې دهه زموږ د کوز پالېز يوې وړيا راوهلې وه، خو زما زوی هلک سړی دی ورسره کلک سوی و، نو دغه (ادرو) چې موږ وايو له ډېري ناپوهی ډوډی غوږ ته وړې

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسي خبري سړې وې، چې د سړي وېښتان ور ته جګ ودرېږي
زما زوی ته يې ويلي وو چې: "دا زموږ د بزګرانو زيار او زحمت
ی چې تاسې لا څه چې ټول جهان يې ودان کړی دی. که زموږ
لاس او پښې ونه خوځېږي ټول به خواستغي ياست تاسې زموږ د
زيار ثمره تښتوئ. خدای مو ورک کړه، کله به هغه ورځ راسي
چې تاسې د سرطان مرض زموږ له وجود څخه ورک شئ او موږ به
به خپلواکه توګه د خپل ځان لپاره کښت وکر وکړو".
(زما زوی هم دی ښه ټکولي و خو خبري يې خورا ستغي او
سړی له چتې باسي. او هغه ستا خبره که ورسره وځېړل سي نو
وري بدي بلاوي راويښوي)".
ملا صاحب پر ډوډۍ باندي درې پلا بسم الله وويل او بيا يې
به لېږ څه لوړ برغ د (من اوله ومن اخره) جمله وويله.
د ډوډۍ له له خوړلو څخه وروسته ملا صاحب په اصل ټکي
اندي راولګېده او وې وويل:
"پرون مي ستا اکا ميرامد وليد هغه ته مي وويل چي د
يتيمانو دنيا لګه ورېږي (کيکي) سره غورځي. څوک نه شته چې
سره ټوله يې کړي او يو څه زېرمه يې وکړي. بايد يو ډېر بادرده
سړی چې هم دعقل خاوند او هم د سوټي زور ولري، او تر محکمو
ښه ځغاستلی سي. د وصي په توګه ودرول سي او په دغه ډول د
ملکانو نجونو او کونډو دنيا خوندي کړای سي.
هغه راته وويل چې دی په خپله د هيڅ ښې نه دی تر ماجته
پوري په خورا زحمت راځي نو د دوی پر دنيا به څه پلو واچولای
سي.
خو ما ور ته غبرګه کړه چې شريعت ستا د وصي کېدو جواز
تر هر چا ډېر درکوي. نو که يې ته نه کوې او سپين هم خپل وېش
غواړي او دا د نورو زېرمه په ځان نه مني نو په مصلحت سره بل

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک ژر ودروي چې دغه اوسنی لاندي وباندي ماتي ګوډي په بېره سمون وموم‍ي".

هغه وروسته له يو څه فکر کولو دا خبره ياده کړه چې دی له ډېر عمر څخه په دې نيت کې دی چې خان صاحب ته ورسي او دا پېټی د هغه په غاړه واچوي.

خان صاحب بيا سره وغوړېده او تندی يې خورا ورين سو. لوم‍ړی تر هغه چې دی څه ووايي سپين وويل:

"په دغو خبرو اترو کې ډېر وخت تېر سو. او دا موضوع زما مير و هم څېړلې ده، هره يوه غواړي چې خپله پلار ګنې وصي کړي او په دې توګه د دوی په خولو کې يو څه ورواچوي".

ملاصاحب ما پخوا هم درته ويلي وو چې ماته کښته باغ او د کڅ مځکې راکړي او خپل وېش په لاس راکړي. وروسته له هغه هر څه چې کوي ودې کړي او ما پرېږدي چې خپله غريبي وکړم او سبا راسره د چا جنجال نه وي. خو ځرنګه چې پخوا مو هم ويلي وو دا يوه ميره به له ماسره وي دا ځکه چې ډېره سرګرداني نه لري".

خان غوښتل چې څه ووايي خو ملاصاحب يې خبره نابېره او سې ارادې پرې کړه او د خپل دغه کار عذر يې ور څخه وغوښت چې خان د (پروانه لري) په جمله خواب ورکړ، نو بيا ملاصاحب په يو بريالي غوندي بړغ په داسې حال کې چې سترګي يې د خان په تندي کې ښخې کړې وې وويل:

"زما په خيال خو معامله ښځي فيصله غوندي ده، سبا به بيا دلته زه تاسې ته ډوډۍ وکړم، ميرامد او دوه درې نور د کلي سپين ږيري بزګران به هم راوبولم او دا کار به په شريعت برابر فيصله کړو او په دې توګه به تر دې خبري سوک وباسو".

خان له لږ ځنډ څخه وروسته وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"زه خو په خپله هیڅ په کې نه وایم که سپین کومه خبره کول په کې غواړي اوس دي لا ووایي چې که غواړي نور څوک هم په دې معامله او فیصله کې کښېني نو د هغه او یا د هغوی نوم دې واخلي".

سپین سره وخوځېده او د خان خبري یې ځکه ښې نه واورېدلې چې د ده فکر بلې خواته تللی و، یعنې د کڅ په مخکو کې یې خیالي باغونه کرل، نو یې له خان څخه په ډېر ادب پوښتنه وکړه چې هغه خپله خبره بیا ورته وکړي هغه هم لږ څه نور تفصیل ورته وویل.

-سپین یه - یه! هیڅوک نه رابولو، زما زړه و چې صاحبزاده صاحب هم په دغه جرګه کې کښېني چې کار ښه پوخ غونډي سي، خو هغه راته وویل چې تاسي ته یې کامله لاربښودنه کړې ده او د ده راتګ ته کوم خاص ضرورت نه سته همدغه ښه دی چې له سبا ته دغه کار همدلته د دغه عالم په کور کې فیصله سي، چې کوندي دغه فیصله نېکمرغه سي، او د ټولو په ګټه وي".

ملاصاحب:

"زما فکر خو لا داو چې که د شریعت له اړخ څخه ورته ضرورت نه لیدل کېدای ما به مشوره ورکړې وای چې دغه دوه سپین ږیري بزګران لا هم مه رابولئ. دا ځکه چې زمانه له فساد څخه ډکه ده، جوړ او روغ کارونه سره ورانوي، خو ځکه چې شاهدانو ته ضرورت دی نو دغه کار بد نه دی".

خان خپله یوه پښه پر بله واړوله او وې ویل:

"د شریعت کارونه خو دومره اسانه نه دي تر هغه چې ښه سم شاهدان نه وي او نور ترتیبات یې برابر نه وي کله دغسي کارونه فیصله کېدای سي، خو دا باید وویل سي چې دغه دواړه سپین ږیري او هم میرامد عاجز خلک دي زموږ او ستاسي له

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري څخه نه تېرېږي. راغلو دې ته چې وروسته بيا شرعي وصايت خطونه واخلو اسانه خبره ده زه به قاضي ته يوه نخښه ورولېږم هغه به دواړه خطونه راواستوي. او په دې ډول به يو غوږ په بل غوږ هم خبر نه سي".

د دې بډاى ټوله شته. مځکې دي او که باغونه نغدي دي او که د کور لوښي او لرګي په يو ځو ورځو کي سره ووېشل سول. لومړى فيصله سوې وه چې د دوو کونډو او د هغوى د يتيمانو وصايت به خان کوي او يوه کونډه سره له يوه زوى او يوې لور به د سپين سره ژوند کوي. او د هغوى د شتو زېرمه به هم د سپين په غاړه وي. خو کوم وخت چې د عمل ډګر راغى د يوې کونډې او يتيمانو زېرمه ملا صاحب ته ور په غاړه سوه. په وېش کي سپين ته ټول هغه باغونه او مځکې په برخه سوې چې ده غوښتلې او په دغه سبب د ده پښې له خوشحالي څخه مځکي ته نه ورځي.

يوه ورځ د چمبر په هغه برخه کي چې سپين په کي اوسي خورا ځوږه او شور ماشور دى. د باندي د انګړ د وره په خوله کي دوه اوښان چوک دي. خان او ملا په بېړه هغې خواته درومي، دوى چي په وره ور ونوتل نو داړغ يې تر غوږ سو:

"نه يې کوم مېړه نه کوم! زور او جبر ولي راباندي کوئ. څه نه مي له دغه خپله وطنه ورکوئ. او له خپلو ماشومانو مي بېلوئ. زه غواړم چي پر خپل دغه يو زوى باندي سر سپين کړم".

د مېلمنو په کوټه کي څلور کسه نور ناست دي. دوو تنو يې نر څه ښوى کالي اغوستي دي او سپيني لنګوټې يې په سر دي. دوو نورو زلميانو رنګه پټکي د مول په ډول تړلي دي او کالي يې ځيرن غونډي دي چي يوه توره او بل سره سدري اغوستې ده او د کار توسو قطاروزمې يې تر ملا دي. او هم يې پر غبرګو اوږو باندي نه کار توسو څخه ډک قطارونه را اچولي دي دوى دواړه له

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاضرینو سره په لاس روغبړ وکړ او د خوني په سر کې له دوو سپین پګړو سره کښیناستل او ملاصاحب په خپل ځادر کې نغښتی ناست دی. له وضعیت څخه دا ډول معلومیږي چې په اصل کې ټول سره خبر دي. خو خان د خبرو د شروع کېدو لپاره په دوستانه ډول پوښتنه ترېنه وکړه:

"خدای مو راوله ستړي مه شئ څه وخت را ورسېدلاست خیر خو و څرنګه راغلي یاست؟ موږ څه مرسته درسره کولای شو که یه؟"

یوه په حسر پوخ سړي چې خوراغټه لنګوټه یې ول-ول پر سر اچولې وه وویل:

"په دې کې څه شک نه شته چې موږ وتاسي ټول یو پښتانه یو. خو موږ ارت غونډي یو یعني زموږ ځای په (بوري) کې دی موږ ته څو شپې پخوا ستا او د سپین د خولې څخه چا احوال راووړ چې یوه کونډه ده او غواړي چې هغه زموږ په خوا کې خرڅه کړئ. څرنګه چې موږ ته ویل سوي دي کونډه د سپین میره کېږي نو موږ دا یو له هر څه سره چمتو راغلي یو هیله لرو چې ډېر ونه ځنډول سو، او زموږ کار ژر خلاص سي ښه به وي. ځکه چې وخت د غریبي او خوارۍ دی هر یو خورا ډېر کارونه لري چې باید وی یې کړي، هغه بل ملګري یې پر رادرسته کړه:

"موږ غواړو چې په دې ټکي پوه سو چې دغه کونډه په غابږ څو ده څو پلا لنګه ده؟ او هم به بده نه وي چې د هغه پیټي انداز راته وواياست چې تاسي يې غواړئ پر موږ یې له دې ور کړ کښېږدئ. موږ هم غریب خلک یو که مو له وسه پوره نه وه چې دغه پیټي واخلو نو څرګنده ده یې له دې چې ځان او یا تاسي سرګردانه کړو له دې خبري څخه به مخ واړوو او خپله لاره به وهو."

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان:

"خورا تلوار مو دی، خبر دی! دا هم ستاسي خپل کور او ځای دی. لیري والي خو موږ پښتانه سره بېلولای نه سي، پښتون که د نړۍ په هر ګوټ کي وي بیا هم د پښتنولي په کلک مزي تړلي دي. تاسو ته به ځرګنده وي چي د سپین بل داسي ځوک خپل نه سته چي هغه ته دا کونډه ور کړي نو ځکه موږ په مني چي پونده دوري در تلل احوال درولېږه چي که د چا کونډه په کار وي رادي سي. بنه سو اوس به په خپله سپین درسره رغېږي".

سپین ملاصاحب ته مخ وروا واوه:

"ته او خان صاحب زما له خوا درېمان یاست، هر څه چي تاسي سره غوښته کړه هغه زما خوښه ده".

په دغه وخت کي یو له بوري والو څخه رغ کړ:

"دا لا اوس در ته وایو چي زموږ یواځي کونډه په کار ده له چیچیانو سره یې زموږ کار نه شته، یعني وروسته بیا دا خبري نه منو چي دا کوچني پر تي دي او باید تر هغه وخته پوري له موږ سره وي ځو چي دغویو له پښو وخي. موږ نه پر دي یتیمان ساتلای سو او نه یې پر خان چغولای سو".

د سپین مخ لږ څه سور غوندي سو او وې ویل:

"یه کاکاجانه! خپل یتیمان د بل چا پر اوږو نه باروو، له دې اړخه بېخي بې غمه اوسه، خو دومره راته ووایه چي کونډه چاته کوئ؟ میړه یې کوم یو دی؟".

یوه ور ته وویل چي:

"مېړه به یې پیدا سي تر هر څه لومړی باید د هغې ولور فیصله سي".

خان:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"تاسي ته خو څرګنده ده چي پېغلي په ۲۰-۲۵ زره افغاني دي نو پر کونده که سپین له تاسي څخه لس زره واخلي نو تاسي باید خوشحاله اوسئ".

بوري وال:

په ۲۰-۲۵ زره خو هغه پېغلي ور کوي چي د پلرو جوغي یې تر آسمانه ختلي وي، دا نوري پېغلي خو په لس پنځلس زره هر چېري پیدا کېږي".

بل ملګري یې خبره غوڅه کړه او وې ویل:

"په ولور ډېر نه درسره اوړو خو...".

خان:

"یوه خبره به لا اوس فیصله کوو هغه دا ده چي کونده د سپین په کور کي هیڅ حق نه لري او نه به یې تاسي غواړئ، دي خپل حق خپلو دوو چنګوټیانو ته وربخښلی دی".

ملا:

"پر شریعت یې برابره کړئ باید یو دوه تنه شاهدان تېر سي. خبره باید پخه سي".

سپین:

"شاهدان خو اسانه دي یو په خپله خان صاحب او بل به زموږ ناظر راوغواړو".

ملا:

"سمه ده مقصد مي دا دی چي شریعت خوار نه سي".

بوري وال:

"ستاسي لا څه خبرو ته پام وي د ښځي حقونه هیڅ وخت موږ نه غوښتي دي او نه یې غواړو. په موږ کي دغه ډول رواجونه له سره نه شته. له دې پلوه بېخي ډاډه اوسئ یوه پلا چي زموږ و

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسي خبره جوته سوه نو وپوهېږئ چي بیا به کلونه وروسته سره وینو. یا شاید چي بیا په قیامت سره ګورو".

خان:

"زه غواړم چي یوه منصفي وکړم خو په دې شرط چي تاسي ټول یې ومنئ".

ډېر ږغونه راپورته سول چي ویل یې:

"موږ یې منو وواياست".

خان:

"لاس پورته کړئ او دعا وکړئ زموږ بوریوال ورونه دي اته زره افغاني تر ځان ورتېري کړي".

ټولو وویل:

"امین. خدای دې نېکمرغه کړي".

ملا:

"مېړه یې معلوم کړئ چي نکاح شرعي سي".

یو سپین ږیري چي سپینه لنګوته یې تړلې وه خپل ټټر ته ګوته ونیوله او وې ویل چي:

"مېړه یې دغه زه یم".

تر اوسه پوري په خبرو کي داسي بربښېدله چي دی د بل لپاره روبياري کوي، خو د ده (دغه زه یم) پر چا عجبه او نا انډوله نه ولګېده. صرف سپین خان او بیا د ملاصاحب مخ ته وکتل چي ګواکي پر دوی دغه ټکي څه اثر وکړ. د دوی د خبرو په ترخ کي کله- کله باد له نورو خونو څخه د ښځو د ژړا او خوږ ازانګه راوړي. چي د دوی غوږو ته خورا ضعیفه ورسېدې. کوم وخت چي سپین پوه سو چي خان او ملا تندی تریو نه کړ نو سره وغوړېده او وې ویل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه دی خوښه مي ده ډمامې ته پر جوړوو. پیسې له ملا راخلاصي کړه او خپله ښځه مو ولیږه".

خان:

"ملاصاحب! لاس پورته کړه او یوه ښه دعا وکړه چې دغه وصلت نیکمرغه وي...".

د خان خبره د زوم له خوا دا ډول غوڅه سوه:

"موږ اوریدلي دي چې د دې ښځي پلار ګنی خورا غښتلي او زورور خلک دي. که څه هم نیستمن دي خو وایي چې تکړه دي. نو تاسي له هغوی سره هم کومه مشوره کړې ده او که یې لازمه نه ګڼئ؟".

خان:

"د پلار ګنی یې په دې خبرو څه؟ خپله کونده مو ده هر څه چې په کوو په کولای یې سو. پلار ګنی خو یې یو پلا ولور واخیست نو بیا به په چپه لار کي راته ولاړوي. خو که چېري ودرېږي هم ورسره ولاړ یم دا غمونه او چمونه په موږ راپرېږدئ. ستا د دعا له برکته دغسي شیان مي نسوار نه دي. چې ژوندي یې ښخ کړم والله که څوک مخ راواړوي. او که یې په کلو-کلو بندي کړم نو هم مي دلاسه کېږي. خو زما په فکر دوی به هیڅ ونه وایي ډاډه اوسئ ضامن مو زه یم".

سپین له مجلس څخه ولاړ سو خو زوم ورته وویل چې کښېنه دا خپل پور دي درخوندي کړه بیا نو هر چېري چې ځې ځه".

زوم سمدلاسه جېب ته لاس کړ او یو سپین زړوکی یې له جېبه چې سپین والی یې د ډېرو خیرو له لاسه ورک سوی راوکیښ. په دې کي د پنځوسو افغانیو څو لوټونه وو، چې هغه یې په زړوکو کي نغښتي سپین ته ونیول.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین وروسته له شمېرلو څخه بیا ولاړ سو او د ښځو د خونو خواته رهي سو. د سپین مور مخ ته وراغله په خورا بېره او وارخطايي يې ترینه پوښتنه وکړه بن يې (چي همدغه اوس يې خرڅه کړه) هم تر شا ورته ولاړه ده او لوی-لوی سوتونه کوي سترګي يې له ډېري ژړا داسي ښکارېږي ته به وايې چي سره مرچ يې په کي اچولي دي. د دې لور او کوچنی زوی هم دومره کرېږي وهي چي ته به وا په آسمانو کي به يې اوري. د دوی کرېږي هغه وخت لا پسي لوېږي چي د دوی د مور سوتونه نور هم پسي لوېږي.

سپین مور ته وويل:

"فیصله وسوه په خېر ...".

ده چي دا ټکي پای ته رساوه نو مېرمن يې تر ګرېوان ونيو او نومړې تر هغه چي څه ووايي ژر يې زړه ډوب سو او سمدلاسه په مځکه پرې مخي ولوېده. دواړه کوچنیان يې هم پر وغوړېدل او داسي شور ماشور يې جوړ کړ چي د فولادو زړه يې لا ويلاوه.

سپین بې له دې چي وارخطا سي او حیران سي خپله خبره يې پسي اوږده کړه:

"له دې بلا مي هم خلاصه کړې مور! که خدای کول د دوی برخه هم زموږ په برخه ده سبا وختي به يې په اوښ در څخه سپره کړي. بیا په زربی (پسخانه) ورننووت او يو صندوق ته پر دوو تلو کښېناست او د پرتوګاښ له سره نه يې کلي وروغځوله او قلف يې خلاص کړ. وروسته له هغه چي پنځه زره افغانۍ يې په صندوق کي کښېښودلې درې زره افغانۍ يې په هغه خای خان او ملا ته ورکړې. نو بېرته ژر راووت مور ته يې وویل: "پرېږده! دا د ښځو نکرونه دي زياتي اوبه مه پر پاشه په حېله چي سترې سي سمه به

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي. تاته دي اورېدلي چي وايي له (هري ښخي سره ځلوېښت اوښان په مکر بار وي).

مېره مور وکړ دا لا نه ده خوشحاله. ته ورسه د خپښانو لپاره يو څه برابر کړه د دوړي سرښته وکړه او هم څو دانې دسمالونه او دوې لنګی او څو سپيني لنګوټې د خان صاحب ملا صاحب او د دې نورو لپاره مونده کړه. چي ژر يې دنده کوتا سي او مخکي ته ولوېږو او د آرامي ساه وکاږو".

ګهيځ په سپېدو داغ يې خپله مېره په زور له خپلو دوو کوچنيانو څخه بيله کړه او (بوريوالو) ته يې په اوښ ورسپره کړه.

د هلک او نجلی دواړو څو ورځي خورا زوروري تبي وسوې چي د دوی دولونه ژړا اړولي وو. څو وروسته له ۱۰ - ۱۲ ورځو بيرته خپل طبيعي حال ته راوګرځېدل.

د سپين زړه تر پخوا اوس ښه پوره سوی دی. او خان خپل مقصد ته يعني چي د دغه يوه ميريز ورور ميراث هم ور پاته سي. نژدې بولي. دی تر پخوا ډېر فعاليت کوي او هري خواته خوي لګوي. دی صاحبزاده صاحب ته تر پخوا ډېر ورځي او خپل اخلاص يې نور هم ډېر ور ته ښودلی دی.

(مبارک) په دې خورا خوشحاله سو چي له سپين څخه يې داسي واورېدل:

"ستا د دعا له برکته وېښ هم زما په زړه وسو او نور کارونه هم زما د مقصد سره سم روان دي مور. څو ستاسي ښو خلګو د پښتو خاوري يو که ستاسي مرسته او کومک نه وي نو مور. څو د بيابان توري خاوري يو او دا اوپره خلک به مو داسي غرچ وهي لکه دلم ګوله".

(مبارک) له دې امله چي خان او ملا ورسره ځرګنده دي پوښتنه ترينه وکړه. او ور ته وي ويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د فقیرانو لنگر خو تل تاسي غوندي سخیان او شتمن خلک تود ساتي. په دانورو پوري خو یوه خوله مړی نه شته او خپل ځانونه په خوندي نه دي. که مي رښتیا پوښتي نو ډیر امکان لري چي (جنت) نه به هم تاسي سخیان په بیړه او پټو سترگو روان یاست. دا ځکه چي تاسي د خیر او خیرات څښتنان یاست".

سپین مسکی سو او په خورا خواږه ږغ او روښو سترگو چي د خورا ډیر اخلاص بخرکي ترینه غورځیدل ورته وویل:

"صاحبه! که موږ ستاسي غوندي ښو خلکو او پیرانو په لنگر کي خپل سرونه کښیږدو نو هم لږ ده. دا ځکه چي زموږ ټوله شتمني او نیکمرغي هوسا ژوند لکه چي پخوا مي هم وویل ستاسو د دعا او مرستي نتیجه ده. خدای دي د خان صاحب او ملا صاحب سیوری هم زموږ له سره نه کموي. که دغه علما او با تدبیره خلک نه وای نو هم به مو ژوند تریخ وای دوی دواړه له ما سره نه ناست دي او نه ولاړ. زموږ د کاله د نیکمرغي لپاره هر ډول مرسته کوي، بله خبره خو دا ده چي تاسو هم په خبر یاست چي دوی دواړه وصیان سوي هم دي، ښه دي د ملا صاحب خو اوس گزاره شکر دی ښه سوي ده په دې وختو کي یې یو دوه شوار وزه مځکه هم رانیولې ده".

صاحبزاده صاحب:

"رښتیا د مځکي خبره دي وکړه، یوه ورځ خان صاحب راته ویلي وو چي تاسي په نوي کاریز کي څه مځکه لرئ. نو ما ویل چي دا زموږ هلکان هم هوسیږي او غواړي چي هلته یو څه نیوکه وکړي، که تاسي ته کوم تکلیف نه وي نو...".

هو - هو صاحبه! زموږ خو هلته ښه ډیر شوار وزونه دي، خان صاحب ماته ویلي هم وو، ښه سوه چي تاسو راپه یاد کړل، که څه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هغه مخکه زموږ د ټولو ګډه بلله کېږي خو بیا هم وصیانو ته به یې ووایم چې له منځه یو څه تاسو ته درجلا کړي، صاحبه!.

مخکه او شوار وزونه دي ستاسي بلا واخلي ستاسي ناز خو موږ د سر په سترګو منو هر وخت چې وایې نو قوالې به یې درته راواستوم. خان صاحب ته به ووایم چې د دغه کار سربشته دي په خپله وکړي".

څه موده وروسته په کلي کې دا چوک چوک سوه چې له څو ورځو را په دې خوا (ګردی) یعنې د (سپین) میرېزی ورور ورک دی او هیڅ پته یې نه سته. سپین خورا کښته و پورته وخغاست چې هغه مونده کړي، ډېر خلګ یې پسې واچول چې پته یې وباسي خو د ده دغو ټولو څغاستو او لاس و پښو وهلو کومه به زره پوري نتیجه ورنه کړه او ګردی ژوندی زانې ورک سو.

د کلي نورو هلکانو چې دی یې د وروستي پلا لپاره لیدلی و وویل چې هغه موږ ته وویل چې: "اوس به د سپین لالا سره د کوترو د مرغانو د ښکار لپاره ځم چې د زړو کارېزو په سپرغو کې خورا ډېر دي. ګردي د دې کار او ښکار کولو لپاره خورا ډېر هوس کاوه".

په لنډه موده کې د ګردي د ورکېدو خبره سړه سوه او هیڅا یې بیا نوم وانه خیست چې څه سو.

د ګردي انا ګانو ډېره سعیه وکړه چې مونده یې کړي خو هیڅ په لاس ور نه غلل، دوی سپین په دې تومتي کړ چې هلک یې په لوی لاس چېري په بلا خوړلی دی. او سپین یې په دې تهدید کړ چې ژر به وربانـدي عرض وکړي. خو خان صاحب هغوی راوغوښتل او ورته یې وویل چې د ده د کلي کور کاله په چارو کې لاس و نه وهي، که نه وي بیا به پښېمانه سي که یې عرض

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړ نو به خپل هيداد وويني خو ... له حوا پرله پسي ...
ورته راتلل چي ژر به رپوټ وکړي او حقايق به ډگر ته راوباسي.

د گړ دي د اناگانو په دوري او را دوري منډو وهلو دا خبره بيا شنه سوه او د شاوخوا کليو خلگو په هغه کي ډول ډول خبري کولې.

سپين او خان له دغو خبرو څخه په تنگ سول او د هغه د تريو ترلو لپاره يې سره مشوره وکړه. بيا خان صاحب ور وغوښت او هغه ته يې وويل:

"ته يوه ورځ دغه خداى خوار کړى کور ته راوبوله او ښه يې خرپامه کړه چي د مار او غالبوزو په غارو لاس او گوتي نه منډي که نه وي بيا به پښېمانه سي. او د دې په ځاى چي لاس ته څه ورسي خپل غوږونه به بايلي. موږ بايد غاړي پر خلاصي کړو".

سپين د خان په دې وينا چي د ده طرفداري په کي څرگنده وه خورا خوشحاله سو. او ملا صاحب ته يې ډېر اصرار وکړ چي ژر د دې بلاوو دفع وکړي. ملا صاحب په لږو شپو کي د گړدي ماماگان راوغوښتل او ورته يې وويل:

"د خوارۍ او نيستي تکليفونه مو لږ وو چي اوس خلگ هم په آرامه نه پرېږدئ؟. خداى مو نور پسي خوار کړه! تاسي او سيالى او تربور گلوى دا څه حال مو اچولى دى؟ خپلي خولې او خپل لاسونه مو درېتول کړئ. له دې ناوړو کارو څخه چي په خلگو پسي مو څراغ اخيستى دى لاس واخلئ. که له خپل خره نه کوزېږئ نو ويوهېږئ چي د خان صاحب طبعه به تر له واوړي. او خوشي به مو زوبل کړي. ما خپلي غاړي درباندي خلاصي کړې که بيا هم زما خبره نه منئ نو مظلمه دي په خپله غاړه".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

صاحبزاده صاحب چي ستا په چار لنډيو خبر سوی دی خوا يې شنه سوې ده هغه هم ماته وويل چي تا ته ووايم له دغسي ناپېيتو څخه لاس واخله او خلګ په بدی کي مه سره اچوئ".

د ګړدي ماما (سپين ګل) خورا پرله واوښت او ورته يې وويل:

"يوه پلا خو په خپله د سپين پلار له موږ سره خورا لويه پېره وکړه. زموږ دغه خور که يې په نه څه پور کي داسي را څخه وشړله لکه څوک چي څاروی له چا څخه بيايي. اوس چي بيا کونډه سوه نو د مچلو غزي ډېره مو کړه او هيڅ درک يې نه معلومېږي چي چېري وغور ځېدله له وږو څخه مو بيله کړه. دريم ځل مو بيا داسي په سپکه ورته وکتل چي د هغې يواځيني کوچني زوی مو ژوندی زاني ورک کړ. زه ښه پوهېږم او خلګ هم ښه پوهېږي چي ښځه مو ولي د مچلوغزي ډېره کړه او هلک مو ولي ترې تم کړ.

دغه دواړه ناوړه کارونه د دي لپاره وسول چي سپين ډېر ميراث ټول کړي. او زما د خور برخه هم په خپله غړچ وهي.

دا مي په ټينګه پټيلي ده چي زه د خپلي خور او خوريې کسات وانه خلم نو په آرامه به کښېنه نم. هغه کسان به چي په دي ناوړه کار کي يې برخه اخيستې ده په اوو محکمو وګرځوم. که چېر ته هغه کومه نتيجه ورنه کړه نو په خپله له دغه وطن څخه بل وطن ته ورکېږم او بيا چي مي په هر چا لاس برسو هغه به ور ووژنم".

ملا صاحب:

"اوس چي ما غاړه درباندي خلاصه کړه نو وبال دي په خپله غاړه هر څه چي کوې کوه يې. خو دومره درته وايم چي له خان صاحب سره نه په شريعت کي څه کولای سې او نه په ټوپک کي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم چې په ډانګ پېيلي درته ووايم چې خان صاحب پر سپين باندي کلک ولاړ دی، پر هغه باندي مچ نه پرېږدي چې کښېني.

خان چې د سپين ګل له نېت څخه خبر سو نو سمدلاسه يې يو داسي چل جوړ کړ چې پر سپين ګل باندي يې د دې تور و لګاوه چې دی علما ته ښه نېت نه لري، او هم په قوم کي شر اندازي کوي، په لږه موده کي يې دی بنديخانې ته بوت، وروسته له دغه کار څخه سپين په آرامه نفس و کېښې او هيڅوک يې د خپلي ګټي په لاره کي حايل او مانع نه ګاڼه او په خورا پراخ لاس او پوره زړه يې ژوند شروع کړ.

خان صاحب او ملا هم خورا ډېر بدايان سول، او ښې-ښې مځکي چې ډېرو يې په صغيرانو پوري اړه درلوده، د خپلو زامنو په نامه قواله کړې.

کوم وخت چې به سپين وليدل چې دوی د ده د ميرېزو ورونو په شتمني کي بدايان سول نو يو بل ته به يې د دوی د بې انصافي څخه خوله وهله، د ده په دغو شکايتونو خان ډېر غوږ نه ايست. خو په پای کي د سپين شکايتونه نور هم پسې ډېر سول او خان يې په تنګ غوندي کړ، نو يوه ورځ يې دی وروغوښت او ورته يې وويل:

"سپينه! ستا خبري ډېري سوې دي، تل هر کس او ناکس ته وايې چې ما او ملاصاحب ستا په حق کي ظلم کړی دی خو ته بايد وپوهېږې چې ستا شتمني تر پخوا خورا ډېره سوې ده، ستا اکثرو ګرويو او اجاره قوالې او اجاره خطونه نه درلودل. ډېرو پورو ړو درته پښه ونيوه او پر اصل سر درته پښېمانه سول. خو دا زه او ملاصاحب وچې دوی ټول مو درته تابع کړل او ستا حق مو تر ېنه حصول کړ.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږ په موټه او برکت دی چي هر کال ستا شته تر تېر کال ډېرېږي، که موږ نه يو او لاس در څخه واخلو نو وپوهېږه چي دا اوپه بزګران به دي غوښي اومې اوخوري. سر بېره پر دې په وښو کي لحاظ خورا ډېر وکړه او هم د سپين ګل خور او خوريې دي دواړه په بلا وخوړل او پر ميراث يې تا غېږ راوګرځوله. اوس بيا هم موږ بې انصافه بولې او هر چاته دي خوله وازه کړې وي او زموږ بد ورته وايې. د ګړدي په خور دي هم خورا غټې ولور واخيست، که چيري ستا د مړه پلار لحاظ ونه کړم نو وپوهېږه چي د ګنګا خاوري به دي کړم. پر لاره سم څه چي خدای برکت درکړي".

يوه ورځ په داسي حال کي چي د خان هيڅ فکر او توقع نه وه ملاصاحب د هغه په انګړ ورننووت. خان دباندي په انګړ کي ولاړ و او سمدلاسه يې ملاصاحب خپلي خوني ته بوت وروسته له عادي روغبړ څخه ملاصاحب ورته وويل چي:

"زه پوهېږم چي په دغو وختو کي ستا او د سپين سپي ښه نه سره غاپي د ليل يې هم ماته څرګند دی".

سپين يواځي پر تاسي غورځنګ نه کوي ماهم درسره مل بولي خدای دي ده ته انصاف ورکړي، خو چي بيا زه فکر وکړم له خان سره ووايم چي اوس لا هم زلمی دی او د دنيا سړې تودې باندي تېري سوې نه دي، ګوندي سم سي، خدای به هدايت ورته وکړي، د دې لپاره چي ستا او د سپين په منځ کي روابط سم سي ما يو فکر کړی دی که ستا راسره خوښه وي نو زه به د هغه د اجرا لپاره کوښښ وکړم، هغه دا دی چي د سپين يوه کمندره غوندي خور ده هغه به ستا زوی (ژړ) ته وغواړو او هم به ستا لور (وړانګو) په خپله سپين ته ورکړو چي په دې توګه د دواړو کورنيو په منځ کي دوستي او ملګري نوره هم ډېره سي او دغه اوسني تول

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنجالونه او سیالي به ورکي سي، او تر پخوا به لا ډېر ستا او د دوی په مابین کي د تګ راتګ مزي ټينګ سي. زه خو بې له دغو خبرو ستاسو د دواړو دعاګوی يم او د دواړو خير غواړم. ستاسي بې اتفاقي ما خواروي نو زه څکه سعيه کوم چي ستاسي تر منځ د خير ((سرې اوبه توی سي))، او موږ ټول په کرار سو".

خان صاحب دغه ډول دوستي نوره هم په خپله ګټه وګڼله نو څکه يې ملا ته وويل:

"زه خو د دغسي دوستي لوری کوم، خو لومړی د دې کار تر کېدلو بايد له صاحبزاده صاحب سره هم مشوره وسي، د هغه مبارک زړه خورا راته پوست دی يعني د نوي کارېز په مځکو يې چي موږ او تاسي او سپين ورکړي، زړه خورا خوږ سوی دی، خدای دي موږ او تاسي د ده له شره وژغوري ببخي خوشحاله دي".

ملا صاحب:

"کور دي ودان چي زما خبره دي نرمه ومنله. زه به سپين هم دغه کار ته چمتو کړم او ډېره هيله ده چي هغه هم دغه خبره ومني، په دې دوستي کي زموږ او ستاسي خورا ډېري ګټي دي که څه هم موږ و تاسي د يوې ولي خلک بلل کېږو او ګټه مو سره شريکه ده او په دغو موقتي خوابديو موږ نه سو سره جلا کېدلای خو بيا هم دغه مازي د طبيعت خړوالی به هم له منځه ووځي، او په دې توګه به اوپره خلک او بزګران زموږ او ستاسي له اختلاف او بې اتفاقۍ څخه ګټه وانه خيستلای سي".

پای

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځینو کلمو او تر کیبونو خواته مو پام اړوو

لغت	مانا
اړار–	انهار، ځېره بڼه
اوپره–	نیستمن، لا جایداده
باوله–	باوله، ساده بوده
باولي–	اشنا کول رورډول، هغه میدان چي ښکاري مرغانو یا ښکاري سپو ته پکي د ښکار نیولو چل ښودل کېږي
بچه ګرو–	خرمنی هغه موسم چي زړه غله خلاصه او نوې نه وي رسېدلي
بدودي–	تاوان، نقص، بدي
بړبزی–	کلنګک کول، د نروز یا پسه د مستۍ په وخت کي اواز
بوربېدل–	اواز کښېناستل، مرۍ کښېناستل، بغېدل
پرېبل–	وهل، ټکول، توبیخ کول، رټل
پرین–	پېروان هغه نری جالي چي په هغه کي بچی د مور په ګېډه کي نغښتی وي او د بچي له پیدا کېدو سره د مور له ګېډي نه بهر ته راوزي
پشلا–	پسي شا، په غیاب کي
پنډکی–	پټی، دسماله، جبیره
پوړه (زړه)–	ارام، مطمئن، خاطر جمع، سود، تسلي، جمیعت، تسکین
په سر وتل–	په جنګ اخته کېدل، په کش و ګیر اخته کېدل
پلیته–	باتي، پلته

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيتلي چاينکه- حلبي چاينکه
تروښل- تښتول، تروړل، توړل
ترې تړل- چاره کول، تدبير کول، چاره
چمبر- قلعه
چيته- فيصله روغه
څنګوالښ- متکاء، تکيه، بالښت
ډرې- خندا، نامناسبه ټوقي، مسخره کول
زړه پر ښتې کول- رامول، ډاډه کول
زړمه- غمخواري، پاملرنه
سوايي خور- سود خور
سوتونه- فريادونه
سور- د چايو د څښلو غږ
سوک وهل- پړينګ وهل
سوکه- ورو کرار ارام
سوهان- مراعات
سېک- قوت توان
شخول- شور ماشور، هياهو، ځوږ
شناوې- توره شنه ږيره، مې وريجي ږيره
شو په شو- خوره وره، تيت و پرک شيند پر شيند
ښيلي- بدعمله، عاق شوی
غاړه باسل- قرض ادا کول، پور ور کول
غرېب يا غريو- د ناکامی ژړا، افسوس او ژړا په پته پته د زړه ډکېدل
کالخوای- واکمن، خېرخوا، ولي او سرپرست

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین	ناول
کبډي –	د یوې لوبې نوم دی
کړوپش –	کته پیش، ترینګی
کوتې –	سر، ککری
کوندري –	د ستر خوان
ګـډلې – شوې خرقه	پینــه شــوې جامــه، زوړ لبــاس، زړه او څیــري
ګډوه –	میسي لوښی، کوزه، لوټکه
ګزیاري –	ګونډي، د غنمو میده شوې وړې
ګوړانه –	جېب بغل جېب، ګوړي، انباچه، څولې
لاس سـرهٔ –	حــق الزحمــه، شــکرانه، د مرســتي بــدل لــه بیابانه ساتل، له بهره ساتل، له بهرني دښمنه ساتل،
ماره –	مساله، موضوع، غنیمت، ښکار، لوټ، تاراج
ماغوت –	وړین ټوکر، بخمل ته ورته یو ډول ټیکه
مظلمه –	ګناه، داد خواهي
ملونه –	واګې
موټ ښه کول –	ډېره استفاده، ګټه کول
موټ کول –	خپل مطلب تر لاسه کول لاس ښکل کول
مــول – پټول	نمبــوزک، تربــوزک، د پګــړي پــه شــمله خولــه
نهام –	پټ له نظره غایب
وکړ –	بڼه، څېره قیافه، رنګ وضعه
ویړه –	هواره، خوره، ارته پراخه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستوادبي غورځنګ، کوټه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library